

ભક્ત શિરોમણી ભજન સાગર.

દશ અવતારની આરતી સહીત

જાપાની પ્રસિદ્ધ ફિરનાર,
મહાદેવ રામચંદ્ર બારુટે બુકસેલર.
ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૪ થી. પ્રત ૪૦૦૦.

અમદાવાદ—શાહાપુર નવીપોળમાં આવેલા
શ્રી “ પ્રભુદિતાર્થ ” મુદ્રાલય ” માં
પ્રિંટેલ હાજીભાઈ દિલપતરામે છાપી.

સંવત ૧૯૭૩.

સને ૧૯૧૭.

ક્રિ: ૧૦-૪-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોર્પોરેશન વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૦૫૭ વાર્ષિક

પુસ્તકનું નામ ભાગ્યેશ્વર મહાદેવજીના ગદ્યકાવ્ય

વિષય ૬ - : ૩૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અ.ન.દાવાદ
ગુજરાતી ડોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૭૦૫૭

ભજન સંગ્રહ.

ગણપતિનું ભજન ૧

ચણ ચણ ચણ ચણ ચાલો મેરે દાતા, દયા ભાવે મન ભોળાણ
શુદ્ધ શુદ્ધ નારી તારા ચમર ઢાળે દાતા, મેહર કરોને મોનારીરે,
રીઝયા ગુરૂ દેવ સુંઢાળા, બોધ્યાં આરા રૂઢીયાનાં તાળાં,
પારવતીને પુત્ર તો કહીયો દાતા, પીતા શંકર દેવા. રીઝયા.
અથ સીંદારના ચડે રંગ ચોલા, કંઠડે ફુલડાની માલાણ;
કાનમાં કુંડલ ઝળકતાં આવે હે દાતા, દરશન દીઓને દેહારા. રીઝયા
સંત સાધ કરા જાજ બનાવદે, બ્યામે બેઠા હે ગુરૂ મેરાણ;
કાયા બેડી પ્રભુ પાર ઉતારો હે દાતા, સુન સખરગઢ ઘેરોરે. રીઝયા
રેવાદાસ કેરી સેવા બનાવડે, હરડામાં હુવા અજવાળાણ;
ભાવદાસના બોધ્યા રામદાસ, પ્રગટ કરોને પોકારા. રીઝયા

શ્રી રામચંદ્રાય નમઃ ૨

આજ સખી હુતો આનંદ પામીરે,
અવધ વસે અંતર જામીરે, ચાલો જોવાને જાધએ—ટક.
દશરથ નંદન આનંદકારી, મુરતી મુરતી મનોહારીરે. ચાલો
કુને છે કુંડળ મકરા કારે, માથે મુગટ ધરો ભારેરે. ચાલો
આથે બામુબંધ બેરખા સોહે, જોડને મનડં તો મોહરે. ચાલો
ચંદુવંશી રાજ છે રામ રૂપાળા, કંઠે ધરી વેનમાળારે. ચાલો

શર શર પ્રત્યે અવધપુરમાંહે, આનંદ ઓછવ થાયરે. ચાલો
 વિધવિધ જાતનાં વાણંત વાજે, અવધગાજે છે અવાજેરે. ચાલો
 વામ ભાગે સતી સીતા ખીરાજે, દક્ષીણે લક્ષ્મણ સાજેરે. ચાલો
 સહીત ભારત શતરૂઢન ભાઈ, માફતી રદ્યા કર સાહીરે. ચાલો
 સમ મેઘ સમ રામજી રાજે, લક્ષીત વર સીતાજી છાજેરે. ચાલો
 રાજીવ લોચન છે રઘુરાય, નીરખી શામ ન્યાલ થાયરે. ચાલો

ભજન ૩.

પંડને વરમાંડમાં જ્યારે વાણી નોતી ભાઈ,

ત્યારે નાદને બુંદ નવ ભરતા જીરે સંતો.

બ્રહ્મા ને વિષ્ણુ માહેશ્વર નોતા ભાઈ,

ત્યારે આપે આપ કરતા જીરે સંતો.

જીરે સાચો ધર્મ છે હાં હે સંતો, પારજી ભીંતર એક ભ્રમ છે-ટેક.

મનમાંથી માયાએ મળ રચાવ્યો, ત્યારે નાદને બુંદ પ્રકાશ્યો જીરે.

બ્રાંચ મદ્રીકા લઈને પ્રગટ કીધી ભાઈ, ત્યારે ચાર લોક રચાવ્યો જીરે.

મહા મંત્ર લઈને પંથ પ્રકાશ્યો ભાઈ, ત્યારે ઘટ પાટે પુજા કીધી જીરે.

શુરજીને લેદને ચારરે વેદ ભાઈ, ત્યારે ભક્તિ લઈ શિવજીને

દીધી જીરે.

શિવને શક્તિ મળી ધર્મ ચલાવે ભાઈ, ત્યારે ઉમૈયા પાટે

પધાર્યા જીરે.

પાંચે મળીને મહાવ્રત સાધ્યો ભાઈ, ત્યારે નામ ધરાવ્યું

નીજરી જીરે.

મરૂ રીખરથી ગંગાજી મંગાવો ભાઈ ત્યારે વાચેને કાચે

વૈતરણી જીરે.

ભગત જીગતને લઈને ઓધરણી ભાઈ, ત્યારે શબ્દમાં રેણીને
 કરણી. છરે.
 દયા ધરમ લઈ પરમાર્થ પેખો ભાઈ, ત્યારે આપ પછું નવ લેખે છરે.
 ગુરજી શબ્દે તમે હુધને હાલો ભાઈ, ત્યારે સર્વે ગુરી જન દેખે. છ.
 શબ્દ તીરથ થકી ઉન મુની રહેવું ભાઈ, ત્યારે જાન વગ્ગ નવ
 ભાણો છરે.
 મુળદાસ કે જે નર ભીતર જાયા ભાઈ, ત્યારે સકળ ધર્મને પાળો. છ.

ભજન ૪.

છરે વટાવડા વાટના વાટેને ધાટેરે,

વીલંબ નવ કીજીએરે

ટેક.

સ્વપ્નામાં સુતા રે હરીજન જાગ્યો,

તારો જનમ પદાર્થ જાયરે;

દેવને દુર્લભ છે આ દેવતા,

તે પુરણ ભાગ્યે પાય.

છરે વટાવડા વાટના.

એવા વાટેને ધાટેને વીલમ ન કીજીએરે—ટેક.

એવું આપો આપું અરપીને, પરને પેખીએરે.

તે ભજવા શ્રી ભગવાન,

આતમને પરઆતમ એક કરી જાણ્યો,

તે દયા સમો નહીં દાન.

છરે.

એવા પરદેશી પરોણાલા, આવ્યા ઘેર આપણે;

તે વાયક દેશી વાચ એવા, જાણો છા પોતાના;

દુઝે પારકાં તે પુત્રને પરીવાર,

છરે.

એવા સરોવરને તાવર પાંડ પરમાર્થી,

અપે સોવેડી ખાય,

એવા નદીયોનાં નીર નવસે પીતા તણાં,
તે નીર નવોણે જાય.

છરે.

એવા છતે ને હું તે નવ વાવરે,
એ અણસસમળું છે આય;
કાયાને માયાને મીથ્યા કરી જાણીને,
તે સંભારી નહીં આવે સાથ.

છરે.

પડને પસોરા પાઠ્યા પ્રાગ પાઠ્રે;
ત્યાં પંખીડ વસે દોનું પાસ;
કાળને કબાડી આવ્યો તેને કારમ્યો,
તે નીત્ય પરલે તે નીત્ય નાસ.

છરે.

સસારીએ સુતોરે ઘેરો લઈ ઘેનમાં,
જને અન્ય માયાની આસ;
એવા હરીજન ભાગ્યારે, શબ્દ રૂડા સાંભળી;
તે તો મારાજ મુળદાસ ગાય.

છરે.

ભજન ૫.

નવધા ભકિત કરો એ સોહગ, નામ જપો જનમ ભવ તરો;
ગુરૂ મણપતી ગુરૂ ભંડાર, તો ગતરે મુક્તિના દાતાર.
તો નીગમ કહે નીરધાર છરે નવધા ભકિત,
પ્રથમ નામે પ્રહલાદ ઓધાયો, પ્રથમ નારદને પ્રતાપે;
નરસાંહ રૂપ ધર્યું નારાયણે, તો પરીબ્રજ પ્રગટાયા છે આપે. છ.
હાથ જોડીન હનમાનજી ઉભા, તો રામજી કેરા નીજ વાસા;
વાચે ને કાચે કેવળ ભકિત, તો રામજીના ચરણની વાસા. છ.
તો પતિવ્રતા પદ દાસીજી, એ નીજ ધર્મ કર્યો નારાયણે;
તો અખંડ મુતી અવીનાશી.

છરે.

સરખારે ભાવે અરજીને સુખ લીધું, તો કૃષ્ણ ઉપાસન કીડું;
 મહા કલ્પાંતે પાંડવને ઓધાર્યા, તો ભક્તિ અભેપદ દીધી. જ.
 અકૃડને જ્યારે ભ્રમર ભાર્યો, તો આત્મરૂપ છે એકો;
 કૃષ્ણ વીના ધીજી કાંઈએ ન ભાર્યું, તો પુરાણે વાંચેક. જ.
 સામદ ભાગવત સુકદેવે કહ્યું તું, તો વેદ પ્રીછકને રસ પાના;
 નામ લેતાં અભેપદ પામ્યારે, તો વૈકુંઠનાંરે વૈમાન. જ.
 સવારે પુજા પૃથુરાએરે કીધી, તો બળરાજ આપ વીવેકી;
 જીજ્ઞાસ કહે કોઈ મહા સંત જાણ્યા, તો નવધા ભક્ત નીવેદી. જ.

ભજન ૬.

લેવાય તો રાગનામ લેજેરે, નીકર મુન રહીએ હો અંદા;
 વાનરામાં રહીને વનકૃષ્ણ ખાતાં, વિના પાલવમાં પડ્યારહીએરે. હ.
 સાધુ સંતની સેવા કરીએ, સાધુના સંગમાં ભળીએરે. હ.
 આરે સંસારિઓ વધો જાયછે, તેની સંગતે નવ જાએરે. હ.
 કહે મુજદાસ વેદની વાણી, રૂઢિયા કમળમાં લખએરે. હ.

ચુંદડી.

સુંદરવરની ચુંદડી મહીછે આતમારામનો આંક ઓધારણ ચુંદડી,
 તપ તીરથ મેં બહુ ક્યાંને વરત ક્યાં અપાર;
 ભાગવતભવાની બહુ ભજ્યારે, મારે હરીવર મળવાની આશ ચું.
 બ્રહ્માએ વેણ વાવીઆને, વાંણે ચારે વેદ;
 સનકાદીકે સુતર કાંતીયાંરે, તેનો કોઈ ન જાણે ભેદ. સું.
 ત્રીગુણે તાણ્યો તાંતણાને. માંહી પ્રેમના રસ પહાણ;
 સુરત સુરતની નળી ચાલીરે, એના વરણનારદા સત સુભણ. સું.

ચારે મુગટના ખુદા રચ્યાને, માંહી તાંતણાના રંગ પાંચ; સુ.
 ચોવીશું સાળે ચડ્યુરે, માંહી છે વિવેક વિચારનું રાસ.
 બીંદુર વ્યાસે રંગી ચુંદડીને, સુખદેવે પાડી ભાત; સુ.
 બહુ બુદ્ધિએ બુદ્ધા જડ્યારે, એની જુજવી જુજવી જાત. સુ.
 ગુરૂએ ચોઢાડી મને ઘાટડીને, ઉપર સુંદર શ્રીફળ માર; સુ.
 શ્રીગુણ સાથે સગાઈ કરીરે, મારા પુત્ર તણા નહી પાર. સુ.
 વીવેક વીવા રચ્યાને, માંહી વૈરાગનારે લગન; સુ.
 પ્રભુજી પીય પધારીઆરે, માંડે મોલે ભરાણું છે મન. સુ.
 મન કરમ વચને માચરને (મેં) મેલી લોકની લાજ; સુ.
 હાથવળો હરીશું બ્રહ્મચારે, મધ્ય મંડપમાં મહારાજ. સુ.
 ચારે તે જુગની ચોરી રચીને, માંહી મન છે ખેતરપાળ; સુ.
 બ્રાત હુતાસન પ્રગટીઆરે, માંહી છે વાણી તણી વરમાળ. સુ.
 કર્મ કષ્ટનો હુવન કીધોને, મંગળ વરત્યા ચાર; સુ.
 પીતાજીએ દાન બહુ દીધારે, અમે કોડે જમ્યારે કંસાર, સુ.
 રાતો રંગ રેણી તણા ને, એનો પુરણ લાગ્યો પાસ; સુ.
 ખનંત જુગે રંગ નહિ ઉલટરે. વાસ છે શંભુગદાસ. ચં.
 અખંડ અવાતણ વર હું વરીને, ધરણીને રાખ્યા પાસ; સુ.
 જે જન ગાએ ચુંદડીરે, એનો વૈકુંઠ હોળો વાસ. સુ.

દેવાયત પાંડત ૭.

હે વીરા પાત્ર પરખ્યા વિના સંગ નવ કીજીએજી;
 આજ્ઞા અજ્ઞાની ઉપાધી કરશે.
 હે વીરા હેમનો ઠરેલ એક ઉંદર હતોજી,
 તેને હંસે પાંખમાં લીધા;

સસીયર થયો ત્યારે પાખું સંધારી.

પાખું પાડીને અળગો થયો.

હે વીરાં

હે વીરા સજીવન મંત્ર એક વિપ્ર ભણ્યો,
તેણે મુવેલો વાઘ જીવાડ્યો,

હે વીરા એ વાઘે ઓલા વિપ્રને માર્યો,

પડકારીને પેલે થાપ્યો.

હે વીરાં

હે વીરા દુધ સાકર લઇને વણીયરને શોરસો,

તન મનથી વીખ નવ છાંડ્યો.

હે વીરાં

હે વીરા ભવના જીવ્યા નર હીંડે ભટકતાજ;

ભલે વાંચીને ભેદ સંભળાવે,

હે વીરાં

એના લેખ લખ્યા છે અવળા;

દેવલ ચરણે દેવાત પાઠ બોલ્યાજ;

એતો સમજ્યા તે નર સવાલા.

હે વીરાં

ભજન ૮.

ચેલા પેલા પવન ફરકસે, નદીએ નહી હોય નીર;
ઓતર થકીરે સાયબો આવશે, મુખ્ય હનમો વીર.
દેવાયત પંડીત ઢાઢા દાખવે, સુણ લે રેવલ દેનાર,
આપણા ગુરૂએ સત્ય ભાંખીયું, જુઠાં નહીરે લગાર,
લખ્યાને લખ્યારે સોય દીન આવશે.

ટક.

ધરતી સાથે હેમર હાલશે, મુના નગર મોજર;

લક્ષ્મી લુંટશે લોકો તણી, તેની કાંઈ રાવને જુમ.

દેવાયં

પોરોરે આળ્યો સંતો પાપનો, ધરતી ગાગરે ભોગ;

કુરલાક ખડકે સંહારશે, કુરલાક મરશે રોગ દેવાય.

દેવાયં

ખોટાં પુસ્તક ખોટાં પાનીયાં, ખોટાં કાળનાં કુરોન;
 અસલજાદારે ચુડો પહેરશે, એ છે આરામનાં એધાણ. દેવાય૦
 જતી સતીને સાચરમતી, ત્યાં હશે શુરાના સંભામ;
 દાયમ કાલીંગને મારશે, તે નવલકંઠ ધરસે નામ. દેવાય૦
 કાંકરીએ તળાવે તંબુ તાણશે. સો સો ગામોની સીમ,
 રૂડી દીસે રળીયામણી. ભેળા અરજીન ને ભીમ. દેવાય૦
 પશ્ચીમ દીશાથી સાચબો આવશે. આવે મારો જીગનો જીવન;
 કળજીગ ઉથાપી સત્યજીગ થાપશે, તે બોલ્યા દેવાયત પીર. દેવાય૦

ભજન ૯.

શુર તારે પાર ન પાયોરે, પાર ન પાયોરે;
 પૃથ્વીના માલિક તારજો હોજી,
 હારેહાં ગવરી પુત્ર ગણેશ દેવને સમરોજી,
 સમર શારદા માય. મેં વારી૦
 હારેહાં જમીન આસમાન મુળ વિના માંડજી હોજી,
 થાંભ વિના આભ ઠેરવ્યોરે. મેં વારી૦
 હારેહાં ગગન માંડજીમાં બાળક ખેલેજી હોજી,
 બાળક રૂપ સવાયોરે. મેં વારી૦
 હારેહાં જળહળ જોત્યું દેવા તારી જળકેજી હોજી,
 વરસે તુર સવાયોરે. મેં વારી૦
 હારેહાં સુખી જીતો ચેલો દેવાયત પંડીત બોલીયા હોજી,
 સંતનો બોલા સનાયોરે. મેં વારી૦
 શુરને બાળબચાજી હાજી સ્વામી તારો પાર ન પાયોરે,
 પાર ન પાયો જીવન ઠાકોર તારો પાર ન પાયોજી. મેં વારી૦

તુલસીદાસકૃત રામાયણ.

મૂળદોહા, ચોપાઇ, સોરઠા વગેરે ગુજરાતી લીપીમાં

અને સરળ શુદ્ધ ગુજરાતી ટીકા સહિત.

શ્રી રામાયણ એ શાસ્ત્રનું શાસ્ત્ર છે, ઇતિહાસનો ઇતિહાસ છે, અને જ્ઞાન તેમજ ઉપદેશથી અક્ષરે અક્ષર રસમય બનેલું નાર્તામય વાંચન છે, વળી તેને સમર્થ મહાત્મા તુલસીદાસજીએ એવી રસમય વાણીથી રચેલું છે કે તેનું રસામૃત પાન કરતાં કરતાં ભક્તોનાં હૃદય ડાલવા લાગે છે, અને ભક્તિરસથી ઉછળી ઉછળીને ઉભરાઈ જાય છે તેમજ ગુજરાતી ભાષાઓની સગવડ ખાતર આ પુસ્તકનો મૂળ હિંદી ભાગ પણ ગુજરાતી અક્ષરોમાંજ છપાવેલો છે. અને બહુ સાદી અને સરસ ટીકા આપેલી છે એથી બાળક અથવા વૃદ્ધ તેમજ સામાન્ય શીખેલા અને સાક્ષરો બધા એક સરખી રીતે તેનો સંપૂર્ણ લાભ લઈ શકે તેમ છે, આટલી અધી મહેનત લેરા છતાં કહી શકીએ છીએ કે આવું સ્વચ્છ અક્ષરોમાં રાખત ૮ પેઞ પુસ્તક કદ ૫૪ ૧૪૪૦ સુંદર સોનેરી પાકું ચુકું છતાં ઉત્તમ ગ્લેઝ કાગળ કિંમત રૂ. ૩) ટપાલ ખર્ચ

૦-૧૦--૦ રૂ. કાગળ કી. ૨-૮-૦ ટપાલ ખર્ચ ૦-૮-૦

જેસલ ૧૦

નહી મેર નહી મેઢની. નોતા ધરણિને આકાશ,
આંદોને સુરજ દાય નહોતા, તેહી ધણી મારો આપો આપ
પીરને પોકારે મુજ ભાલરા, સતી તારો ધર્મ સંભાળ,
ચોતાના પુન્ય વિના પાર નહિ, ગુરૂવિના મુક્તિ પણ નોય પીરને.

ભજન ૧૧

વારે વારે કહું મારા દીલડાની વાત, જાડેજ કરી લે ભલાયુ,
ચોડા જીવણારે જેસલજી,
હરખેડતો મં તો ધાલોને માયો, પાદર હુંટી પાણીચારી;
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ધણી આગળ જેસલજી. વારેવારે.
તોરણુ આવ્યો મોડખંધ માયો, પીઠીયાળાનો નહિ પાર;
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો ધણી આગળે જેસલજી. વારેવારે,
ચોવીસ વરસ લગી ચોરીયું કીધી,
અમારા અવગુણનો નહિ પાર;
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો ધણી આગળે, જેસલજી. વારેવારે.
આવી આવી અતીથી જમાત જાડેજ,
તેમાં તો સાયબો મારો આવીયો;
અવર આવોને ભગવો ભેખ જાડેજ,
સાયબોને પીતાંબર પાંધડી. વારેવારે.
રોજાં ચરે નવલખ જાડેજ, તેમાં તે સાયબો મારો આવીયોરે;

અવર રોજને લાંબી શીંગ જાડેજ;

સાયબાને સોનેરી શીંગડી

વારે વારે.

અવર રોજને ઘાસ જાડેજ, સાયબાને કસ્તુરી કેવડારે;

જેસલજી બોલીયા તોળલ કાઠીરાણી જાડેજ;

બોલ્યા તે પીરહુદી પાંખડીરે. જેસલજી.

વારે વારે

ભજન આગમ ૧૨

શબ્દોના બાંધ્યા સંતો શું કરે, પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈ મળો;

વાચક આંચોરે સંતો દો જણારે, ત્રીજું કેમ સમાય,

થંથ ધણો જાણું એકલું, એ પાળાં કેમ ચલાય.

શબ્દો.

સોના કટારી સતીએ કર ધારી, પાળી માંડી છે પેઠ;

કુખ ખેડી કુંવર જનમીઓ, એ જન્મ્યો માજમ રાત.

શબ્દો.

હીરની દારીનો બાંધ્યો હીંચકો, બાંધ્યો આંખા કેરી ડાળ;

પવન હીંચોળા હરી મોકલે, આલમ તારો આંધાર.

શબ્દો.

બાઈ પડોશણુ મારી બેનડી, રાતાં રાખને નાનાં બાળ;

અમારે જાણું ધણીને માંડવે, તારા કેશુ જાને જીહાર.

શબ્દો.

ત્યાંથી તોળી રાણી ચાલીયાં, આંખ્યાં વનડા મોજાર;

વનમાં વસે એક વાંસરી, ઠેકે મોટેરા ઠેક.

શબ્દો.

ત્યારે તોળી રાણી બોલીયાં, સાંભળો વનડાના રાય;

ઉરે વળગાડી તારાં બચડાં. રખેને ભુલતી ચોટ.

શબ્દો.

મારાં બચડાં મારો ઉરમાં તોળલ ત્યાં તાહરાં સંભાળ;

કોળીયા અનને કારણે, પુત્ર તારો આંખાની ડાળ,

શબ્દો.

પુત્ર સંભળી પાનો ચડ્યો, અંગડે વાપી છે પીડ;
 જ્ઞાન હતાં સતીનાં થરહ્યાં, પડતાં છાંડ્યા પ્રાણ. શબ્દો-
 ગરથ ગણી ગાંઠે ધરો, એ તોળલ છાંડ્યા પ્રાણ;
 અધવચ ધોરી હુલ્યા, એનો રયો દેશું જવાખ. શબ્દો-
 જ્ઞેશલ ગાંઠડી ઉપાડીયાં, ચાલ્યાં ધણીને દરબાર,
 સામા મોહોલ મહારાજના, દીપક રશીઅલ ચાર. શબ્દો-
 મતમાં ગાંસડી ઉતારી, હે ઉઠો તોળલ દનાર;
 તમે જાગ્યે જામે જાગશે, યોદ્યા જેસલરાય. શબ્દો-
 ગાય શીખે સુખે સાંભળે, તેનો વૈકુંઠમાં વાસ;
 સાંસદીયા કાઠીની વિનતી, જામે જાળલદે નાર. શબ્દો-

ભજન ૧૩.

પીરકેવરાણારે જેસલને તોળીભાઈ, સાધકેવરાણારે જેસલને તોળી○
 જેને હલડે જ્ઞાંત કોઈએ ન આશીર,
 આલા હો જુગમાં સીધ્યા પીર જેસલમે તોળી. ટકો
 જીજડી થાવરને જ્યારે જમૈયા રચાવ્યો હાં○
 ધણી કેરો પાટ મંડાણે હાં○
 આજમરાતન હુવામને મંછડા, ત્યારે ચોરીથી ક્રોધે આવ્યો અલાહ○
 તોળીને ઘેર જ્યારે જમૈયાં રચાવ્યો હાં○
 અને કાઠીડે કાઠી કમાડીરે ભાઈ;
 તોળી ઘોડી લઈ જેસલને સોંપ્યાં;
 ત્યાં સાહેબ સંઘાતરે, અલા હો○

ઐવીશ વરસ સુધી શેરી કીધીરે હાંવ

અને ધણેરા જીવ સંતાપ્યારે;

ધોળાં આવ્યાં ત્યારે ધણીને ધાર્યા,

ત્યારે મંદીર પધાર્યા મોરારી.

અલા હો

અકલ ખેતરમાં કોણ નર સીધ્યા;

જેસલને પીર જેતોરે ભાઈ:

અંજારમાં અજેપાલ સીધ્યા,

ત્યારે તોળલે ત્રણ નર તાર્યારે.

અલા હો

ખીજ હુલું તે સાધુ મુખ વાવડંરે હાં,

અને વેળુ વાવી ઘેર આવ્યારે;

એક નને હુઈ અલખ આરાધ્યો,

ત્યારે સાચા માતી ઘેર લાવ્યો.

અલા હો

ઉંચા મોહોલને તે પર આંખતી હાં,

અને નીચા ગંગાજલ પાણીરે,

માલદે કોટવાલે ઉભા આરાધ્યો,

ત્યારે જેસલ તોળી નર વાણીરે,

અલાં હો જુગમાં સીધ્યા પીર જેસલ તોળી,

દલડે જ્ઞાત કોઈએ ન આણીરે હો અલા જુગમાં.

ભજન આગમ ૧૪

કાળ કોધ મન માયાને વારેરે, સાધુ ધરમ સંભાળોરે હોજ;

મનવૃત્તિ આવે શું સમજાવેરે, પવન વેગથી વ્યાસેજરે સતો.

આઠ કુળ પરવત ધરા જેમ ધુજેરે,

લોળા હનમે હશે રે હોળ.

કાળ૦

દરામે દરબાર ગુરૂએ દયા વરતાવીરે,

રણુ વગડામાં ગરૂએ રમતો માંડીરે;

આપી પરલ હોશેરે હોળ.

કાળ૦

મનના માન્યા ગરૂએ મેઘ વરસાવ્યા,

ત્યારે પડથે કાળીંગો લાગ્યોરે હોળ.

કાળ૦

નાગર વેલે નિત્ય ફળ હોશેરે,

એવાં વાંછયા વધારો બાવો કરશેછરે સંતો,

એ અમરફળ સાધુ ધરે હાંસે ત્યાં,

ત્યાં કાળીંગને મારોરે હોળ.

કાળ૦

મેં પણ લોલી મેં પણ લાખચુરે,

ચરણાંગત સ્વામી તારોરે છરે સંતો;

સઘળા પંડિતના ગુરૂ દેવાયત બોદ્યારે;

મેં આધીનતા તારોરે હોળ.

કાળ૦

અખો ૧૫

એક દીન એસો આવશે તે સખળ મારા રૂદ્રીયામાં સાલેછ

સગારે મીત્રને કારણે કાઠનું જોર નવ ચાલેછ;

કહે કટ એને સો કરે જાણે જન્મોજ મોતાછ.

એક૦

ઘટનો ધુંધટ અગગો કરો રોકયા દસે દરવાજાછ;

કાળે કાયાનો ગઠ ઘેરીઆ. રોકયો દેહનો રાજાછ.

એક૦

સોળ વરસની ચંદરી, ઉભા દમમગ જીવેછ;

આરે કાયામાં હવે કાંઈ નથી, ઉભી ધુસ્કે રહેજી. એક
 વેદ વીંટીને સાંકળાં, વાની વીધના વાગાજી,
 કુટુંબ મળ્યું સહુ સામઢું, સર્વે લુટાવાને લાગ્યાજી. એક
 સગારે સગારે તમે સું કરો. સગાં વળાવી વળશેજી,
 સગારે વન કેરાં લાકડાં, આવી ભેળાં બળશેજી. એક
 કેના છોડ ને કેનાં વાછડું, કેનાં મા અને બાપજી,
 અંતકાળે જાવું એકલું, સાથે પુત્રને પાપજી. એક
 એક નહિરે ત્રાપો, નહિંતુંબડા, નહી કાંઈ ઉતારાનો આરોજી;
 કર્મોડી અખો એમ બોલીયા, પ્રભુ મને પાર ઉતારોજી એક

ભજન ૧૧

આજ્ઞન લેખ લખાયો રે હાં, ઘેર આવો સતગુરૂ સાથરે;
 કરમલ વેલડીના કાગળ કાચા, દુર કયાં અપરાધરે હાં;
 રામનામ નીજ મંત્ર ચણાવોરે. શબ્દ સુણાયો આર ધરે;
 વચન સુણાવા કયુ ભેદ સુણાયા, સુણાવો અનહદ અર્થજી. આ
 અર્થ કીધો પરમાર્થ કીધો, લીધો પોથીનો સ્વાદરે;
 મોરી શંકા ગઈ હજુરમાં, લખ.વે: બલી કરી ફરીયાદરે આજ.
 સતગુરૂ સાંચા મળીયા, જેમ બતાવ્યાં નીજ જ્ઞાનરે;
 કરી અમને દરશન દીધાં, મેરૂ કરે મહારાજા આજ.
 સુના મંદીરોઆમાં સતગુરૂજી બેઠા, ધરી ભેડાંત આરાધરે;
 શ્રુતનાથ ચરણે બેઠે અખારામ, મેલી દીધો નુગરા સેવવા. આજ.

ભજન ૧૭

ચેતન ચેતનેરે હાં આવ્યો તારો, મળ્યા જનમ અવતાર દેક
સ્મરણ કરી લે જીવડા સલામીઆનેરે,
પ્રભુજી ભજો તો ઉતરો પાર. ચેતન૦

કાયા કાગળ જેસી ફોટડીમ, ભરીએલા અનગળના ભારરે;
કાયા બેઠી તારી જીવડા લાગીને સંત ઉતારે ભવપાર. ચેતન૦
હરીના નામના હાટજ મંડાવોને, ભકતીનો કરો વેપારને;
વીઠલ નામની વસ્તુ વોરોરે, તોલા રાખો ઠેક શાલરે. ચેતન૦
ધીરજની તમે હાલ બાંધોને, સયની બાંધો તરવારરે;

રામનામ બખતર પેરોને, માયલા કાળીંગાને માર. ચેતન૦
માત તાત તારાં કુટુંબ કબીલાને, ઘરે સકળવંતી નારરે;
હાર તુંડયા એને સુખજ આપેને, જમવા આપે ઝાઝી જારરે. ચે૦
સેજ તળાયુને અવત્ર આસીકા, ને ધનદાલતનો નહિ પારરે;
આંહીનું ધન્ય તારૂં આંહીજ રહેશે, ને સાથે નહિ આવે,
તલભારરે. ચેતન૦

કેવાય તો તમે અન્નદાન દેજોને. ભરીયા ગરથ ભંડારરે;
જીતનાથ ચરણે ભણે અખીયોને, સત વચન છડીદાર. ચેતન૦

અખો ૧૮

આતમ એકછેરે હાં આદર એક ખાણરે;
આર આવ્યા પછી આતમ, મધ્યમ છે તાંણ વાણરે. આતમ૦
ભાધરે આઠાણથી ત્રીવૈશ્ય, સુંદર બાંધ્યાં છે વરણ ચાર;
સોનું સરવે એક છે, એના ઘાટ ધડ્યારે અપાર. આતમ૦

આધ મેલો મમતાને કાળો સંસેરે પરહરે ને પાખંડરે;
 શેરડી સરવે એક છે, થોળ સાકરને ખાંડ. આતમ
 હાથી કેરાં હાડકાં, કહેવાય સવાસણ નારરે.
 નાવણ ચોકો નીત્ય કરે, એના જોજો અવળાએ ન્યાય. આતમ
 નવસેનવાણું નદીયોનાં નીર ચાહ્યાંને, જુજવાં જુજવાં તેજ્ય
 આઠ સરવાળે સૌ એક છે, એના નીર પોજ્યાં નવાણ. આતમ.
 આચારીને સદાય અવગલ. મુળ શોધ્યા વિના ભ્રમરે;
 કહે અખો માતમ રૂમ વિના, કેમ કરી છુટસો કરમ. આતમ

ભજન ૨૦.

જીતો જ્યારે જાણીએરે હાં, એડી રોચાનો હું હું કારરે;
 કાળના તું તો કટકા કરજેરે, માથું ઘાઢ્યે દેજે મારરે;
 ઘેરણના ધનુષ દયાની પણસુરે, ભજન ભલકારે સારરે;
 સંત શમશેર ખમા ખડગ, લઈને કુંજે એમ જુઝાર, જીતો.
 પ્રેમનાં બખતર તવ શીખ પેરોને, વળગે નહીંરે વીકારરે;
 રામનામ રમરણ કરી દ્યોને, દીપશે ધણી ઢરખાર. જીતો.
 મરગ ભોરીંગ ચળીને ખતે મજ્યા ખુચારરે,
 તુંતો મનને ખેલીશમાં એકતાર, શીલખ ધુક સંતો દારરે. જીતો.
 જ્ઞાન ગોળારે સારરે, માર મમતાને મટે સંશે તાર,
 સમજીને ખેલ સીકાર સામસામા, મેલો મનના ભામરે. જીતો.
 હાથ કરો હથિયારરે, થેન ચોકીમાં ચોર ન લુંટરે,
 કપ્પલ કરશે કીરતાર. જીતો.
 પારકું ધન્ય તમે જાણોરે, મસાણ ભોમી સારરે.
 આકાસ રાજ તારી ઉતરે, તારા આહારનો નાવે પાર. જીતો.
 વસમી છે ધાટીને ઉતારો માટીરે હરખ શોક હજારરે;

જગત જળી રહીછે, બળી તેનો ડાગ ન લાગે લગાર, છતે
જ્ઞાન ઘોડાને સાચ દોડાને; તેપર થાઓ અસ્વારે;
હુતનાથ ચરણે લણે અખૈયોરે, ખેલ છે ખાંડાની ધાર, છતે.

ભજન આગમ ૨૧

જેત્યેને પાટેરે જમો જગશે, મળશે વરણ અઢારરે,
મોટા મોટા મુનીવર આવશે, ખેડા આસન વાળીરે;
વીરા મારા ત્રાડીયું વધાવીયું.
સાચા સતસુર મુનીવરને શેવીએ,
ચંપો મરવોને શૂડા કેવઢા લીલી નાગરવેસરે;
ફલી ફુલીને ફળ જામશે,
મેલો મનડાની આંટીરે. વીરાં
સામટો સ્વાર્થ તમે કયાં કરો ફુલ ખાઓને વેચીને,
આવતા અજ્યાગતને ઓળખો,
છવડે આંખો મીચીરે, પાખંડ મેલીને થાઓ પાધરાછ. વીરાં
માટે રાખોને દરીખારે,
વેલા વાલા શું તાણશે, ધર લેશે ધમખારે. વીરાં
મનનો રાહો ત્યાં રણ ચડ્યો, દલ સામા ડગલારે;
શીશ પડે વાકો ધડ લડે, પાછાં ન ભરે પમલાંરે. વીરાં
છડીયુંવાળારે છઠી ચાલશે, કેમ પોચશે પાળારે;
ભડીયુંવાળા જ્યારે ભેટશે, કાયર દેશે મો યાળારે. વીરાં
પારકાં ભોજન તમ કાં જમો, જમતાં લાગે છે મીઠાંરે;
તલતલનાં લેખાં ઘણી માગશે, જડસે ઝાઝા જુતારે. વીરાં
રહેવું પરમેશ્વના પંથમાં, ખેલવું ખાંડાની ધારરે,
હુતનાથ ચરણે લણે અખૈયો, માયલા મનજરને મારારે. વીરાં.

જીવણુદાસ ૨૨.

સમજ મન તું સોયનર ઘેસા, આળ્યો વાયદો અડકડે, (૨)
 રામ નામની છડીયું ચાલે, સીચાંણો અજ્ઞાન ચડે;
 પલમાં પાણી પકડી લેશે, જેમ પંખીમાં બાજ પડે
 તું કુત્યોને મુને કુત્યો, પરનારી શું પ્રીત કરી;
 એ દહાણ પ્રાણી દલમાં રાખો, અંતકાળે એ આડા ફરે. સમજ.
 છાની વાતો ચોરે ન ચોરે, ધારણ વિનાની નાવે ધડે;
 સંતની સેવા જ્ઞાનગરીબી, એ જીગટીયાના નહીં જડે. સમજ.
 જગજીવનસે ઝગડો લાગ્યો, અનક હુપતયાન ભડે;
 દાસ જીવણ સતો હીમને ચરણે, તે પ્રતીત હોય તો પાર પડે.સ.

ભજન ૨૩.

હીસ્તો લાધ્યો મુજ રાંકનેરે, કોડી એનાં કેવાય;
 ઝવેરી મળેથી એને પારખ્યાં, એનાં મુલ તો માંધેરાં થાય;
 વરતવ જોઇ વસ્તુ વોરીયેરે હાં, જેમાં અવગુણ નાય. ટેક.
 સત્ગુરુએ મારી મુને શારડી, સાર બેડો કદીયા અંધ;
 ટંકશાળે ગયા પાછા નહીં ફરે, નાણાં સાચાંરે કહેવાય વરતન.
 ચિંતામણી મણીરે સોહામણી, શોભા વરણવી ન જાય;
 જેને દીઠે કમળ ઠરે, આપ સરીખા કહેવાય. વરતન.
 મુંઢારે ગરવા મારા સાધશે જેનો સોનેરી રંગ;
 ઘોણે ઘોણરે રંગ નવનવો. ઉલટી જશેરે પાંગ. વરતન.
 ખરારે ખોટાના લેશે પારખ્યાં, જેમ તાવમાં તરત પરખાય.
 કહેરે જીવણ એને જોખતાં, કુડીયાં સાંધણમાં જોય. વરતન.

શીવપુરાણ.

આ ગ્રંથમાં બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વરનું ઉત્પન્ન થવું. દક્ષકથા, તારકાસુર આખ્યાન, કામદેવનું દગ્ધ થવું, પાર્વતીનું તપ. શિવ વિવાહ, કાર્તિક સ્વામીની ઉત્પત્તિ, ત્રિપુરામુર આખ્યાન, લિંગોત્પત્તિ, ચંદ્ર ઉત્પત્તિ, દ્વાદશ જ્યોતિરલિંગ કથા-મહિમા, ગંગાની ઉત્પત્તિ તથા કાશી મહાત્મ્ય, ગૌતમ મહાત્મ્ય, પતિવ્રતાના ધર્મ, શીવસહસ્ર નાથ, શીવરાત્રી કથા, પંચીકરણ રૂદ્રાક્ષ તથા વિભૂતિ મહાત્મ્ય, એ વિગેરે ઘણી બાબતો તથા આખ્યાનો તેમાં આવેલાં છે, રામાયણ તથા ભારતના જોવું રસિક રાગ રાગણીથી બનાવેલું મોટા કદનાં લગભગ ૩૦૪ પાનાં સોનેરી બાઇન્ડીંગવાળું પુસ્તક છતાં,

કિંમત રૂા ૧-૮-૦ પોસ્ટેજ ૦-૪--૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

મહાદેવ રામચંદ્ર જગુષ્ટે, ત્રણ દરવાજા-અમદાવાદ.

ભજન ૨૪.

વેલા પધારો હરી સંતોનીવારે, મારી વારે ચડો વીશ્વાધારે-ટેક.
 રાણી રૂપાદ જે દી પાટ પધાર્યાં, જામૈયો રચ્યોછે અંજારે;
 સોનાની થાળીએ જેદી કુસડાં રચાવ્યાં, કર પ્રહો કીરતારે, વેલા.
 જુનાગઢમાં મેંતો નરસી કેવાણે, સોનાની હુંડીયું સ્વીકારી.
 કુંવરઆધનું જે દી મોશાળું પુર્યું, વાલો થયાછે વેપારી.
 રોહીદાસ માગે જે દી બ્રાહ્મણ કોપ્યારે, ખરચી મંડાવી એને ખાતરે.
 અનુભવી પ્રભુ આસરો તમારે, તારા બાનાની પત રાખો,
 કોસવા ઉપર જે દી કડણા કીધી, દેવળ ફેરવી છે દેહારે,
 દાસ જીવણ સંતો ભીખ કેરે ચરણે, મંદીર પધારો મારારી.

ભજન ૨૫.

મીરાંબાઈ પુરવ જનમની છે પ્રીતરે, નામ નહીરે છાકું હરી
 મારે રૂઢિએ લખ્યા હરીના લેખરે, નામ નહીરે છાકું હરી.
 ગોલુમાંથી મીરાં ઉતર્યાં એને આવ્યાં મહેલનો બહાર,
 લખી કાગળ રાણા મોકલે, એ મીરાં એકવાર ચોતોડધદ આપરે.
 ચાર પાંચ પત્ર રાણે મોકલ્યા, જાળે મીરાંને પાસ,
 સગુણ જેવું મીરાં સાસરું, તજવું મામાને મોશાળ.
 લખી કાગળ રાણા મોકલે, દેળે મીરાંને હાથ;
 ચાર પાંચ આણું મીરાં ગામડાં, અરધું આણું તુને રાજ. નામ.
 તમે રોઠોડની કુંવરી અમે છીએ ચમાર, કાલે રાણા ઘેર આવશે;
 મીરાં શુ થાશે હવાસરે. નામ.
 ઝેરના કટોરા રાણા મોકલે, દેળે મીરાંને હાથ;
 અમૃત કરી મીરાં પી ગયાં, મારો સાયબો રાખે મારી લાજ. ના.
 પાટ સરખી પીળી થઈ મીરાં, લોક જાણે પડ્યા રોગ;
 એવી લાંઘણ તો મીરાંબાઈ કરે, મારે હરી ભજનો આવ્યે જોગ.

રાણાજી ખખર મોકલે, જાળે મીરાંને મોહાલ;
 મીરાં મુળં હોય તો બાળજો, ડાગ દેજો જમનાજીને ધાર, ના
 ઝાજ પખાજ વેણું વાગીયાં, ઝાલરનો ઝણકાં;
 કાશા નગનના ચોકમાં, મને શુરૂ મળ્યા રોહીદાસ. નામ.
 ભાદરવો લલે ગાજીઆ, નદીએ ખલકીયા નીર;
 દાસ જીવન સંતો એમ કહે. મીરાં ભજનમાં રહેજો ભરપુર. નામ.

ભજન ૨૬.

ગુગના જીવન વે'લા આયોરે;
 માન પ્રાણ પાતળીયા વે'લા આયોરે,
 હો તમ વીના મારે અંતરમાં અંધારું,
 નાલી કમળ પર ચુરતા સામળીયા;
 અંધર તખતપર માને આપ ખીરાજે;
 અખમણા નારી જો સેજું બીછાવે;
 તારે રાસ રમ્યા રંગ લીના. હો તમ૦
 સાવ સોનાના હરી વાઘા સામળીયા.
 પાનેતરમાં રંગ લીના લીના સોઘયેરે;
 વાલો વાંદેશી મરવાને બેઠા,
 ત્યારે વાંદાણા સો વરમાળે. હો તમ૦
 મધુરી શી મોરલી વાગી શામળીયા,
 સુતા મંત્રીરિએ રાણી રાધાજી જાગ્યા;
 જાદુકર્મને એટલું કુંજે,
 એ ચાગ દહાડા વેલા આવો. હો તમ૦
 કોરા કાગળને કટકો સામળીયા,
 મસ માંધી લેખ નાતી;
 કંવરખાઈનાં મામેરાં પુર્યાં;

તે છાબુ ભરીને વેણા આંચા.
 સાચું ઘરેણું મારે તમે શામળીઆ,
 અવર ઘરેણું મારી નજરમાં ન આવે;
 દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે,
 તે દાસને દરશન દેજો.

હો તમ૦

હો તમ૦

ભજન ૨૭

રામ સમર મન રામ સમર લે, અરે મુખ ક્યું મન મુતા;
 જાગત નગરી ચોર ન હુટે, જખ મારેગા જમ દુતા. રામ.
 જપ કર તપ કર કેડી અણ કર, કાસી જઇ કરવત લેતા;
 મુઝ્યા પછી મુકિત નહિં હોવે, રણમેં સરજે જમ દુતા. રામ.
 જોગી હોકર જટા વધારે, અંગ લગાવે ભલુતા;
 દમડી કારણ દેહ જલાવે, સો જોગી નહિ જમ દુતા;
 જોગી હોય સો જંગલ રહેવે, કાળ કરોધકું (દ) દંડા;
 અધર તપ પર આપ બીરાજે, સોય જોગી હય અબધુતા. રામ૦
 મુતા સો નર ગયા ચોરાશી. જાગ્યા સો નીરજે હોતા;
 દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે, અનુભવી અનુભવ લેતા રામ.

ભજન ૨૮

મેં મસ્તાનની ખસ્તી ખેલું, મેં દીવાના દર્શકા;
 ક્ષમા ખડગ લઈ આગે હોતું, મેં સીપાઇ હું મેરમકા, મેં મરતા.
 ધનનન ધનનન ધડીઆળા વાગે, તાલ પખાજ અર મદગા;
 સુન સીખર ગઢ સૈન ચલાવું, નાય નયાવું નવરંગા. મેં મરતા.
 રાય આંગણીએ વાસરે પાવું, ધીમા ઢાલ ખચાવુંગા;
 નટવા હોકર નાય નયાવું, અણલેપદ લઈ આપુંગા. મેં મસ્તા.
 મેં દાસી સખ સંતન કેરી, પાઉ પીઆલા અવીનાસી;
 ખોજ ખખર ટુળે દીલ ભીંતર, રોમરોમપર લેં લાગી. મેં મસ્તા.

જીવન સુનલો સાધો ભાઈ, કઠિણ કામ હે વૈરાગી;
નુર સુરતકી સાન ઠેરાણી, સકલ ભરમની લેભાગી. મેં મસ્તક

ભજન ૨૯.

અમારા ને અવગુણે, ગુરૂના ગુણ ઘણારેણ;
અમારા અવગુણ સામું મત જોય. (ટંક)

ગુરૂ મારો દીવોરે ગુરૂ મારો દેવતારેણ;
ગુરૂ મારો પારસમણીને તોલ. અમારાં

ગુરૂ મારા ગંગારે ગુરૂ મારા ગોમતીરેણ;
ગુરૂ મારા કાસી ને કેદાર. અમારાં

ગુરૂ મારા ત્રાપારે, ગુરૂ મારા તુંબડારેણ;
એ તુમડે ઉતરીએ ભવપાર. અમારાં

જાલીડાં મેલાવોરે ગુરૂ ગમ જ્ઞાનનારેણ;
એ જાલીડાં જરણી માહેલો જામ. અમારાં

ગુરૂને પ્રતાપે દાસ જીવણ બોલીયાણ,
દેજો અમને સંત ચરણમાં વાસ. અમારાં

ભજન ૩૦.

દેખા હોય તો કહી બતાવો, માતી કેસા રંગા હોણ;
ગુરૂગમ કરી ગોલો ગગનમાં, ત્યાં છે ગુપ્તાગંગા. દેખ્યાં

ધ્રુવડ ગુરૂને છીપા ચેલા, દીવસે નહીં પગ ડંડાણ;
અગમ ભાષે પણ ગમ નહીં નરને, દેખ્યાં

આપ વખાણે અખંડા;
દીપક ગુરૂએ જ્ઞાન બતાવ્યું, નામ પ્રતાપ નવડંડાણ; દેખ્યાં

પીંડ બ્રહ્માંડમે અપરંપારા, નહીં સુરજ નહીં ચંદા. દેખ્યાં
કયાંસે આયા કયાં સમાણાં, અહીં બડા અચંબાણ;

માતી ન નીરખ્યા પિયુ ન પરખ્યા,
આલ ભયા આનંદા. દેખ્યાં

આત્મ ચીન્હો અનુભવ પામ્યો. મટી ગયા સાચકદાણ;
 દાસ જીવજી સંતો લીમને ચરણે,
 ધ્યાની પુરૂષના ધંધા.

દુખ્યા૦

ભજન ૩૧.

જાણું છે મરી મેરમ જાણું છે મરી, લે લગાડી રામ ભજલે,
 મેડી મંદીર માળીયાં તારાં જાણેરે પાડી,
 કાચી કાયાનું રથુલ બંધાણું, જાણે ધુલની ધુળની પડીરે, મેરમ.
 સગુ કુટુંબ તારું લુટવા લાગે ને નહીં રાખે કાંનની કડા;
 કાઢો કાઢો એને સહુ કહે, હવે રોકોમાં ઘડી (૨) મેરમ.
 કુલને ઘોડે કુલી રહ્યા છે. જાણીએ ગરશમાં ગળી;
 જમડા આવશે જીવ લેવા, પછે ભાગશે નળી ભાગશે નળી. મેરમ૦
 સાધુ સંગ ગુરૂની શેવા. એ વાત છે ખરી;
 દાસ જીવજી સંતો લીમ કેરે શરણે,
 જન્મ જાય ટળી—જન્મ જાય ટળી.

મેરમ૦

ભજન ૩૨

મારો બાળપણનો બેલીઈ, મારી કાયાનો સંગીરે;
 જેણે પ્રીત જગતમાં કીધી,
 વાહાણા મારા પહેલી પ્રીત ધ્રુવજીએ કીધી;
 જેણે અવીચળ પઠવી લીધીરે. જેણે.
 વાલે મારે ભાવે ભાજી વીદુરની ખાધી,
 જેણે સંગતે ગુણકા સીધીરે. જેણે.
 વાલે મારા જલમાં ગળે ખુમ કીધી.
 તેની તરત ખખર લીધીરે જેણે.
 વાલો મારો વનરાતે વનના વાસી,
 એમ બોલ્યા જીવજી દાસરે. જેણે.

ભજન ૩૩

મારે બાળપણની પ્રીતરે, પુર્વ જનમની પ્રીતરે;
ઓધા મોલ આવોરે.

જોઈ જોઈ વેરિએ જોત્યું, બીબા વિના પડે ન ભાત્યુરે;
મારે જીલે ભીતુરે, ઓધા મોલ.
તુજ વિના નથી રેવાતુ, વાલમ આવો કરીએ વાતું;
આવી છે એકાતુરે, ઓધા મોલ.
દાસ જીવણ સતો ભીમને ચરણે વારણા લઉં વારી વારી;
ગરીબ ગવાણીરે, ઓધા મોલ.

ભજન ૩૪

ઉશી ઉધારા તારા કેટલાક રહ્યો વહાલા,
ઓળીયું લીધું છે માગી ભાડે. ટેક.
એવો મેઘો મનખો મેલીને જાણું છે એક દહાડે,
સગુરે કુદુંબ ઝાંપલા સુધી વાલા;
મીત્રો વળાવા આવ્યા ઉજડ પાડે. ઉશી.
દેહના કુંગર તારા ડોલવા લાગ્યા વાલા,
વચને બંધાયા દેહીએ કાચો નડે— ઉશી.
દાસ જીવણ સતો ભીમને ચરણે વાલા,
સાધુ વોળાવા કોઈ નહી પાડે— ઉશી.

ભજન ૩૫

સતગુરૂ મળીયા એના સંશય ટળીયા,
મારી ભે ભરમણા ભાગી. ટેક.
જીવેરામ ભે ભરમણા ભાગીજી,
જ્ઞાન ગળરૂ મેંતો કંઈ નહિ જાણ્યું;
મારી સુરતા સાહેબશુરે ભાગી. જીવેરામ. ૧

નાભી કમળસે નાવ ચલતહો,
 જળહળ જોતુ એ જાગી. જીવેરામ. ૨
 સુરા નર તો સનમુખ ચાલે,
 કાયર જાશે લાગી. જીવેરામ. ૩
 બીજડી બંદુકડીને પ્રેમે પલીતા:
 અમને જ્ઞાન ગલોલી લાગી. જીવેરામ. ૪
 દારૂ જીવણ સંતો ભીમને ચરણ,
 સંત મળ્યા સુહાગી; જીવેરામ. ૫

મીરાંબાઈ ૩૬.

આરતો ધણીનો દીનાથ, વતું અમે કેમ કરીએ.
 લટકમાં આવુંને લટકમાં સમજવુંરે;
 એક ઠેકાણું તમને એવું બતાવું તે; બે ધડી ઉભા રજેરે
 સુખદુઃખની આપણ વાતું કરીએ વાલમજેખન જાય રસ લેવારેર
 સોના ઇંદાણીને રૂપલાતું બેડ હાથમાં જળ જમુનાની જારી;
 રાણી રાધાજી જાણે પાણીય આલ્યાં, જાણે સોળ વરસની નારી. ૩
 સોળે શણગાર તારે અમે બીરાજેત હાથમાં સોનાકેરા ચુડા;
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગોરધરના ગુણ, વાલા વર છે રૂડો. ૪

ભજન ૩૭.

નીત નીત ભજવું તારું નામ, તારું નામ મારા સામરે,
 પ્રેમ થકી મને પ્રભુજી મહ્યા હોજી. નીત નીત.
 સુની સંજડીઆ મોરી નીદ્રા ન આવે વાલા,
 કાંઈ નવ સુજે ધરનાં કામ મુને કામ; પ્રેમ.
 આ કાંઠે ગંગા વાલા એલે કાંઠે જમના,
 વચમાં ગોકળાયું રૂડું ગામ રૂડું ગામ. પ્રેમ.
 ભાતરે ભાતના ભોજન પીરસીયાં વહાલા.
 જમવા ન આવે ઘેડો સામ ઘેડો સામરે. પ્રેમ.

બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા,
છેલ્લી બાકીના રામ રામ રામ રામરે.

પ્રેમ.

ભજન ૩૮.

કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત, બાઈ અમે બાળકુંવારારે; કાનુડો
જળરે જમનાનાં હુંતો, ભરવા ગધતીરે.

કાનુડે ઉડાડ્યાં આછાં નીર-ઉડ્યાં ફરરરરરે. કાં

જમુનાને કાંઠે વાલે રાસ રચ્યો છે,
સોળસે ગોપીનાં ઝાડ્યાં ચીર ફાડ્યાં ચરરરરરે.

હુંતો વરણાગી કાના તારારે નામનીરે,
કાનુડે તાણીને માર્યાં તીર વાગ્યાં-ચરરરરરે. કાં

બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા,
કાનુડે બાળીને કીધાં બાબ-ઉડી ફરરરરરે. કાં

ભજન ૩૯.

જીનું થયું રે દેવલ જીનું થયું રે, મારો હંસલો નાનો રે દેવલ જીનું
આરે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી, દાંત ગયારે માહે ખુરીયાં મારો.

આરે કાયા હંસા પડવાને લાગી,
ગયો હંસને પાંજર પડ્યું રે રહ્યું; મારો.

તેવતેવડીરે હંસા મળી ગોવાલજી, તેશું મનકું મારૂં મોહ્યું. મારો.

મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ પ્રેમના પ્યાલા તમને પાઈ પીઉં. મારો.

તોળી રાણી ૪૦

જેસલ કરી લે વિચાર, માથે જમ કેરો માર.

સ્વપ્ના જેવો છે શંસાર, શમ તોળી રાણી કરે છે પોકાર.

આવોને જેસલરાય, પ્રેમથકી આપણ મળીએ.

પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈ ભળીએ રેજી. આવો.

આ ભવ આવીયો અવતાર. માથે સતગુરૂ ધાર;

જાણું ધણીને દુવાર, બેલડી ઉતારો ભવપાર. આવો.

ચાંદો સુરજ વસે છે આકાશ, નવલખ તારા એની પાસ;
 પવન પાણિનો પ્રકાશ, બહુ લોક કરે તેની આશ; આવો.
 ગુરના ગણનો નહિ પાર ભક્તિ છે ખાંડા ધાર;
 નુગરા શું જાણે સંસાર, એનો એળે ગયો અવતાર. આવો
 છીપો સમુદ્રમાં થાય, વાકી ધન્યરે કમાય;
 સ્વાતીના મેહુલા વરસાય, ત્યાંતો ઝાઝાં મોતી થાય. આવો.
 મોતી અરણમાં એરાય, માગે ધણ કેરે ઘાંય,
 ફુટ ફટકીયાં કેવાય, સાચાંની તો ખરે ખબર ધાય. આવો.
 જીવનો ગતી ગુરની પાસ, કેવી કસ્તુરીની વાસ;
 તોળીરાણી તેજતો અંખાડ, સેવકોની લેવા આવે લાજ. આવો.
 નવલખ કોથળીયો બંધાય, તે તો બાંધીડા કેવાય;
 હીરા માણેક હાટે વેચાય, તે તો મુલે મોંઘા થાય. આવો.
 નીત્ય ઉઠી નાવાને જાય, કોયલા ઉજળા ન થાય;
 ગુણકનો બેટો બાપ કોને કેવા જાય. માવડા મેહુ કણ ન વેડાય. આ.
 દેખા દેખી કરવાને જાય, એતો અધુરીયો કહિવાય;
 હાથમાં હીવો લઈ કુવે પડવા જાય, ગાર ખુચની વાણી.
 વળી રાણી ગાય. આવો.

ભજન ૪૧

મે વીસ્વાસી નર વેઠ્યાં માણા રાજરે,
 નર નુગરાસે ચેડા ન કરીએજી. ટંક.
 હંસલો ન બગલો બેઉ એકજ રંગાજી, બેઠા સરોવરની પાળ મા.
 હંસાને ચારો સાચા મોતીનાજી, બગલો ડાળે કાઢવે ગારો. મા.
 ચાલુ બજારમાં માણે માણરાજરે, નર નુગરાસે નેડો ન કરીએ મા.
 આજમારા ધણિનો પાટ મંડાણોજી, જળહળતી જોત્યુ દરશાણી. મા.
 ગુરને પ્રતાપે સતીતોરલબોધ્યાંજી, મારા સંત અમરાપુર માલેજી. મા.

ભજન ૪૨.

કાઠીરાણી તારો સાચબો બતાવ, તોળી રાણી તારો ધણીરે બતાવ;
આઘ ભવાની અરજ કરું હે જાડેજાણે ટેક.
બરચો થુલાને વાસ જાડેજા, અણુભવ આઘ આવ્યા જાડેજા
એમ તોળલ કહે છે ૧
તું તારૂં પાપ પ્રકાશ જાડેજા, તારી બેલડી બુડવા નહિ દઉં;
જાડેજા એમ તોળલ કે છે ૨
હરણું હેર્યા લખચાર તોળલદે, મનના મર્યા મારીયા;
તોળલદે એમ જાડેજા કે છે ૩
વાળી ગાંઠેથી ગાય તોળલદે, બેન ભાણેજી દુભીઆં;
તોળલદે એમ જાડેજા કહે છે ૪
ફાડી સરોવરની પાળ તોળલદે, વન મોરીયા;
તોળલદે એમ જાડેજા કહે છે. ૫
બોલ્યા જેસલરાય તોળલદે સંત અમરા પર માલેજે.
તોળલદે કે છે તું તારૂં રૂપ પ્રકાશ જાડેજા;
તારી બેલડી બુડવા નહીં દઉં, જાડેજા એમ તોળલદે કે છે; ૭

ભજન ૪૩.

ફળે મુજા ભાઈડાનો ભાવ હાંરે હાં કાઠી રાણિ.
સતિ તોળલદે અમને તારજો એજી. ટેક.
હાંરે જેસલ જગનો ચોરટા હેજી ખાતો ચારે ખંડ હાંરે;
સંધતુ કરીએ જેસલ સાંવતોહિડ;
વાશીએ થુલા ભેગો વાસ હાંરેહાં, કાઠીરાણી અમને તારજો હાંજી
હાંરેહાં સતિરાણી તોળલદે એમ બોલીયાં રેજી,
હરે જેસળ કપડા ધોઈને લાવ હાંરેહાં,

ધરે મારગે સુરાં મળે હેજી, જેસલ વોરી ધરેલાવ, હાં કાઠી.
હાંરેહાં નથીરે પોગ્યા જેસલ સરોવરે હેજી.

નથી બોળ્યા નીર મેને હાથે હાંરેહાં,
અધવચ ઉજળાં હુધ રહ્યા;

તોળી તારો માયબો સસીયાર હાંરેહાં
હાંરેહાં જેસલે જામૈયા રચાવીયોરેજી,
મુનીવર મળ્યાં લખ બે ચાર હાંરેહાં.
તેમાં તે ધણી મારો આવી મંડ્યારેજી.
જેસલ રેભે હુશીયાર હાંરેહાં

હાંરેહાં કલયુગમાં નીધ્યા ધણીરેજી નીધ્યા છે ઠક શાળ.

હાંરેહાં નાંધ્યારસુણીને સાધુ નીરમળ્યોરેજી

ઉતરે શીર હુવા ભાર. હાંરેહાં;

હાંરેહાં જેસલવે ધણી મારો આવી મળ્યારેજી.

સતી તોળલને આરાધ;

હાંરેહાં જીનો જાડેને એમ બોલીયારેજી.

તોળા તારો સાયબો સસીયાર હાંરેહાં.

ભજન ૪૪.

કચ્છથી જેસલ ઉમીઆજીરે, મેવાડ માલો આરાધે

મુનીવર સળ્યા મુનીવરા ભોમ આધો આધી એડો. ૧

ઉમા જેસલકર મંડ્યો ભાયલ ભાવે મળવો

માલે જેસલને પુછ્યું આપણે હોય ઓળખાઇ

હાથે પંતે દઇને મળ્યા હંશાધાર્યા ભાઇ એડો. ૨

ધરે જીત્યા ધોરી નમે, કુવ કડવા પાણી;

આરાધે અમૃત હુવા, ઇ તોળલ કાઠીરાણી એડો. ૩

સાવ સોના ચુરના ખારંગી તેમાં રૂપાદે રાણી.

માગ્યા માગ્યા મેહું વરસાવીયા ઈમાલાગેર રાણી. એડા. ૪
 જેસલે વાવી પારસ પીંપળી માલે વાવી જર; ૫
 પાંડુ પીઆલે પરઠાણું ડાણું વેરમાંડ જાય એડા.
 પરખત પાખંડમાં, કામડી કો રાણીજી,
 આ જીગ જાતાં જશે નહીં, પાંપળી પરાની. એડા. ૬
 ધનવે ડુંગર સંતો પગધયા, સાક્ર દ્યો વીસામે;
 ગરગુરજના જેસણા થાપના પેરવી. એડા, ૭
 આ થાન આશે નર ગળ્યા, નેવે નાથે આરાધી;
 લક્ષમણ ગીરધર બોલીયા, સતધરમની નીશાની. એડા. ૮

ભજન ૪૫.

જાડેજરે તાર તાર તંબુગે, સતિના હાથમાં રેજી,
 સતી કરેછે અલકનો આરાધ, જેદી બોલ્યાતા મેવાડમાં
 તે રીન બોલ સંભાળ, જાડેજરે વચન સંભારી વેલ જાગજરેજી.
 જાડેજરે મેવાડથી માલો રૂપો આવીયારેજી,
 તે દુખનારે બોલને કાજ, ત્રણ દીવશેસને ત્રણ ઘડી;
 શુરા હોય તો જાગ્ય જાડેજરે વચન સંભારી વેલા જાગજરે
 જાડેજરે કાલી કેવાશે કાઠીરાણી
 મુવા પછી નરને બોલ્યાના હોય નીમ
 જાડેજરે ધુપ ધજને શ્રીકૃણ તો ચડે.
 આતો ખરાખરીનો બેલ જાડેજરે
 જાડેજરે આગસ મરડોને જેસલ ઉઠીયોરેજી ભાલી ભાચુનીરે આંત
 જાડેજરે પેલા મળ્યા રૂપામલને પછે મળ્યા તોળીનારે જાડેજરે
 જાડેજરે માલો પારખને રૂપા પેઢીએરેજી વોરે હીરા હીરાને લાલ.
 વચન ચુક્યા તો જશે ચોરસીમાં રેજો તમે વચન નીલાદ
 એમ વચન સંભારી વેલા જાગીયા.

જાડેજાંરે કીધાં લગનને કીધાં છંદણાં લાગી વીવાની ખાંત,
કન્યાએ કેસરીયા પેરીયા તો મોડ મં ઢોડાજાડેજાંરે હાથ. વચનને.
જાડેજાંરે જેસલને ઘરે તોગારાણી બોલીયારે, નવાસમાતુ બોદાય,
સહુ વળાવીને પાછાં વળતાં, અંક ન વળીયા તોલનાર. વચનને.

હરસન પુરાણનું ભજન ૪૬.

સરસ્વતી માતા વૃંદીન દયાળુર, ચરણે નમાવું શીશ ભાઈ;
કીરતી કહીએ રાજા હરસન તણીને, વાણી આપોને જીગદીશ;
અકળગતી છેજ તમારીને અરજ મુણે નાથ અમારી ભાઈ. ૧
અભેદાપુરીમાં અતી ઘણેરા રાજા, હરસન દેતો રૂડાં દાન
ઈંદ્ર તાપ તેનો જીરવી ન શક્યે, તે છોડી ચાલ્યો ઈંદ્રાસન;
ચાલીને વૈકુંઠમાં જઈને અરજ મુણેને કમળના નાથ ભાઈ. ૨
ઈંદ્રાસન તમ સાચવોને સ્વામી અમથી રહું નવ જાય ભાઈ,
હઠ લીધો રાજા હરસનેરે, ઈંદ્રાસન તો લેવાય ભાઈ;
તો વારસ તમે કરો, તયની શી વડે થાય ભાઈ. ૩
સર્વે મળીને જ્યારે પરીઆણ કીધાંન, છળવાને હરસનરાય;
વિદ્યામંત્ર મુખવાણી આચરીઆ, હું વેગે અભેદામાં જાઉં;
છળ્યા વિના એને જો પાછો આવું તો સાન જન્મ ધ્યાન થઈ;
મોટાં વચન નવ બોલીએ મુની, અમ કહે છે વૈકુંઠરાય ભાઈ;
જીવન છોડે પણ ભક્તિ નવ છોડે એતો સાચવાદી કેવાય ભાઈ;
હરખ ઘણો જ્યારે તમને થાય પણ છળાય નહીં હરસનરાય ભાઈ;
ત્યાંથી વિદ્યામિત્ર ચાલીઆને આઠ્યા અભેદ્યાનીમાંઈ ભાઈ
અરણ્ય પખાળીને ચરણામૃત લીધાં તે આઠર ઘણેરા દેવાય

સાર લેવા તમે આળ્યા અમારીને, જે રૂશી બોલ્યા વચન
વિચારી ભાઈ ૬

તુલસીની માળા તારા કંઠ ખીરાજેને લ્યોછો રામનાં નામ
રાજ રીતુ તમે છોડી કરીને, આ કરોછો સાધુનાં કામ ભાઈ
પાશુ તમે નથી જોતા વળીને, રાજ જશો નિશ્ચે હારી
રાજ કહેછે તમે સાંભળો રૂશી, મારે રામ રૂદ્ધિઆની માંધ
રાજ છોડું પણ રામ ન છોડું, મરને ઉથલ પાથલ હવે થાય
હીણ બુદ્ધી શું કયો છો અમને, આણું ઘટે નહી રૂશી તમને
તરત ત્યાંથી જ્યારે ઉઠીયા રૂશી, નીસર્યા નગરની બહાર ભાઈ
વારહ રૂપે જઈને વાડીમાં પેદા વનસ્પતી ભાગી અદાર ભાઈ
બુમ તેની હવે શહેરમાં આવીને, ત્યારે ચઢ્યો રાજને ક્રોધ. ૯
સાથે સેના જ્યારે ત્યાં હવે તેડ્યોને 'આપે થયા અસ્વાર ભાઈ
મુખથી હવે એમ કહેછે રાય તમે સાંભળો સઘળી સેનાય ૧૦
જેની પાસેથી વારહ નીસરેને તે તેની વાંસે જાય ભાઈ
વાત સાંભળીને વારહ તવ વહુટ્યો હું જાઉં જ્યાં હરસનરાય
રેવંત તો રાજને અમકાવીને પોતે ગયા વન સીધાવી ભાઈ ૧૧
ક્રોધ કરીને રાજ હરસન આલ્યા વારહની વાસે ભાઈ,
અઘોર વનમાં જઈ અલોપ થયા ત્યાં મળ્યાછે વીપરરાય
કહો વીપર તમે શુરે સુણાવોને હો પ્રભુ તમે ક્યાં જાવો
રૂશી કહે છે તમે સાંભળોને રાજ તમથી કારજ નવ થાય
કુંવાના બાળક છે વિપ્રના તેને કન્યાદાન તો દેવાય ભાઈ
ગાંઠે દ્રવ્ય જોની નથી અમારે તેને માટે અયોધ્યામાં જાઉં
સતવાદી મુરો રાજ હરસન કહીએ તે મહા દાની તો કહેવાય
જે માણુ તે મુને આણીજ આપેને સારે સઘળાં મારાં કાજ
ખાંજે કોઈ એવો જગતમાં ન થાયે ને એમ કહેછે સાંભળ રાય

રાજા કહે છે તમે સાંભળો. રૂશી વસ્તુ હરસન માડ નામ ભાઈ
 જે માગે તે તમને આજીજ આપું ને સા? સઘળાં તમારાં કાજમ
 વિપ્રને પરણાવે તમે, કન્યાદાન દઈએ જ્યારે અમે ભાઈ ૧૧
 આલા લીલા જ્યારે વાંસ વઢાવ્યાને ચોરી ખંધાવી વનમાં ભાઈ
 વીપ્ર બેઠા જ્યારે વેદ ઓચરે ને ચોરીના આંદા પ્રેરવાય ભાઈ
 કન્યાદાન હા હવે રાય, ત્યારેજ કારજ શંપુરણ થાય ભાઈ ૧૬
 કન્યાદાન રાજા હરસને દીધાંને આપુ ફેરા પ્રેરવીઆ વનમાંય
 અંથ ભંડારને ભોમીકા સરવે ગજ રથ તોરંગ હવે માંય ભાઈ
 અયોધ્યા લઇને અરપણ કીધી ત્યારે રૂશીએ સ્વસ્તી કીધી ૧૭
 રૂશી કહે છે તમે સાંભળો રાજા હું દક્ષણા માગુ અમે રહ્યા
 સવાભાર સોનું તમે ક્યાંથી કાઢશો ને ગાંઠે નથીરે જરાય
 વીમાસણ તમે શું કરે રાય, હવે મુખથી પાડે નાય ભાઈ ૧૮
 રાજા કહે તમે સાંભળો રૂશી, મારા અંગ ઉપર હવે હોય ભાઈ
 અન્નેવામાં મારી અરધાંગના ખીસજેને હાર અનોપમ હોય
 ચાલોને વિપ્ર હું તમને આપું ને તમારાં દરીદ્ર કાપુરે ભાઈ ૧૯
 અસ્વ રાજાને જ્યારે આંચકી લાધોને આપે થયા અસ્વાર ભાઈ
 રાજા હરસન પાળા પધાર્યા ને ચાલી અન્નેવામાં જાય
 જાણુ તો નગરીમાંહે કરાવીને તારાણી વેલેરા આવેરે ભાઈ ૨૦
 રનાન કરીને સતી તારાદે હઠ્યાં ને હરીહરી ઓચરે ધરનાંય
 સતી પધાર્યાં હવે સ્વામીની પાસે ત્યાં પુછે છે હરસન રાય
 સવાભાર જ્યારે સોનું ન થાય તો સત આપણું હવે જાય.
 ત્રણ જણાં લઈ પરધર વેચાઈને સતને જાવા કેમ દઈએ ભાઈ,
 સત્યને કારણ જ્યારે સરવે તણ્યાને મુખ સંસારનો સાર
 વીથાસે જ્યારે વળગી ન રહીએને સત્ય જવા નવ દઈએ ભાઈ

ભક્ત નાભાસ્વામી કૃત.

ભક્તમાળ.

મુળ હિંદી અને ગુજરાતી અર્થ સહિત.

ઈશ્વરભક્તિ એજ સત્ય અવલંબન છે. અને ઈશ્વર-ભક્તિજ જન્મ મરણાદિ સકળ દુઃખોને ભાગનારી, જન્મ જન્મંતરમાં પરમ સુખ આપનારી, મનને નિર્મળ કરી ભગવત્ સ્વરૂપને દર્શાવનારી તથા ધોર પોતાનું પ્રલય કરનારી ઇત્યાદિ એકસો સીતોતેર શ્રેષ્ઠ ભક્તોની અનન્ય ભક્તિનાં ઐતિહાસિક દ્રષ્ટાંતદ્વારા પ્રતિપાદન કરેલ છે, તત્પશ્ચાત્ ધર્મ વિચાર, વૈરાગ્ય શતકસાર વગેરે વિષયોનું સારી રીતે વિવેચન કરેલું છે, એથી ભક્તિ માર્ગના શિષ્યોને સાત્ત્વિક શ્રદ્ધા વૃદ્ધિ પામવા તથા ભક્તિના પ્રભાવ વિષે કંઈ શંકા હોય તો તેનો નાશ દ્રઢભાવ થવા આ પુસ્તક ઉમદા છે. ઉત્તમ ગ્લેજ કાગળ સોનેરી પુઠું કિંમત રૂ. ૧-૦-૦ પોસ્ટેજ ૦-૨-૦.

મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે,

બ્રહ્મ દરવાજા—અમદાવાદ.

ખંડ ૨ જો.

રાજ મેલ્યાં મંદીર મેલ્યાં ને મેલી હોંડારા ખારે
 સતને કારણ જ્યારે ત્રણે સંચરીઆને લીધી કાશી કેરી વાર
 રાજ રોઇદાસ ને તારાદે રાણી ને મુખ જપે છે સારંગપ્રાણી
 વાટે ચાલીને વીશ્વામીત્ર કોખ્યા તમે ભેળાં ચાલોમાં ક્યાંઈ
 ગાઉ ગાઉના વેરે તમે જુજવા ચાલો જો પુન્ય તમારૂં હોય
 એવી વાત જ્યારે તમથી ન થાયે તો મુખથા પાડો નાય
 ગાઉ ગાઉને વેરે જુજવાં ને આગળ હરસન રાય ભાઈ
 તેની વાંસે સતી તારાદે રાણી ને વાંસે કુંવર રોઇદાસ
 કંઠજ પળ જ્યારે આવી છે ત્યારે એવાંતો કપટ રૂશીએ ચલાવી
 અનેક અસ્વાર જ્યારે અસ્વારી કરવા ને હાથી અંખાડી રાય
 અનોધા નગરીનો રાજ્યો હવે પાળો ચાલ્યો જાય.
 એમ કહે છે સતી તારાદે રાણીને, ભલું કીધું તે સારંગપ્રાણી
 પાંખી સઉએ જ્યારે રૂપી પધાર્યાને આકાશ ઉડ્યાં હવે જાય
 સોળ કળાને જ્યારે સુરજ તપાવ્યો ધરા ધાણી ધાણી થઈ
 પગનાં જ્યારે પગરખાં ઉતરાવ્યાંને અણવીણે પાયે તો ચલાવે
 વાટે વિશ્વામીત્રે પરખ અંધાણ્યાં અજ પાણીનાં ત્યાંય હવે
 શેઠ થાઇને જ્યારે સદાકૃત આપે, પગનાં પગરખાં પેરાવે ભાઇ
 પથી જ્યારે ઓરેરાં આવેને ભોજન તમે જમતાં જઓરે
 પગ બળે જોરે પાંખી તમારને પગરખાં પેરાને પગમાં ભાઈ
 ખાઓ પીધોને બેસો આસન કરો, તમે મુખે શરીરે થાવો
 વિશ્રામ કરો તમે અખ ઘડી આવો પછે તમે પથે સધાવો
 રાજ કહે છે તમે સાંભળો શેઠીઆ અમથી જમ્યું નવ જાય
 મારે રૂપાને ઢાન દીધા પછી અજ પાણી તો લેવાય ભાઇ

અમ્મ પાણીતો અમે કેમ લઇએને સત્ય જીવાને કેમ દઇએ
 એટલો ઉતર દધને ચાલી નીસરીઆને ત્યાંથી તે હરસનરાય
 તેની વાંસે સતી તારાદે આઠ્યાને પુછી પરખીયો ત્યાંજ ભાઇ
 પંથી તમે હવે એરેરા આવોને લોજનીઆં તમે જમતાંજઓ
 આગળ એક હવે ચાલ્યો જાય, બાપુ હુમણાં જમીને આંચ
 શાચું કહેને તમે સુંદરી બાઈ તમારે શું સગો થાય ભાઇ
 સુંદરી કહે છે એ સ્વામી છે મારો જુઠો બોલ તમારો ભાઇ
 એ જમ્યા હોયતો લલેને જમ્યા મારે રૂપી દાનતો દેવાય
 એટલો ઉતર દધને ચાલ્યા જાય ભાઇ ત્યાંથી તારાદે ચાલ્યા જાય
 લોજનીયા હવે જમતા જાય ભાઇ ૧૧

આગળ એ જણા વહ્યાં જાયને ભાઈ બાપુ તારા માતને તાત
 જમ્યા લોજનીઆંને પીધારે પાણી અમ આગળ કરી વાત
 અમારો કુંવર વાંસે આવે તેને પગમાં પગરખાં પેરાવજો ભાઈ
 વાટે વિશ્વામીત્રે કપટ કરયાને ૧૨

કપટ કીધાં ઘણા મનમાંય ભાઇ તેની મહેનત માથે પડીને
 ચાલી ગયા હરસનરાય ભાઇ એમ કરતાં સરવે કાશીએ ગયાને
 ચોકમાં જઇ ઉભા રહ્યા ભાઇ ખડનો હુજો જેને શીરપર ધર્યો
 કુંવર કહે છે માતાજી મોરારી મુજને રાખો તમ પાસ ભાઈ
 મુજથી એકલું રેવાય નહીં એમ રૂઢન કરે રોઈદાસ ભાઈ
 વાત વીશ્વામીત્ર એવી માંભળીને, રૂપીજી બોલ્યા વચન વળી
 ત્રણે જણાંને નાખાં લઇ લેશુંને, અકેકી ફાર અકેકુ જાવ
 બીજી ગલીને બીજે ઠેકાણે, કોઇ કોઇની ભેળું નવ થાય ભાઈ
 વાત એવી જ્યારે ચડસે બરાણીને, રૂઢન કરે તારાદે રાણી ભાઈ
 કાશીનગરને ગાદરેને પોકારે હરસન રાય ભાઇ;
 સવા બાર સોનાને માટે, વેચાણા તારાદે બાઈ ભાઇ.

સવાભાર એનું સોનું લીધુંને દાન વિપ્રને હવે દીધું ભાઈ
 સોનું લઈને રાજા સુધ્ધ રહ્યાને, તસ્કર આઠ્યા તે કામ ભાઈ
 અરધી રાતના ઉપાડી ગયાને કોનું લેવું હવે નામ ભાઈ
 નીરાશ થઈને નીશાસા નાંખે સત્ય અમારું પ્રભુ રાખે ભાઈ
 વેશ્યા ઘેર સતી તારાદ વેચ્યાને રૂપી ઘેર વેચાણા રાચ ભાઈ
 વાંસે કુંવર હવે એકલા રહ્યા, તે વીપ્રને ઘેર જાય ભાઈ
 વાંહે વિશ્વામીત્ર પડ્યા હવે, મેર મારાજને ન આવે ભાઈ
 તારાની ટેક હવે ત્રીકમે રાખીને, તાપ દેખાડ્યો તનમાંય
 વેચાયાં રાજાને રાણી ચાલો, પોતે ત્યાં જાય ભાઈ
 કઠણ કામ વીશ્વામિત્રે કીધું, પણ સત્ય જાવા ન દીધું ભાઈ
 સત્યને કારણે હવે ત્રણે વેચાણાને, રાણી હરસન રોઈદાસ
 કહે દગો એને દુખ ધણા પડ્યાં, ત્રણે જણાં તે વેચાણાં
 ગોવિંદની કૃતિ નવ જાય જાણી, રૂપી ઘરે ભરે રાજા પાણી

ખંડ ત્રીજો

દીવસની કરવી ચોકીનેરે રાતનાં ભરવા નીર ભાઈ
 એમ કરતાં કેટલાક દીન વીત્યાને સુકાઈ ઘયાં શરીર ભાઈ
 આણુ ઘણો રાજા મનમાં રાખે તેમ દુખ ધણેરાં પ્રભુ નાંખે
 એક દીવસના સમે જાગે રાજા હરસન ચાલ્યારે જાય ભાઈ
 આર બેડાનું માથે માટલુ લઈને, જળ ભરવાને તે જાય ભાઈ
 અકૃત વીશ્વામિત્રે કીધાં ત્યારે સ્વરૂપ દેડકાનાં હવે લીધાં ભાઈ
 દેડકા થઈને હવે માટલામાં પેઠાં, બાપુ ભાર થયો તેની માંચ
 જળ ભરી રાજા ઘડો ચડાવે, પણ રતી ઊંચા નવ થાય ભાઈ

વીમાસણ હવે બહુ કરે રાય, પણ તેની શીવલે થાય ભાઈ ડ
 જળ ભરતાં હવે જરા પોચીયું તે ટાલ પડી શીરમાં ધ ભાઈ
 નીશાળીઆને સાથે કુંવર, આવતા દીઠા હરસન રાય ભાઈ
 દેખીને કુંવર ગણે શોક પામે, પણ દુખના દહાડા નવ વામે
 નીશાળીઆ સરવે ઓરેરા આવો, વાત કહું તમને આંહી
 ઉંડા જળમાં તમે આઘેરા ચાલો, તો ભાર હળવો હવે થાય
 સાંભળી રાજ સમજીને રહ્યા, ઉંડા જળમાં આધા ગયા પ
 ઘરત રૂશી હવે બહાર નીકળ્યા. ઠેક મારીને જળ બહાર ભાઈ
 જળ ભરીને રાજ ચાલી નીકળ્યા, ગયા પોતાને દુવાર ભાઈ
 કોપ્યા વીંધામીત્ર ભાળીને, કુંવરને નાંખું હવે મારી ભાઈ
 ત્યાંથી સરવે ચાલી નીસરીયાને તેની સાથે કુંવર જાય ભાઈ
 કુલડાં વીણતાં તરત ફટકાવ્યોને પ્રાણ છોડ્યા હવે જાય ભાઈ
 અકૃત વાંસ્વામીત્ર કીધાંને સ્વરૂપ ભોરીંગના હવે લાધા ભાઈ
 નીશાળીઆ સરવે ચાલાને ગયા,
 જ્યાં હતી એની માત ભાઈ કુલડાં વીણતાં તેને ફટકાવ્યોને
 તારે કુંવર હવે પડ્યો ભાઈ, એમ કહેછે સતી તારાદે રાણીને
 બહુ કીધું તે સારીંગ પ્રાણીને ભાઈ, દીઠો કુંવરને દાઢજ મુકીને
 ઉપાડી લીધો ઊરમાંય ભાઈ રંગીલો કુંવર રોહીતાસ સારોરે
 આંતીલો આંપણ વિના જાય ભાઈ, મનના મનોરથ ગાવા ન દીધાને
 લાવ એક ન વધેરે ભાઈ
 હાથે કડાં હેમનારે શીરપર નવધરાં સર ભાઈ
 સરવે સણગાર તારા શા સંભારીને મને અંગમાં ઉઠે છે ઝાળ
 કુંવર તેં તારી બાજી સંકેલીને, મને અભાગણીને એકલી મેલી
 માતાએ કુંવર કાંધ ચડાવ્યોને રમશાનમાં લઈ હવે જાય
 અસાણમાં રાજ હરસન ઉભાને,

લોંચનું ભાડું માગે ત્યાંય લાઇ સોના મહોર જોઆપો અમને
 તો દેન દેવા દઇએ તમને લાઇ, માતાએ સેજ કુંવરની ખડકી
 અગ્ની મુકી હવે ત્યાંય લાઇ, પંખી સ્વરૂપે હવે રૂપાંધાર્યાને
 જ્યાં બેઠા ઈદ્રરાય લાઇ વાંસે ઝડી હવે મેઘની કીધીને,
 અગ્નિ એલવી હવે દીધી લાઇ અરધુ બળયું એનું મહુરંધુને
 હવે જળમા તણાવું જાય લાઇ
 ખડકીયો લે એવો માય લાઇ તરત તેમાંથી હવે ઉપાડી લીધું
 મહાગાંઠ જ્યારે વળી ગઇને અને ખખર નથી હવે તેને ૧૩
 ડાકણ તારા શહેરમાં આવીને, મહા મસાણુમા ખાય લાઇ
 વારસ તેની તે રાણે કરોને, નહિંતો શહેર સમુળુ જાય લાઇ
 હીણુ બુદ્ધી જઈ એને બતારે, પણ મે'ર મારાજને નાવે. ૧૪
 સ્વારથી શહેર સમુલુને સાથે કાશીના રાય લાઇ
 નરને નારી ઉરેધર ઈલી કરે ને ડાકણ જોવા હવે જાય લાઇ
 મોર આવ્યા વીશ્વામીત્ર ચાલીને જઈ ચોંકલે ઝાલી લાઇ ૧૫
 શીશ ઉઘાડેને ઉભી બજારે શહેરના મધ્ય માય લાઇ,
 નરને નારિયું લેળી થઇ હવે, ડાકણ જોવાને જાય લાઇ;
 ઉગમણે હવે ઝાંપલે આવીને તેડયો ત્યાં ખીમલે મસાણી લાઇ
 સતીએ મોહું જ્યારે સ્વામીનું દીકું.
 ત્યારે શુદ્ધવળાછેશરીરમાંયલાઇ પતીને હાથમારા પ્રાણુને જાશે
 ત્યારેધાંણુ ધઈહવે ધીરલાઇ એમ કહેછે સતી હવે તારાદે રાણીને
 લલુ કીધું તે સારંગ પ્રાણી લાઇ; ભક્તિતેકારણે સુવનછેડયાને
 તનમનસોંપ્યાછેશીશલાઇ; કહેવામાં એને દુખપડ્યાં ધણાંએજ
 તોએ ન આવ્યા જુગદીશ લાઇ નાથમારા જાણે નમેરા થયાને
 પ્રજુ મારા અપરાધ શા લાઇ.

ખંડ ૪ થો.

કાશીપુરીમાં અચરત દિહુને અનરથ થયો અપાર ભાઈ
 પવિત્રપુરી શીવશંકર કેરીરે, કોપ્યા ઉમૈયાનો નાથ ભાઈ
 અગ્નિઝરેછે નેત્રમાં ભારી ને બ્રહ્માંડ નાંખું હુંતો મારી ભાઈ
 હરી પોઢ્યા વૈકુંઠમાં ને, કમળાજી ઢાળેછે વાય ભાઈ;
 ભડકીને પ્રભુજી જાગીઆને, તરત કાશીએરે જાય ભાઈ,
 કોપ દૃષ્ટી શંકરનો ભારીને, ગરૂડ ને મેલ્યા વીસારી ભાઈ. ૨
 રનાન કરી સતી તારારે આવ્યાને તુળસીપત્ર મુખમાંય ભાઈ
 હાથ જોડીનેરે હાજર થયાને, હરસન મારેછે ધાય ભાઈ,
 હાથએના ઝાલ્યા મોરારીને રાજા બોલ્યા વચન વીચારી બાઈ
 સતવાદી રાજા હરસન કહીએને, ટેક મેલે નહિ હવે ક્યાંય ભાઈ
 રાજ ગયું તે રોહીદાસ મરાણો, એવા હાલ માથે થયા ભાઈ,
 પણ જ્યારે નથી જોતા વાળાં, વાંસેઉંમા દેવમોરારી ભાઈ. ૪
 કરોધકરીનેરાજાહરસનબોલ્યાને, હાથ મેવીદીવોને મારાજ ભાઈ
 એટલા દિવસ તમે ઉંઘી રહ્યાને, ખખર પડી તમને આજભાઈ
 ખળવંતા તમે થાશે બેલીને લારસ કીધી તમે વે'લી ભાઈ. ૫
 રોહીદાસ મુવાને હું રાણીને મારું પછેહું કાઢુંમારો પ્રાણભાઈ
 યાદક તમને થાય ઘણીને, સઉ કરશેરે વખાણ ભાઈ;
 ભક્તિનો તો મહીમા વધારીને, વારસવેડી કીધી મારી ભાઈ ૬
 હસીને બોલ્યા કમળનો પતી, ધન ધન સતવાદી રાય ભાઈ,
 માગ માગ જે જોઈએ તારે, તુંને આપું હુંતો આંહા ભાઈ
 સંકટ તારાં સરવે કાપુ જે જોઈએ તે તમને આપું ભાઈ. ૭
 વાત સુણી વીશ્વામીત્ર ભાગ્યાને, તાપ લાગ્યો તનમાંય ભાઈ,

કૃષ્ણકહે એકલાકયાંજાઓ કપડીરે, શીક્ષા આપુ તમને આંહી ભાઈ
 ચોદ અવતાર જાઓ શ્વાનના આપ્યાને
 સતવાદી ખેડે સંતાપ્યા ભાઈ, વિશ્વામિત્ર તો થરથર ધુળેને. ૮
 મુખમાંથી બોલેનહીકાંઈભાઈ, હાથ જોડીને રાજા હરસને માગ્યુને
 સાંભળો તો વૈકુંઠ રાય ભાઈ, વીશ્વામીત્રતો અમારો ભાઈ,
 એને અવતાર એકે નવ થાય ભાઈ, હેતે હરીમુખ આચર્યા વાણિને
 વચન તમારાં સત્ય થાય ભાઈ રાજા રૌદ્રદાસને સજીવન કરવાને;
 ભાઈ, રાજા રૌદ્રદાસને તારાદે રણીને
 દરશન દાધાં સારંગપ્રાણી ભાઈ, સંખચક્રને ગદાપદમ ધરીને ૧૧
 દરશનદીધાંતેમને ત્યાંય ભાઈ. હાથજોડીને રાજાહરસને માગ્યુને
 સાંભળો વૈકુંઠરાય ભાઈ, બવોબવ સ્વામી ભકતી તમારીને;
 અમને દેજોબવ મોરારી ભાઈ;
 મુખે માગ્યું તે રાજા હરસનને આપ્યું તે.
 તુઠા ત્રીલોચન રાય ભાઈ, સત્ય શ્રી હરીએ એનું રાખ્યુંને,
 કાશીનગરની માંય ભાઈ સંકટ એનાં સરવે કાપી,
 અવીચળભકિતએ આપી ભાઈ ગંગાસ્નાન રાજાહરસને કીકુને;
 દાન દાધાં ત્યાં ઘણાં ભાઈ કાશીપુરમાં કીરતી વધારીને,
 પછી અભેધાએ જય ભાઈ નવે ખંડમાં નામના રાખીને;
 પુરે એની શાસ્ત્ર સાખ ભાઈ. ૧૩
 કલ્યાણ રાજા હરસનનાં કીધાંને મુખ દાધાં સવાઈ ભાઈ
 અભેધાપુરીમાં આનંદ વરતાણાંને
 જુગમા જશ ગવાય ભાઈ, હેતે કરીને લગાવેને. ૧૪
 વાલો તેની વારે આપે ભાઈ
 એ ક અવધખંડ ખીજો વાટખંડ, ત્રીજો કાશીખંડ કહેવાય ભાઈ;

ચોથાખંડ પુરણપ્રાપ્ત પ્રભુનેરે, જુગત એવી તો જણાય બાધ.
ચારખંડને ચરણ અઠયાસીને લકતી વૈકુંઠમાં વાસી બાધ.
સોરઠખંડ ગીરનારની છાયા તે શહેર કુતી આણાંની માંચબાધ
કીર્તી રાજ હરસન તણીને, દાસ દામોદર એમ ગાય બાધ,
ગુરૂને પ્રણામ કરીને, કહ્યું કહેવરાવ્યું છે હરી બાધ. ૧૬

સંપૂર્ણ.

ચેલૈયા પુરાણ તથા હાલરડં.

હરી ગુરૂ સંતને સમરીએનેરે, ચોથો ગણપતી દેવ બાધ;
સમયો લખ લાલ દીએ, જેની પ્રથમ પેલી શેવ બાધ;
ગુણ ગાયેરે હરી લકિતના, જેને સનેરથભાવ અસમાન બાધ
સત વીના સાયખ ન રીજે; વાચે વેદ પુરાણ બાધ
સગાળશા શેઠને ચંગાવતી રાણી એવા નીમધારી નરનાર બાધ
સાધુને જમાડી પછે જમતાં જેનો અહોનીશ ધરમ અપાર બાધ
એક સમે એને અટક પડીને મેઘ મંડાણા મુરાળધાર બાધ
પરજન ઉઠ્યો દને આઠમે તો, એ સતનવ છોડે શાહુકાર બાધ
વરસી રહ્યો ત્યારે વડીલ તેડાવ્યોને દશોદશ ઘોડા જાય બાધ
અલીયાગત વીના મારે અન્ન ન ખપેને
એવો કરોને કાંઈ ઉપાય બાધ.

વાણાતર ચાલ્યા એને ગોતવાનેરે, જોયા નગર હરીદ્રાર બાધ
તળાવની પાળે એક તપશી ખેડોને, શેઠને કીધો સમાચાર બાધ
શેઠ કાને સાંભળીનેરે, અણુવાએ પગે ચાલ્યા જાય બાધ
પ્રક્રમા કરાંને પગે લાગ્યાતો. હયડામાં હરખ ન માય બાધ
સગાળશા શેઠનું સત છોડાવાને, કુડીયા થયા કીરતાર

આવી દેવગમાં ઉતયાનેરે, દહુ કીધી છે બેડાલ ભાઈ
 દુરગંધ આવેને છુત ભાગેરે, માખો મળીયા છે અનેકભાઈ
 તોય ડગે નહીં મન શેઠતુરે, એવી મોટાઓની ટક ભાઈ
 શેઠે સાચાને જ્યારે ઓળખ્યાનેરે;
 તેના માનવી સુબુજો મર્મ ભાઈ
 ભોજલના સ્વામી મારે ભોવન પધારેને,
 રાખવા લાજને શરમ ભાઈ.

કડવું (૧)

ચરણ ધોઈને ચરણામૃત લીધાંતે રીંધ્યાં સઘળા કામરે
 કરજોડાને પછે કહેવાને લાગ્યાં પધારો મારા ભાઈ
 અંતથી પાણી ઓચરાનેરે સંભળો સતી મોડી વાત ભાઈ
 મારા કાય મારે હાથ નહીં, મને પીડા કરે છે અનપાત
 રથ રવંતી જોતરૂંન, ગાદી નંખાવું ગોપાળ ભાઈ
 તેડી બેસાડું તમને ત્રીકમાં તમે મંડૂ કરોને મારાજ ભાઈ
 વળતાં અલીયાગત બોલીયા મારે રથ ઘોડાનું નથી કામ
 અમે અવીનાશી રહીએ એકલાને : (મ) લેશો માડું નામ
 પ્રભુ મંગાવું પાતખીને માહી ઝાઝો કરાવું જતન ભાઈ
 પવન ન લાગે એવા પડદા બંધાવું જેમ રાંક રાખે રતન
 મનગમતી રસોઈ અમે માગી લેશું.

ત્યારે જાશે તમારો ભરમ ભાઈ
 સરભંગી સાધુ એ પડો સાચ નહીં મારે
 કંઠણ હુમારા ખટ કર્મ ભાઈ,

વળતાં અલીયાગત બોલીયાં

જો હું આવું નગર મોઝાર ભાઈ

તારી નારી જો આવે તેડવા.

નીકર બેશી રેશું બાર ભાઈ

હરખેલી હરીજન ચાલીયોનેરે આવ્યા પોતાને દુવાર

પત્નીને લાગ્યા પુછવાને હવે શો કરવો ઉપાય

સતી કહેછે સ્વામી હમારાને હુંલ ન કરશો લગાર

અખધડી જાઘએ એને તેડવાનેરે

એ માનવી નહી પણ મોરાર ભાઈ

સામૈયા લઇનેરે સાયબા થયાનેરે ગયા પુરવના પાપ ભાઈ

ભોજલના સ્વામીને ભેટચારે ટળી ગયા ત્રીવીધ તાપ ભાઈ

કડવું બીજું.

કનક દહેણીને કંડીઓ, મડી જુગતે બેસાયા જદુવીર

ચંગાવતીયે શીરપર લીરપર લાધાને બીજના સતીકરા ચીર

નગરના લોક ટાળે મળવાને જોવાને વરણ અઢાર ભાઈ

અનેકવાણિ આચરોનેરે હાંસી કરેછે હજાર ભાઈ.

ઉના જળ મેલી સ્નાન કરાવ્યારે,

પોઢાડ્યા પલંગ વીશાળ ભાઈ

ભાવે કરીને ભોજન નીપજાવ્યાને મીઠા મેવાને પકવાન

ચંદન ચરચેને ચરણુઓશરેને, વીજણુ ઢાળે વાય

હાથ જોડીને હરીજન ઉભાને આરોગો લગવાન

અનુસ દહ મુને અગ્ની કરે છે.

મારે છે માટીનો આર ભાઈ,

ઓતમ વરણ તમે કેમ કરશોને હૈયે કરોને વીચાર લાઈ.
 કસાઈવાડેથી તુરત મંગાવીને મેલી છે લોકની લાજ લાઈ
 લાગ્યવીના દીનોનાથ પધારયાને ધન્ય થડી મારે આજ લાઈ
 નવા નવા રૂપજ અમે ધરીએને રહીએ છીએ વન મોજર લાઈ
 અધોરપથી મારે આર માણસનો પરમાટીનો નથી પ્યાર લાઈ
 નરને નારી એકઠાં મળીઆંને હવે કીઓ કરવો ઉપાય લાઈ
 પ્રભુ જોવાને આઠ્યા પારખુ ને જો ના પાડીએતો સત્ય જાય લાઈ
 પુત્રને ચાહ્યા પુછવાનેરે નીશાળે શેઠ સગાળશા લાઈ.
 સુતને કેછરે સાધુ આઠ્યાને તમારો કંવાનો કાળ લાઈ
 ચેલૈયો કે છે સત્ય નવ છોડીએ, મરને જડામુળથી જાય લાઈ
 લાવે કરીને ભોજલ બોલીયા, ઘણી અટક પડે ઓળખાણુ લાઈ

કડવું ત્રીજું

આતે કાયા મારી અંતે પડવાની
 એમ બોલ્યો છે બુધીવંત બાળ લાઈ;
 સાધુને હાથે મારે માત સુધરશેને,
 ટળશે જનમના જંજળ લાઈ.
 આગે મોરધવજે અંગ વેગવ્યંને
 કરણે કીત્રા કાયાના દાન લાઈ.
 શીબી રાજની માટી શામે જોખાણીને
 તારે રીજ્યા હતા ભગવાન લાઈ
 તોય સતવાદા સત નવ છોડે મરને ભાંગી પડે અહાંડ
 દધી રૂપીને જ્યારે દેવતા જન્મ્યા
 જેને વાંસાના કરવાતા વજર લાઈ.

કુવાડે અંગ માડ્યા કાપવા તોયે;
 બોલે નહી બુધીને સાગર ભાષ
 શીર મળે પણ સામો નહિ મળે
 મારે ઘેર મોહન થયા છે મેમાન ભાષ
 આવ્યો અવસર પાછો પગ કેમ ભરાયેને
 તન મન ધન કુરખાન ભાષ
 મરણ પામે તમે હરમત રાખોને
 જો જો મોટાઓના મરમ ભાષ
 પરનારથ કારણ મરણને પ્રાણ હોમાય ભાષ
 નહી છેડીએ સત ધરમ ભાષ
 એટલો પડકારો જ્યારે પીતાને કીધો;
 તારે હરીજન થયા હુશીઆર તાંધ
 સુતનાં વચન સાંભળીને છાતીમાં પડી ગયા સાર ભાષ
 ચાક ઉપરથી જેમ પોંડો ઉતારે,
 એમ ચેલએ ઉતારે એનું શીશ ભાષ
 અરપણ કરીને આગળ આગળ ઉભા તારે
 જાંઘને રઘ્યા જુગદીસ ભાષ.
 એ કેનામી કહે છે બાધને
 સતી સજોને સોળે સણગાર ભાષ
 હસતા ને રમતા એણે સમો સુધારોને
 રોતાં નથીરે લગાર ભાષ
 કરપણ દાન અમે લેતા નથીને
 એવી આ દુનીઆની બારે ટેવ ભાષ
 ભાવ કરીને ભોજલ બોલયાને
 તઈયાર આલોને તતખેવ ભાષ

ચેલૈયાનું હાલરડું.

હેરી તારે હાલરડે હડતાલ બાળા ચલૈયા છવો ભાઇ,
ચેલૈયા ખમા ખમા; (ટક)

હેરી મારા નોધારાના આધાર.
બાળા ચેલઇયા છવો ભાઇ

ચેલઇયા.

હેરી ગારે કણ ખુટયેરે કોઠાર
બાળા ચેલઇયા છવો ભાઇ.

ચેલઇયા.

હેરી મારે ચાખડીનો છડીદાર
બાળા ચેલઇયા છવો ભાઇ.

ચેલઇયા.

એજ તારે હાલરડે હડતાળ કુંવર ચેલઇયો ખમા ખમા ભાઈ.

એજ તારાં મહેતાજી જીએકે તારી વાટ.

કુંવર ચેલઇયા ખમા ખમા ભાઇ.

સાખી.

અમે જાણ્યું ચેલઇયાને પરણાવશું,
જાડી જોડશું જાન.

ખંડ ત્રીજો.

પણ આર્થીતા મરણ આવીઆં,
સ્વર્ગથી ઉતયાં વધમાન.

કુંવર.

લીલી હોને લીંબડી;
એની શીતળ હોને છાંય.

કુંવર.

બંધવ રહેને બોલણે;
નેપા પોતાની બાંય

કુંવર.

સાખી.

કુત્રા હાંકણ પાવડું જગની હાંકણ જાર;
 વ્યાપનું હાંકણ બેટડો, એમ ઘરનું હાંકણ નાર. ચેલધયા.
 ફલ વિના ઝુરે પીપળી એમ બંધવ વિનાની ઝુરે બેન,
 પણ પુત્ર વિના ઝુરે માવડી;
 એજ તારા પીપળે પડીએલ ખોટ. બાળ ચેલધયા.
 હે ઘર નમ્યું તો બલે નમ્યું વળી તું કાં નમ્યો ઘરનો મોલ,
 જેના ઘરમાંથી કીધોતર ઉઠ્યા;
 તેને જનમે જનમનો શોગ. ચેલધયા.
 હે મેલામાં મેલો દુમડો તેથી મેલો લોલ,
 તેથી મેલો શગાળશા વાણીયો;
 એ તો મુવે ન પામ્યો મોક્ષ. બાળા ચેલધયા.
 હાથે પોચી હેમની વળી એકાવળ હાર,
 જેને આંગણે નહીં ફીકરો;
 હરી તેના મંદીરીયા સુનકાર. બાળા ચેલધયા.
 ભાઈ મરે ભવ હારીએ બેની મરે દશ જાય,
 બાળપણમાં જેના માવતર મરે;
 તેને ચોદશાના વા વાય. કુંવર.
 ચેલધયાને સજીવન કીધો, લાગ્યો પ્રભુને પાથ;
 ભોજલના સ્વામીને ભેટતાં પડના પ્રાચીત જાય.

ગાપીચંદનું ભજન.

ખંડ (૧)

હરી શુર મંતને સમરીએ ને ચોથા ગણપતી દેવ .
 જેને સમરે સુખ પામીએ ને વંદા તણા ઉપદેવા.

ઝોતરા ખંડના રાજ્યા ને ગોડખંગાળા ગામ,
 તલકચંક રાજા રાજ કરે ને ઘેર પ્રતિવૃત્તા નાર.
 સામે ગામથી ચોર આઠ્યા ને આઠ્યા તે વન મોઝાર,
 વનમાં વસે એક જોગીયો ને પ્રકમા કરી લાગ્યા પાયજી-
 ચારે ચોર બોલીયા ને જામ બંગાળા માંધ,
 સુખે ચોરી કરી આવીએ તો દશુ બાવાને ચોથ ભાગ.
 ત્યાંથી ચોર ચાલીયા ને આઠ્યા બંગાળા પાસ,
 મસાણુની રાખ લઈને ગયા શહેર મોજાર.
 તીજેરીમાં ખાતર દીધાં ગાંડડી સાધી ચાર,
 કુંચી કમાડની ખોળતા ભાળ્યો મેણાવંતીનો હાર.
 ચારે મન વિચારીયું ને સાંભળો ભાઈ એક વાત,
 હાર નાંખશું બાવાની ડોકમાં પાડશું ચાર ભાગ.
 ત્યાંથી ચોર ચાલીને આઠ્યા વન મોજાર,
 હાર નાખ્યો બાવાની ડોકમાં પુગતો કરજો ચોથ ભાગ,
 પ્રભાત થયું ને પોર થયો ચોપદાર જાગ્યા તેની વાર.
 આપણિ તીજેરીમાં ખાતર દીધાં ધન ચોરાણું અપરમપાર,
 મોંઘમાં જાગી મેણાવંતી ન ભાળ્યો રત્નહાર;
 ત્યાંથી દાસી દાડી આવી રાજા આગળ ફરીઆદ.

ખંડ (૨)

ફાપ કરી રાજા બોલીયો જવો ચોપદાર આણીનાર,
 ચોર લાવો સજ કરીને ગાતી લાવો હારને માલ,
 ચાંથી સીપાઈ ચાલીયાને આઠ્યા વનખંડી મોજાર.

હાર લાગ્યો બાવાસેની ડાકમાં સરવે થયા હુશીયાર.
 હાર લઘ સાડીકો ચાલીયાને આવ્યો રાજની પાસઃ
 રાતની કરે બાવો ચોરીયાને દીવસના માગે છે લોટ,
 કોથ કદી કરી રાજ બોલીયાને જાત સાડીકા ન્યાય;
 એ બાવાને મારી કરીને વેલા આવો આંચ,
 ત્યાંથી સાડીકો ચાલીયાને આવ્યો ચોપદાર પાસ.
 રાજએ હુકમ આપ્યો બાવાને મારો ઠાર,
 તરવાર ખંદુકથી બાવો ન મરે શું કરશું તેનો ઉપાય.
 રાજ કને આપણે જમ્યેને એનો કરીએ ઉપાય,
 ત્યાંથી બાવાને લઈને ચાલ્યા લાવ્યા વાડી મોજાર.
 તોપને ગાળે બાવાને માનેને શું કંઈ છે વીચાર;
 ત્યારે રાજ બોલીયાને સાંભળો લાઘ વાત.
 એ બાવાને નાંખો વાવ્યમાં ઉપર પુરો પથરનો લાદો.
 ત્યારે બાવાની ગાંસડી બાંધી નાંખ્યો વાવ્ય મોજાર.
 ત્યારે જોગીરાજ જોગીયા સાંભળ રાજ વાત;
 અમારાં લજન ચુકાવીયાં સમાધી બોલ વી આવાર.
 એક માસમાં મૃત્યુ તારૂં થશે લાગ્યા જોગીના શ્રાપ. •
 હાથ જોડીને રાજ બોલીયાને સાંભળો જોગી મહારાજ.
 તમે કીધું તે કબુલ છે પણ રાજ નીરવંશ જાય;
 ત્યારે જોગીને દયા આવીને સાંભળ રાજ વાત.
 એક પુત્ર તારે થાશે ગાંધીચંદન એતું નામ;
 નથી મુશ્યો નથી સાંભળ્યો નહીં કેવી એને ગાય,
 ગુરૂ પ્રતાપે લોજત બોલ્યાને ખંડ બીજો પુરો થાય.

દેશી-વિદેશી ઉભય સવિસ્તર વર્ણન કરતો
વિશાળ વૈદ્યક ગ્રંથ

પ્રેક્ટીસ ઓફ મેડીસીન,

અથવા

ઔષધોનો અનુભવ.

વિદ્વાન બાહોશ અનુભવી ડૉક્ટરો ફેકરીક, દીરોબર્ટ, ટેલર, ચાર્ટીસ, હન્ટર, વિલીયમ, બુચન, જોનહારલે, બી-ટન્સ અને આપણા પ્રાચીન પ્રાણાચાર્ય સુશ્રુત, ચરક, હારિત, ભાવમિશ્ર માધવ અને વાગલટના પ્રમાણે બુના ગ્રંથના આધારથી આ ગ્રંથ ગુંથવામાં આવ્યો છે. આ ગ્રંથમાં દરેક રોગોની અંગ્રજી અને દેશી વૈદ્યક પદ્ધતિએ ચિકિત્સા, સારવાર અને ઉપચાર આપવામાં આવ્યા છે; એકવાર વાંચી જોવાથી ખાતરી થશે. પુસ્તકનું કદ રૌપ્ય ૮ પેજ ઉત્તમ ગ્લેઝ કાગળ ૧૧૦૦ પૃષ્ઠ, સુંદર છાપ, સો-નેરી પુઠાનું કીંમત રૂ. ૬-૦-૦ ટપાલ ખર્ચ ૦-૬-૦ રૂ. કાગળ, કીંમત રૂ. ૪-૮-૦ ટપાલ ખર્ચ ૦-૮-૦.

મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે,

ત્રણ દરવાજા અમદાવાદ.

ઉંચા મંદીર માળીયાને નીચા ગોપીચંદ નાથ.
હાથ પગ ચેરે એની સ્ત્રી મોલુમાં જુએ એની માથ.
રાજા ગોપીચંદ જનમીયા વાગી રૂડી વધાઈ
જેશી તેડાવ્યા શહેરના રૂડા જોશ જોવરાઈ
ક્યા નખેતરમાં રાજા જનમીયા ને કેવા કરશે રાજ
સાથે મોતીએ વધાવીયાં બોલો પંડીત રાય
ગોડ બંગાળાના રાજ્યા ગોપીચંદ એનું નામ,
માતાજી મનમાં હરખીયાં ને ઘણાં દીધાં છે દાન,
ધન માલ મુક ફળ આપ્યા સાધુ બ્રાહ્મણ અનુસાર.
બાર વરસે રાજા પરણીયાને પરણ્યા છે પીંગળા નાર.
બીજી રાણી ત્રણશે સાદ પરણ્યા રૂડાં ચલાવે રાજ;
ત્યારે માતાજી બોલીયા સાંભળ ગોપીચંદ રાજ,
તારી દેશું તારા બાપના જેવી મસાણે જરજલે થાય.
એક સમે નાવા બેઠા નીરખ્યું રાજાનું રૂપ;
ત્યારે માતા મનમાં વિચાર કર્યો રોવા લાગ્યા તેણીવાર.
નહી વાદળ નહી બીજળી ઠંડા પડ્યા અમને નીર;
આપણા શહેરમાં નહી કોઈ દેશું માતા.
તું કેમ રોય મારી માથ.
ગોપીચંદ રાજા એમ બોલીયા કેમ કરછ ઉતપાત,
તારે મીઠાવંતી બોલીયાંને, સાંભળ રાજકુંવર વાત.
એવો બતાવે જોગ તુને અમર રાખે તારી દેહ.
અરદના લાભ્ય તું પુતળાં જા જોગીની પાસ,
આપણી ઘોડારમાં ભોંયડું ત્યાં નવસે નાથનો નાથ.

ત્યાંથી ગોપીચંદ આલીયા આવ્યા ગુરૂની પાસ,
 પેહેલું પુતળું મેલીયુંને ગુરૂનો કયો નમસ્કાર,
 પેહેલું પુતળું ઉડી ગયું ને બીજું કયું તક્યાર;
 બીજાને જલાવીયું ને ત્રીજું મેલ્યું તેણીવાર;
 ત્રીજાને જલાવીયુંને. ચોથે ગોપીચંદ રાય.

જુડું થાશે માતા તાહડું અલ્યા ખતાવું ઉપદેશ;
 ત્યારે ગોપીચંદ બોલીયા હવે કુંકા સારા કાન.
 ત્યારે જુના જોગી બોલીયા

ગોપીચંદને ધીરજ આવી જલંધર ખાવાને લાગ્યા પાય.
 ગરૂ ગરૂ મારા દેવજી અમને આલોને ઉપદેશ.
 બાર બેડાના બાલીયા ગોપીચંદ પાણી જાય;
 નાની એટલી મારી બેનડી મોટી એટલી મારી માય.
 ઘડો ચડાવો બેની અમને

મહલીયા લાવતાં ગુરૂ લાગી વાર.

ત્યાંથી ગોપીચંદન આવ્યા આવ્યા ગુરૂની પાસ,
 આવાં જય નુગરાં કયાંથી લાવ્યા બહુના અડયા હાથ,
 એમ કરી ગુરૂજીએ ઉઠીયા ને ધોકા માર્યા બે ને ચાર
 નથી ગાયો ને નથી સાંભળ્યો નહી કવીએરે જોડાય.
 ગુરૂ પ્રતાપે લોજલ બોલીયા ખડ ત્રીજો પુરો થાય.

ખડ ચોથો.

કયા મુલકનો તું રાજ્યો, કયાં તમારાં ગામ
 કયા રાજાને બેડોને, શું છે તારું નામ.

ઉત્તર જીંડનો રાજ્યો ગોડ બંગલા નામ
 તલકચંદ રાજનો ખેડોને, ગોપીચંદ માડ નામ.
 વસ્ત્ર ઉતારી અગગ મેલ્યા આ બંધીઆ એની પાસ.
 જાળી જંડા પંતર પાવડી, અલેક અલેક કરતા જાય.
 હાટે હડતાલ તો પાડીને ચોરે પડ્યા પોકાર.
 ગોડ બંગલાનો રાજ્યો જોગી થયા તતકાળ
 રાણી રૂવે રંગ મિહેલમાં દાસી રૂવે દરબાર.
 સેજ પલંગ રાજ છોડી જોગ પહેલ શાને કાજ,
 આવી અલેક જગાવીયો, માતા મીણાવંતી મહેલ.
 લીક્ષા દ્યોને મારી માવડી, ગુરજ જો ત્યાં લાગે વાર.
 દશે જશે પરદેશ જાજે નહિ બેનીને મહેલ.
 માતા રૂવે રૂદન કરેને લલો લજવ્યો લેખ,
 ત્યાંધી ગોપીચંદ ચાલીઆ, આવ્યા પીંગળાને મહેલ,
 લીક્ષા આલોને મારી માવડી, ગુરજ જોતાં લાગે વાર.
 ગાંડો થયો રાજ મફર બાધી ગાંડો બંગાળાનો રાજ.
 મારા કારણને કોકે કારણ કીધાં, કારણ કાઢવું આણી વાર
 ગાંજો નથી પીધો માતા મફર નથી બાધી,
 ગાંડો નથી બંગાળાનો રાજ.
 લીક્ષા લઈ રાજ ચાલીઆ, ગયા ગુરજને પાસ.
 પરાક્રમ કરી પાય લાગ્યા, ગુરજે દીધો ઉપદેશ,
 ત્યાંથી ગુર ચેલા ચાલીઆ, આવ્યા કાશી મોઝાર.
 ગંગા નાહ્યા ગોમતી નાહ્યા, નાહ્યા નીર્મળ નીર.
 તીર્થ કરી આવીઆને ગયા બેનીને દેશ.
 સારી રીતે ગુરને પુજ્યા, ગોપીચંદના ઉતરાવ્યા લેખ.
 ત્યાંધી અસ્વાર મોકલી આવ્યા બંગાળા મોજર.

બાર વરસ રાજ રાજ કર્યાને, જનમના જોગી,
 ગાય શીખે સુણે સાંભળે, વૈકુંઠમાં હોજો વાસ,
 ગુરને પ્રતાપે ભોજલરામ બોલીયા, ખંડ પુરો થાય.

પદ પ્રભાત.

પ્રાણપતિ પરમેશ્વર માહારા સુણજો અરજી અમારીરે—ટેક.
 અધમ ઉધારણ પતીત પાવન દેહ રહે વિસ્તારીરે;
 જુઠ થકી ગજરાજ ઉગાયો તારી સુણકા નારીરે—પ્રાણ.
 પંચાળીનાં પટકુળ પુર્યાં મેહર કરી ભારારીરે,
 પ્રહલાદ માટે સ્થંભે પ્રગટયા, અર્ધક લીધો તારીરે—પ્રાણ.
 રંકા વંકા સજન કસાઈ, ભેટ કરી ભય હારીરે;
 તેલ કડા યાદી ડેરી ત્રીકમ, સુધનવાનને ઉગાયેરે—પ્રાણ,
 ફેટી ભક્તનાં કામ કરો છો, દયા દીલમાં ધારીરે,
 ગુર ગણપત ગોવિંદને ગાતાં, સેજ તરે સંસારે;—પ્રાણ.

ગણપત ભજન ૫૧,

(રાગ—આવોને જસલરાય)

કરીએ સત્યનો વિચાર, સતીયા હોયે નરને નાર.
 સત્યે ચાલે છે સંસાર, સત્ય મેઘ વરસે ધાર.
 આવોને આતમ રાય, આપણ જ્ઞાન સંભાળીયે.
 એવી પ્રેમની તો રીત, પડી પાળીયે હેજ.

આવો.

અગલો હંસ જેવો થાય નીચે નીર જવા જાય;
 પીતળ પીણું તો દેખાય. જ્યારે સોની પાસે જાય;
 એતો અગ્નીમાં તપાય તારે તેની કીમત થાય,   આવો,
 માતી મિણુયા દેવાય, એનું નીર ઉતરી જાય;
 સાંગે કદી ન સંધાય, એનું મુલ તે શું થાય.   આવો,
 હીરો ઝવેરી ઘેર જાય, જ્યારે હવણમાં હોમાય;
 ખમશે ધાણુ કેરા ધાય, તારે મુલધી વેચાય;   આવો,
 જ્યારે સસાખો ભરાય, સાચા સંત ભેગા થાય;
 સત્યની છાપતો દેખાય ત્યારે ભકત તો કહેવાય.   આવો,
 શુદ્ધ નિગમ વિના ગાય એતો મુરખ કહેવાય.
 એવો મોક્ષ તો નવ થાય, નુંગરા નરકમાં જાય.   આવો,
 પ્રેમના પાટ તો મંડાય, જસની જોત્ય તો પ્રગટાય;
 મનની માંડવી રચાવ, દીલ મુઘ દાન તો દેખાય.   આવો,
 ગંગા સમુદ્રમાં જાય, તાને એક રૂપે થાય.
 તેમાં નરને નારી નાહાય તેતો મોટો છે મહીમાય.   આવો,
 આસન પદ્મ તો બંધાય, સોહગ જાપ જપાય;
 તારે સીધ કારય થાય, ત્રિકુટી ધ્યાનમાં દેખાય.   આવો,
 તૃષ્ણા તરત દુઘી જાય આતમ રૂપ તો ઓળખાય,
 તોતો જીવનો શીવ થાય. એને શુદ્ધ ગણુપત ગાય.   આવો,

ભગ્ન પર

જુના ધરમ હ્યો જાણી, મારા સંતો જુના ધરમ હ્યો જાણી. રેક.
 નદી કીનારે કોઈ નર ઉભો તરસ્યા નહિં સમાણી હેજી;

કાંતો આળસુ અંગ એહનું, સરીત ખરે સુકાણી. મારા.
 કલ્પતર તળે કેઈ જન બેઠો સુધા ખુમ પીડાણી હેલ;
 નહીં કલ્પ એ બાવળીયાકે ભાગ્ય રખ ભેગાણી. મારા.
 સદ્ગુરુ સેવે શીશ નવ સુધાયો, વિમળી નહી વાણીસેલ;
 કાં ગુરુ છે જ્ઞાન વિનાના, કાં પાપી એ પ્રાણી. મારા,
 ભકિત કરતાં ભય દુઃખ અટવે, ધીરજ નવ ધેનણી હેલ;
 કા સમજણ તે રહી છે છેટે, નહિ નાથ નીરવાણી. મારા.
 ચીંતામણી મળી પણ તે હે ચીતા નવ ઓલાણી એલ;
 નહીં ચીંતામણી ન કીએ પથરો વસ્તુ નવ ઓળખાણી. મારા.
 મળીયું ધન તોરે મોજ ન માણી, કહું કરેણની કાંણીહેલ;
 કાંતો ભાગ્યું બીજનું ભળીયું કાંતો ખોટી કમાણી. મારા.
 અમૃત મળીયું પસ અમર થયો નહી.
 પીવાની બુકતી નહી જાણી હોલ.
 કાંતો ઘટમાં ગયું નહી કે પીવામાં આવ્યું પાણી. મારા.
 ધર્મને કર્મ ભકતી જાણે, ભેદ વિના કુળધાણી હેલ;
 કે ધણપત સમજ દ્યો સંતો. પુરી પ્રાત સમાણી. મારા.

ભજન ૫૩.

રૂઢીયે, હી મત ધરો મારા હરિજન રૂઢીયે હી મત ધરીયે હેલ. ટેક.
 જાયું તેતો જરૂર જવાનું, વીઠલ વરને વરીયે હેલ;
 શીર સટે સદ્ગુરુ મળે તો, પાછી પુઠ નવ કરીયે. હરી.
 હરી ભજવામાં હોમત રાખો, દુરીજનથી નવ ડરીયે હેલ;

મોહ પંથનો મારગ મેલી. અવર ઠામ નવ ઠરીયે. હરી.
 સમરણ કરીયે સોહમ રામનું, વેદ વચન ઉચરીયે
 આપ અજ પા જુગતીએ જપીયે ધ્યાન હરીનું ધરીયે.
 અમૃત રસ અખંડ સ્વામીનો લે; જામીને મરીએ લેજ;
 સદા બ્રહ્મ ભરપુર ભર્યા છે, અનુભવને આદરીએ,
 કાયા કુંભ સર્શખી કાયા જાનાં વાર ન જરીએ હેજ;
 જોતીદના ગુણ લાગ્યા ત્યાં ભવજલ પાર ઉતરીયહેજ; હરી.
 મનુષ્ય જન્મ મદ્યો છે મોઘો ફંદમાંહી નવ ફરીયહેજ;
 નાલી કમળથી ચાલીરે સુરતા, સ્વાસ ઉસાસે સમરીયો; હરી.
 સાચો સંત સમાગમ કરીયે, વાણી વીમળ ઉચરીયે હેજ;
 કે ગણપત સદગુરને સેવો પંથ શીજ પરહરીયે. હરી

ભજન ૫૪.

અગમ પંથની વાણી મારા સંતો અગમ પંથની વાણીહેજ. ટેક
 એકથકી અનેક બન્યા ભાર્ગ, સહુ પંખી પહુને પ્રાણીહેજ
 કર્મ સાગરમે યોગ કહાવ્યા, વેદ ધરમ પરમાણી. મારા.
 પતીવ્રતા જેમ પતી તણને પરમ પુરૂષ લેજાણી હેજ.
 જાન ધરમએ જીવનોં જાણે, પડે ચોરાસી ખાંણી. મારા.
 એક ગુરને એકજ ઇન્દ્ર એક નામ નીશાણ હેજ;
 એક ટેકને એકજ ધાને, સત ભકિત સમરાણી. મારા.
 ચેષ્ઠપરાની પાર પ્રભુનો, વીરલે વાતો જાણી હેજ;
 અજર અમર રસ કોઈ જન જરવે, મરજવા લે માની મારા,

સદ્ગુણ નીરગુણથી તો ન્યારો, ગુણાતીત ગુણ ખાંણીહું
જે વસ્તુ જેનાથી ઉપજે, તે તો તેમાં સમાણી. મારા.
કોટી કલપથી જનમ મરણ છે. ઉર ભક્તિ નવે આણીહું;
ગુરુ ગમ વીના ગાથાં ખાધાં; દુવો મતને તાણી.
જળહળ જ્યોત્ય નીરંતર જળકે, સુરતા ત્યાં ઠરાણી હું,
મુળ ધારથી બ્રહ્મરવમાં. પીયે ચડીને પ્રાણી; મારા.
અકલ સકલ ઘટ વ્યાપક સંતો, પરખો પુરૂષ પુરાણી હું
કહે ગણપત સદ્ગુરૂની સેવા અખંડ ઉરમાં આણી. મારા.

ભજન પપ

નમીયા સો નર ભારી, મારા સંતો નમીયા સો નરભારી. ટેક.
ખાંડવ સત ધર્મને પાળે; કંઠિરવ થયા દુઅકારી હું,
હજો કરી દુત રમાડ્યા. હરામી બેઠા હારી. મારા
હરીચંદ્ર હેરાન થયા પણ, ધીરજ હરમા ધારી હું;
સતીયાયે તો સત નવ મેટ્યું મળીયા દેવ મોરારી. મારા.
જનક વીદેહી જીવમાં દેખ્યો, વેરાંગને જાડે વારી હું;
એક હાથ તરીયાં તન ઉપર બીજે અંગની ઝાકી. મારા.
બળીરાય સરખો ક્રોધ બળીયો, બળનેજ ઉચળ હારીહું.
તન મન ધન અર્પણ કરી દીધું, મન રાખ્યું સંભારી. મારા.
અમરોસ ભક્તી અતી આઠરી દાસીં દાસ નરનારી હું;
શીરને માટે સેવા કીધી, ભેટ્યાં ત્યાં ભય હારી. મારા;
મૃદુજરાય મહાસતવાદી, દયા દીલ ઉતારી હું;
તન તરીયાયે મુરતક વેંચું, પરખેપર ઉપકારી. મારા.

રતી દેવની શીત્ય રૂપાળી. મનને નાંખ્યું મારીરે હેલ,
 ઉપાજ્ય અડતાંજાશ દીનનાં તોયે ટેક ન વીસારી.
 લઘુતાઈ છે સઉથી મોટી, જુઓ વેદ વીચારી હેલ,
 ગુરુ ગણપત ગોવીંદને ગાવા, પ્રગટ કહું પોકારીરે.

મારા.

મારા.

ભજન ૫૧.

મરજવા રચ માણે મારા સંતો મરજવા રસ માણેહેલ. ટેક.
 કમ્પ દુધ છે વાઘેજ કેર, પીયા ઇચ્છા આણેહેલ,
 નીજ બાળક વીણ કોઇ જન ચાહે, પ્રાણ તજે તે ટાણે;
 માહા રોગ જેનામાં, ભુખ્યા રહે બરે બાણેહેલ,
 અમર અજર રસ કેરાં સુખતો વીરલા વાતો જાણે. મારા.
 ગુરુ ગમ વીના ગોથાં ખાસો, પકડો પાસ પાંણેહેલ;
 હરી હીરો હરદામાં રાખો જેને વેદ વખાણે. મારા.
 જનમ મરણનું દુખ છે જખરું, પુરવનું પુન્ય પ્રમાણેહેલ,
 સાકુટનું ધારા તે શું સમજે મુરખા મનને તાણે. મારા.
 સીર સાટે સદગુણ શેવે. પામે ગદ નીરવાણેહેલ;
 ગણપત ગુરુગમ જે જન જાણે; આગળજ આળખાણા. મારા.

ભજન ૫૭.

ક્ષમા ખડગ કર ધારે, મારા સંતો ક્ષમા ખડક કરધારી. ટેક.
 સંત સમશેરને બાણું ખરછી, જ્ઞાન ઘોડો શણગારોહેલ,
 લક્ષ લગામને પ્રેમ પલાણા, ચીતનો આખંગ મારો. મારા.
 ધીરજની ઢાલ ભજનનો ભારો, સતનો ભકતર સારોહેલ,

કાયા નગરમાં મન મેવાશી, વેગથી વીજારો	મારા.
કામ ક્રોધને મોહ મમતાએ, વેરી તમારા વારોહેજ	
જો જીયાતે જગ જથ પામે, હાનો વો નરક સુધારો.	મારા.
વીચારમાં આયુષ વહાજારો, એનો શો ઉધારોજ,	
જીવ જેવી જોક પળ જાય છે, ગુરુનું જ્ઞાન વીચારો.	મારા.
આ ભવમાં આતમ આવ્યો એને તો ઉગારો હેજ,	
મણપત કે ગોવીંદ ભમે તો, આવે દુઃખનો અ.રો.	મારા.

ભજન ૫૮

દીવસ થોડાને જાણું દુરરે, પંથીડા પ્રાણી	
દીવસ થોડાને જાણું દુરરેજ.	
સંતો ભાઈરે ઉઠવા ઉતાવળાને ભુલારે શ્રીયાતો,	
થતું છે અથી અસુરરે,	પંથીડા.
સંતો ભાઈરે પરવરતામાં આવીરે થોડ્યો તો,	
કાળ કઠણ વેહેરી કુરરે.	પંથીડા.
સંતો ભાઈરે કોટી જનમ થકી બાજરાં વાડ્યાં તો;	
ઉઝ્યાં નતી અંકુરરે.	પંથીડા.
સંતો ભાઈરે આરે સંસાર છે સપનાની બાજતો,	
બુઠો જણો જરૂરરે.	પંથીડા.
સંતો ભાઈરે કોટી જન્મ થકી કુટ પડે છે તો;	
ભાવ ભયોં ભરપુરરે.	પંથીડા.
સંતો ભાઈરે અતી વીકટ મારગ આતો,	
હુંડાયા કહી સુરરે.	પંથીડા.

સંતો ભાઈરે ગણપત તમે ગાંવીંદ બજાવ્યો તો,
નર હરી રાખે તુરે. પંથીડા.

ભજન પદ

સમરી લે સંજનહારે, પથીડા પ્રાણી,
સમરી લે સંજનહારેછ;
સંતો ભાઈરે નાભી કમળધી મુરતાને સાથીતો;
ગગન મંડળ મોજારે. પંથીડા૦
સંતો ભાઈરે શુન્ય શીખરમાં ભમર ગદા છે તો,
ત્યાં રહેવાનું ધરભારે. પંથીડા૦
સંતો ભાઈરે ત્રીકુટી કમળમાં જોતીરે જળકે તો,
તે શું મેળવ્યા એક તારે. પંથીડા૦
સંતો ભાઈરે શ્વામુસ્ત્રાસે સમરણ કાલે તો.
મટશે તે જમનો મારે. પંથીડા૦
સંતો ભાઈરે જરથા પેલુ જેને પાય જમાવ્યું તો,
માતા તન મોઝારે. પંથીડા૦
સંતો ભાઈરે કીરતારે કાયા કેવી બનાવી તો,
એનો ભુલ્યો ઉપકારે. પંથીડા૦
સંતો ભાઈરે ગણપત કે ગુરૂ દેવ મળે તો,
જે તારે સંસારે. પંથીડા૦

ભજન ૬૦

અનુભવી આવો આપણા દેશમારેછ
ભાવ થકી બહુએ શ્રી ભગવાન દેશની તો વાતેરે,

દહ થકી દાખીએરેજ હરખે તો કરીએ હરી રસપાને અનુ.
 મરજીવાને તોરે ત્યાં મોળે મળેરેજ,
 પાપીને તો બાંધી મારે છે માર ધર્મ કર્મનીરે.
 ધરી જ્યાં ધારણી વૈશ્વવતો તો વરતે છે જોજોકાર અનુ.
 અખંડ ખુમારીરે, ચઢી રહી અંગમારેજ;
 રોમરોમ થઈ રહ્યો રણકાર; જીવ થાય શીવરે;
 જીગતી જાણતારેજ તેજ તણો મળી રહ્યા એકતાર અનુ.
 સશેતે સમટીરે, લખો સતસંગમારેજ;
 ધરો તમે જગતપતીનું ધ્યાન આદી અંતે મધ્યરે;
 માની લેજો માનશીરેજ, ગુરુગણપતનું એવું છે જ્ઞાન અનુ.

ભજન ૬૧.

ભકતી તો લાવવીના નહી આવેરે, ગુરુગમ કયું પાવેરે ગુરુ. ટેક
 પ્રથમ હરી ગરુસંત ન સેવ્યા, મરને અનેક વાનું બનાવે.
 ગુરુ ગુથ જ્ઞાન શબ્દસુધીનાવે, મરતે પ્રેમમગન થઇગાવેરે. ગુરુ
 ચળેલ પુરૂષના સ્વપનામાં ના આવે, મરને પાટે જોત્યુ જલાવે
 મન મેલાને અંતરનાલીનાપતે પીર થઇને પુજાવે. ભગતી.
 મનના મેલાને ચાલા કદેજા એને સતગુરુ શું સમજાવે.
 પેલી મરજદા ચાલે ઉભેલા ઇતો લીતુંમાં ભટકાવેરે ભગતી.
 કાગવાની સંગાથે કચુધી આવે, સાંન સંતો કેરી નાવે.
 હાસહાથીકે'જેણે સંતનસેવ્યા; ઇતો નિશ્ચય ચોરાશીમાં જાવેરે ભ.

ભજન ૬૨

ભકિત કેરે મારગરે કુલાં કેરી પાંખડીરેજ.
 મુંધે તેનો સ્વાદરેજ

કરણીના હીણારે શુરા થઈને ચાલયેરેછ;

અને ક્યાર ખારી મારે હાં

ભક્તીઃ

ધરણીના ધીંગારે, શુરા નર જે હશેરેછ,

અને મરણના ખેલે મેદાનરે હાં

ભક્તીઃ

સ્વાદને સંધ્યારે, ગોપીચંદ ગોપીચંદને ભરધરીરેછ.

જોને વનમાં ઉલટયો વૈરાગરેછ;

દેજો સંતોના ચરણમાં વાસરે હાં.

ભક્તીઃ

ભજન ૬૩

આ કળબુગમાં કોઈ નર ઉગરયા, ભક્તી સર્વથી છે ન્યારી
અસ્થીર મનને સ્થીર કરીસ્થવા; ચાલયા નર સાથે ખુવારી
પરનારી શું પ્રીત કરીને થાય નરકના અધીકારી આ કળબુગ
પતીવૃતાને પાય લાગતાં; હશે કો નરે નારી;

સતી હશેતે સન્મુખ રહેશે; અનેકજન દીધાતારી આ કળબુગ
આપને ગોતો અમર રહેશે, ભોગી નહી બાંધે ભારી;

અંતકાળેતો એકલું જાવું; તેમાં કોઈની નહીકારી આ કળબુગ
સાથે મને સતગુરને સેવો દીલડાંની દુઃખદ યાળી.

જેઠીરામ ચરણે દાસ દેવીઓ, સમજ લેજો નરનારી આ કળબુગ.

ભજન ૬૪

પંડીત પુરાણીરે; કુરાની તમે કયાં જાવો,

ભણીને શું બાળ્યુંરે; અજ્ઞાની અથડી મુવો

પોથી વાંચી પરને દેખાડે, કરે ઉઠરનો ઉપાય;

કહેણી કહે રહેણી ન રાખે; તેણે અર્થ શો થાય;
 સામા શું દાડો છારે, પુઠ તમે ધારી જીઓ. પંડીત૦
 ગુરૂ થઇને જ્ઞાન બતાવે, ફેગર કુકાવે કાન;
 શીશ પાસે સેવા કરાવે તોય ન આવે જ્ઞાન;
 પ્રેમ પુરૂષ જાણીરે, કાયર જેમ લાગે જીવે. પંડીત૦
 ટાપી પહેરીને તીલક કર્યારે, બેરખા રાખે બે જોડ;
 ઘોતી ધુવેને પોતે પંખાવે, ખોટા થઇ કહે ખોડ,
 માયાના અંધારે અલ્યા તુંતો અથડીને મુવો. પંડીત૦
 તીલક તાલ પાખંડ કરે છે, આતમ ચીંત્યા વીના ફેક
 માતી પ્રતાપે નારજી કહે છે, પાખંડ કરે સૌ લોક;
 અહ નવ જણુરે; જ્ઞાની આપ શોધી જીઓ. પંડીત૦

ભજન ૬૫

વારૂ મારા વીરારે ન કરી સંગ નીચનો રેજી. ટેક
 નીચપણું નકી નરકે લઇ જાય વારૂ મારા૦
 આઠડીઆના દુધ અતિ ઉજળાં રેજી
 તે પીધે મૃત્યુ થાય. વારૂ મારા૦
 દૂધડીયાં મંગાવોરે ગવરી ગાયનારેજી;
 સાકળ ભેળે રવાદ અતી ઘણો થાય. વારૂ મારા૦
 આવળીયો કંઠાળોરે અતિ અળખામણોરેજી;
 તેને સંગે અંગને વસ્ત્ર ઉજરડાય. વારૂ મારા૦
 આંખડીયાની છાયારે અતી રળીઆમણીરેજી;
 તેને સેવે ફજની પ્રાપ્તી થાય. વારૂ મારા૦

ગુરુને પ્રતાપેરે, જેઠીરામ બોલીયાણ,
 દેભે અમને સંત ચરણમાં વાસ.

વારૂ મારાં

ભજન ૬૬

રહોનેપદનાં પલ ધડી; તમે રહો આજની રાતડીઆં,
 મારા દીલની જીજ વીનતી કરીદ્યો હંસા વાતડીઆં ટેક
 કમર બાંધોને ચાદ્યોરે હંસો કયા નગરી તરછાડી
 મૃત્યુલોકમાં હુવો સંગાથી, આવ્યા આપણ દાઉ જોડી. રહોને
 આ કાયાને લાડ લડાવ્યા બહુ જતન કરી જાળવીયાં.
 તમે ભારભરો હાદ્યા પ્રાણીઆ અમને કેને ભરાવીયાં. રહોને
 કાયા સુંદરી રૂદે રૂદન કરી, અમે અબળાં બહુ તરવરિયાં
 વાલે અમને મેદ્યા વનમાં ગયો આત્મા રવડીઆં. રહોને
 સગુ કુટુંબ તને છુટવા લાગ્યું સોળ સેવામાં સજ કરી
 ૧મે રાણી આચાદ્યાપ્રાણીઆ, રસાણ ભોમીપર જળીઆં રહોને
 અપાર ઉપાધી છોડો આ પ્રાણીયા ઉજડ કરો હો માવડીયા,
 દાસ જેરામ રામને ચરણે ગુણ ગાય ચરણે પડીયાં. રહોને.

ગોરખના ભજન ૬૭

મનસા માલણીરે, ગોરખ જાગતા નર સેવીએ,
 જાગતા નર સેવીએ; તુંને મળે નિરંજન દેવ— ગોરખ
 પથર પુશે હરં મલે તો, મેં પુણુ ગીરીરાય.
 આ પહાડની ચક્કી ખનત હે, પીસ પીસ જગ ખાય મનસા.
 કુરે માલણ લાવી લડાંરે એનો કળીએ કળીએ ભવ

ઓહી કુલ દેવનકુ ચડતરે દેવ જપો તે શીવ—મનસાં
માલણ લાવી કુલઠારે ધયા દેવની પાસ.

ઓ દેવનમે સાથ હોય તો કુમ ન આવે પાસ;

ટંકણ દધ પથર ઘડ્યો ધર્યો છતીપર વાય;

એ સવમાં જો સાથ હોય તો ઘડનારાને પાય;

એ પથરના દેવને દીજે જલમાં ડાલ.

આપે બુડે તે કોને તારે કોણ કરે સંભાળ—મનસાં

પુઝરીના ઓશીઆલા ઠાકર ઠામે ઠામ,

બંધીવાન મંદિરના ઠાકર કહેવાના ભગવાન—મનસાં

સેવ સુવાળી રાંધીને ધરી દેવની પાસ.

જમનારો તો જમી ગયો ને દેવને ન આવે વાસ—મનસાં

એક ભુલ્યો દુજો ભુલ્યો ભુલ્યો સખ શંસાર,

એક ન ભુલ્યો જોગી ગારખો કરી ભજન આધાર—મનસાં

ભજન ૬૮

ઉડો કુવો સંતો જળ વીના નિત્ય ભરે પાણીઆરી.

અસત જુહુ નવ બોલીએ બ્રહ્મા જુઓને વીચારી—ઉડાં

હેઠ કુંભાર ઉપર ચાકડો તે મેં ફરતાં દીઠા,

કીડી ફેરા નેત્રમાં હસતી જોતાં મેં દીઠા—ઉડાં

નદી ફેરાં નીર ઉલટયાં જઘ પરવત ચડીઆં

હરણ પાસો બાંધીયો માંહી પાડ્યા—ઉડાં

હેઠ ભમર ઉપર કમળ છે માળી છાખમાં દીઠા,

તેનો પ્રેમલ વાયરો ચૌદ લોકમાં મીઠા—ઉડાં

હેઠે ગાગર ઉપર પનીઆરી તે મેં ભરતાંરે દીઠી,
ગારખ બોલ્યા વીનતી વાણી છે બહુ મીઠી-ઉડાઠ

ભજન ૬૭

સોહી માણેક મેરી નજરમેં આયાછ	
જ્યારે દેખુ છયા તેરી રામ,	સોહી૦
જ્યારે દેખુ દાતા મેરા રામ.	
ગવરીનો પુત્ર ગણેશ મનાવોરે	સોહી૦
હેતે હાલ હુલાવો રામ.	
બાવન બજારને ચોરાશી ચૌદાં	સોહી૦
મારા સનગુરૂ રમીઆં રામ.	
તલભર તાળાં રજભર કુંચી,	સોહી૦
મારા સતગુરુએ ખેલ બતાયા રામ.	
સંસાર સાગર મહા જળ ભરીઓ,	સોહી૦
તાડે તાર મીલાયા રામ.	
આરે દેવળ છોડી કરીને,	સોહી૦
દુળ મહેલ બનાયા રામ.	
મચ્છંદર પ્રતાપે જતી ગારખ બોલ્યા	સોહી૦
ખોળ નરસો પાયા રામ.	

ભજન ૭૦

હાંપણ તારૂં જાણુરે, ગહયા ગહયો તું થામા (ટેક)
જ્ઞાન મુધારસ મુકી આખર માયા વિષ્ટા ચહા મા

રંગ રાગથી રીઝે ધડીમાં ધડી વૈરાગે જુએ;
 તાણા તાણાથી પાપી ચેતન
 રધવાયો તું થામાં ૩૫૫૦
 ચેતન જાણે ચક્ર ગગનમાં, મન પકડી પટકે છે
 ધીરે ધીરે સાધ સાધના આખો લાડુ ખા માં. ૩૫૫૦
 નવીન બાપણા નાથ ચરણ ધર, આડો અવળો જા મા
 દીન બંધુમાં રાખ ભરોસો,
 ખાલી ખાસડાં ખા માં. ૩૫૫૦
 મનજી મિત્ર ધડી મારૂં રાખ્યને, બાપ પગે પડી વીનવું.
 છોડ નાડ્યને હવે અનાડી,
 પાતક પ્યારો પા માં, ૩૫૫૦
 ધાન્ય ધરીને ધન જન રમણી ભલા ભલાએ મુકીરે
 તારી ગતી મુકી લે સુધારી, જીવ બીજા પ્રેમા. ૩૫૫૦
 અલખ નીરંજન સીદ ધન સંગી, ચેતન આત્મારામીરે
 પાપે કુળી ગંગા મૂકી વૈતરણીમાં નહા માં. ૩૫૫૦

ભજન ૭૧

અવીચળ કાંઈ નહીરે, મનતુ મઠર કોની આસ (ટેક)
 સ્વપ્નવંત સંસાર દીસે; શમજપદ અવીનારા અવીચળ૦
 આપ સુખને સ્થુલ સુક્ષ્મ, વધરાટ ચૌદ લોક,
 બ્રહ્માંડ દીશે લલુસનું માંડણી માંહી તે શેક. અવીચળ૦
 કદપનાએ કહીએરે વાણીએ કરીએરે જેહ
 કાલ કરતવ્ય જેટલું ભાધ અંતે લલુશે તેહ. અવીચળ૦

સગપણ શરીરને સમયે ન પ્રગટ થાય,	
હ્રુવ કે હ્રુપતીને ધર તણ વન જાય.	અવીચળ૦
તેને અધીકાર ઉપદેશ દેવ બ્રંથનો અવિચાર	અવીચળ૦
વરાગે અંજન ગુરૂ આંજે ત્યારે ઉઘડે આંખ;	
પડળ સઘળાં પુરાં થાએ શાસ્ત્ર પુરે સાખ.	અવીચળ૦
અવિદ્યાને ઓળખી વિદ્યા વડે કરે નાશ	
પછી વિદ્યા મુકી મધ્યે ઉપજે સંન્યાસ.	અવીચળ૦
દ્વૈત સઘળુ દાળતાં અદ્વૈત થઈ રહે ત્યાંય,	
મહા મંત્ર ખરાં પુરૂષનો હ્રુવથી અહસાય.	અવીચળ૦
થાતાં તે થાએને નહીરે, જાતાં ઝટ નહીં જાય,	
પિંડ પરમાત્મા તે જેમના તેમ સહાય.	અવીચળ૦
દેહ ભાવે ન દેખીએરે, આત્મ ભાવે નિત્ય	
એળે સમજણુ યુડીએરે, અનુભવીની રીત.	અવીચળ૦

ભજન ૭૨

તારા મનમાં જાણુ છે જે મરવું નથીને;	
જેમ ખીપળના પાનને ખરવું નથીને	(ટક)
અરે જે ઠંકાણુ ઓઢાડી મંગળ ધાટડી ને	
તેજ ઠંકાણુ બંધારે તારી ઠાકડી ને.	તારા૦
જે ઠંકાણુ વાણંત્ર તારાં વાગીઆં ને	,
તેજ ઠંકાણુ તારાં લેવાશે છાણઆં ને	તારા૦
તારે પ્યારી વિના કેમ ચાલશે ને	
ચુડાં ભાગીને એને ખુણુ ધાલશે ને	તારા૦

જે ઠેકાણે લખી તારી કઠાતરી જે
 તેજ ઠેકાણે લખી તારી કાળોતરી જે. તારા૦
 રૂશી રાજનાં વચન સત જાણુને
 હરી ગુણ હરખે સું વખાણુશે જે તારા૦

ભજન ૭૩

હારે તેં તો મનખા જનમ ગુમાવ્યો.
 તેં હા ફેગટ ફેરો ખાચો હે
 નરનામ ન અણ્યું તેં રામનું (ટક.)
 સુધ સુધ સારી રેન ગુમાવી,
 દિવસ ગુમાવ્યો ખાઈ,
 હાલરા સરખો જનમ ગુમાવ્યો,
 રીરા કાટીને બદલ જાય. નર૦
 સુખીયા મરે સુખ ભોગવી;
 દુઃખીયા મરે દુઃખ રોઈ;
 જનમ રનેહી છે નેડા રામનો,
 તેણે સુખ દુખ સહીઆ સોઈ. નર૦
 સુખ દેખી મત રાચીએ વીપત પડે મત રોય,
 સંપત વીપત દાનું એક છે;
 કીરતાર કરે શો હોય, નર૦
 તેતો આથમે પુલ્યા સો કરમાય,
 દહ પડે દહાડો નમે, લખ્યું ન મીથ્યા થાય. નર૦
 માતા મન જેમ બાળશું ચીત તણું જળમાય;

ધડી એક નીચી ને પડે;

તલપ તલપ જીવ જાય.

નર૦

અનલ પંખીને વેગ ઘણો ઉડી આકાશે જાય;

દ્રષ્ટી થકી કૃષ્ણ નીપજે,

એનો સાર કહ્યો નવ જાય.

નર૦

જેસો રંગ પતંગડો, તેસો હે સંસાર.

રામ નામ રંગ એક છે

રાહીદાસ પ્રાણ આધાર.

નર૦

હરદાસમાં ભજન ૭૪

નાદાનસેં ઇનસાન, કયુ આશ ના કરેનાં

જો દીલકા હગાખાજ, સંગ કરનાપતોખી ડરનાં (રેક)

દીન ચારકા મીજમાન, સુકર ચલાજનો હેઢાચાર,

ડરના ખુલકે કોપસે પાઉ દખદખ ધરનાં નાદાન

હરમત રહે જયું અપની, ઇતમાં કરાવે કામ;

કમરકુ તુંખા ખાંધકે, ફરીયાકુ તરનાં નાદાન

જીસકાજો શુકન સાર નડી કુડેશે હગલખાજ

અધમાનકે નન કૃશે, ઇમાનતો નખે કરેનાં નાદાન

હરદાસ હુકમ માન, ભાત સારકા સદાઈ

સાચી લગનમેં સાદીયો; સાધકું શમનાં નાદાન.

ભજન ૭૫

ગુજરેગી ઉમર સારી ધંધે મે ધ્યાન તેશ;

અહારે બતી લગાધ, લીતર રહ્યા અધેરા.

ગુજરેગી૦

સંસાર જાન સપતે જેસા હેજી ધનમેં કયું ઘેરા
 ઉઠ જાગરે અજાના તું સુનતા હય કે ઘેરા, ગુજરેગીં
 જીજીકે ભેરસે ચરખા શિરપે કાલકા હે હેરા
 મારખાયગામર જાયગા, પીછે ખોત શીરેગાફેરા ગુજરેગીં
 હરદાસ સાથુ દીલસે લીયા સતકુરકા સેર;
 એક પલમે પાર ઉતેરે, નામ કયા હય તેરા.

ભજન ૭૧.

અપનાં દીલ સમજા નહિં તો ઓઝારકું સમરનાસોડીયા
 જીસકી નજમેં ઝેર હયે, ઉનકેધરે જાનાં સો કરનાં અપવા
 જીસ ચીજમેં લીજત નહિ, ઉસ ચીજકો ખાનાં શો કયા
 જીસ રાગમેં યજી નહી, ઉસ ગીતકો ગાના શો કયા અપના
 લીતર નભોજ પ્રેમકા, બહાર ધુળવાળી સો કયાં
 દોજખમ જફમે દુખતા, તો રાખના છાનાં શો કયા અપના.
 શુતે ગુમાઈ સાહીબી અખ જાગ પરતાના શો કયા;
 જુલા ઉસકે નામકો, ફીર ભીસ્તર કે ચહાના શોકયા અપના.
 નશીયત ન લગી ઉન જીસકો અંધેશે અથડાના શો કયા
 ગાફલ ન સુઝે જ્ઞાનકો ફીરેઉનકો ખનવાનાં શો કયા અપના.
 હરદાસ હરદમ સામકો કર યાદ ગલરાના સો કયા;
 વાલે વસીલે હોયથે, દુનીયાંસે ડર જાનાં દો કયા. અપનાં

ગંગદેવદાસ. ભજન ૮૭

ગુર દુરગા પર વારી ખાવિંદ નીતીની ચડે અસ્વારી
 હુકમ કરોતો રહીએ હજુરમાં ગુરદુરગા પરવારીજી. દેક.

પંથ તત્ત્વકા બન્યા બંગલા દસમાહી મેલી ખારીજ
 અવીનાશી આવેને જાગુ શરભગીના ચારી ૨૨૭
 છાંયાની સામે સગપણ કીધું તન વીંધાળું ગુર ખાણે
 ભવ સાગરથી તારી લીધાં વાનમ તારે વાણી ૨૨૦
 પુરખે તો પીર મોતે પધાયો નકલંગ નેજા ધારી
 લીલાંને પીળાં નીશાન ફરકે ફરગા ઉપર વારી ૨૨૦
 પ્રીત વિના ત્રમોદીએ જેને ખાંડ લાગે તે ખારી,
 હેત વિના હરી હાથ ન આવે હેતતણી બલિહારિ ૨૨૦
 આતમ ચીંત્યા આતમા ત્રણે દીક્ષની કુખજા કટારી,
 મંગદેવ દીર મહુરાને ચરણે અલખલીઓ ઉગારી. ૨૨૦

ભજન ૭૮.

પ્રભુ વાલાં પીર પાદશાહ,
 ધુન ઘણી મેં ધાયો, ધુન ઘણી મેં ધાયો,
 એવો પ્રગટ પરચે. બાળયો,
 પ્રભુ વહાલા પીર પાદશાહ—ટેક.
 આ ન સુજે પથરા પુજે આંખડીએ અંધારો
 અંતર જોતી અળગીમેલી દીવડીઆ શું બાળે—પ્રભુ.
 ઘોળામાંતો ધુળ લગાડી ખુમ બતાવ્યો ઠારો
 અઠાર વરણ એક પ્યારી નેનમાં નેન મીઠાયો
 મેર કરીને મંદીર પધાયો હેતેહરી ગુણગાયો—પ્રભુ

ભજન ૭૯.

તુલસીદાસ

આનંદ કંઠ અભોધ્યાના નાયક જનકી મુજરામ
 પોઠો સુખ સેજ સીહારામ ટેક.
 પ્રભુજીને કનક મંદીર પુરપસેજ કોટી ઉદય ભયભાન
 દેવતા સરવે થોડીએ સનમુખ આયે હનુમાન પોઠે. સુખ.
 શેષ સ્મરણ કરતા નીસદ્દીન ધરત શંકર ધ્યાન
 ગરવ ગજન રામરાજ સકળ પુરણકાગ. પોડે સુખ,
 સરણુગ કીનારે અભોધ્યા નગરી જ્યાં બીરાજતા રામ
 કૌશલ્યા સુત સેજે પોઠે નવલ સુંદરચામ. પોઠે સુખ.
 ચુવારે ચંદન અતરે અગરચા કનક ડબા ભરપાન
 દાસ તુલસી લેકે ઠાકે મેવા દ્રાક્ષ બદામ. પોઠે સુખ.

ભજન ૮૦

જગાડવાનું.

જગો હરી જગના પ્રાણુ જગો મારું સાચું ધરેણું સામ
 વીઠલ વેલા જગો. વીઠલ૦
 માતા જગાડે જગો કાનુડા ગાંઠરે ઉમી ગાય
 સાથ સામા સાદ કરેછે ગાવૈયા મેળો થાય. વીઠલ૦
 વીઠલ વનમાં મારલા બોલે સુખે થયું સવાર
 વેદની વારી બ્રહ્મા વાંચે પુજાશે પ્રમાત; વીઠલ૦
 ચરકડા ચગચગવા લાગ્યાં ચકવા મેળો થાય
 વેચણ વગાડો ધન ચરાવો ગોપીઓ મંગળ ગાય. વીઠલ૦

દેવીઓ ભગંત મુરતી સાથે દાસ કેરો દાસ
દરશન દેખે પરશન રહેખે, વૈકુંઠ કેરો વાસ.

વીઠલજી

ભજન ૮૦

રામ ભજયા વિના પ્રભુને ભજયા વિના
જતી રહી જીવાની
સરોવર દખી હંશે લીધો વીસામો ભાધરે
આતમ થયો મારો રાજ
હરીજન હંસલો જાણે હાલવા લાગ્યો
ત્યારે પરદેશી માળોરો દખી.
જીવાની જાતારે તુને કાંઈ નવ સુજયુરે
ધડપણ આંચુ' છાતું સાતુરે.
કાળા મટીને ઘોળા આંચા ભાધ
આવી મોતની નીશાની
કંકુ વરણી કાયા કામ નહી આવે
કેશર વરણા તારા ગુરે
મુવા પછી તુને સળગાવી દેશે
ત્યારે ઉડી જાય છે તારી વાણી.
જરા પોંચીને તુને જમડાએ ઘેરો ભાધ
રે વાંસે આંસુડાની હેલો
જોધા પ્રતાપે ભણે ભગવાનદાસ
રંગ તોરી આમાં રેલીરે રામ.

૮૬.

૧

૨

૩

૮૮

ભજન ૮૧

રૂડા રામને મનાવો ગણપતિ દેવને મનાવોરે

જીરે સાગર જળભરીઓ,
રાજા કુડા એની પ્રજા કુડી

કુડા કળજીગના મેહુલીઆ.

હોજીરે. ૨

નર કુડી જેની નારીની કુડી

કુડા કળજીગમા નેડા હો,

જીરે. ૩

કલર ભોમીમાં ખીજરત વાલો

પણ જો તરીએ ગાડા લાવો હો.

જીરે. ૪

ખારા સમુદ્રમાં મીઠી એક વીરડી

ભવસાગરમાં રૂડા હીરા હો.

જીરે. ૫

કે માલજીથી તુગરો નર ફેરવો,

અમીરસ ઘોળી ઘોળી ખીવો હો.

જીરે. ૬

કુંભારાણાનું

ભજન ૮૩

એ ભલો ભલો મેવાડનો રાજા રાણો કુંભોજ,

કુંભાને સરીખોરે હરીજન હેતે મળોરેજી

આત્રા ખંડમાંથી ચારણ આંવોરે હો

અને આંવો આંવો કુભા તારે મોલરે.

એ ભલો.

રૂપુ માગોતો ગઢવીં સોનું આંપુરે હાં,

અને આહું આખું ગરબડ અને ભાંડારરે—

એ ભલો.

સોનું રૂપું મારે અંત ધણેરે રે હો,

હું માગું કુંભા તારીરે રાણીરે.

એ ભલો.

અસત બોલું તો મારું સત હાડુંરે હાં
 અને સુન સુના મોલ તમારારે— એ ભલો
 સાંજ પડી સતીએ કીવડીઆ રચાવ્યારે હાં
 અને મોલે આંખો ગડવી ચારણુરે— એ ભલો
 હરતાં ફરતાં ગઢવી વેણ લાવ્યારે હાં
 અને જ્યારે જીવે કુલો રાણુ— એ ભલો
 સવાર પડીને ચોરે ચારણુ આવ્યારે હાં
 અને સુતો માલાને જગાડ્યારે— એ ભલો
 કરજોડી ગઢવી પાય લાવ્યારે હાં
 અને સાચું સાચું ધરમ તમાડુંરે— એ ભલો
 માલદેવી કુંવરી સતી લીલાવતી બોલ્યારે હાં
 અને મારા હરીજનનો અમરાપરમાં વાસરે. એ ભલો.

ભજન ૮૩.

કુંભારાણા આપણે સાહુએ જ્યારે સદા રચાવીને
 જ્યાં જ્યાં કુળ પરવત નવ કુળ નાગ.
 સતની દોરી મેઘ ધરાવે ગરાધહેણ,
 ત્યારે તુરીજન પોઆ સોમ નરવાણાં.
 શતવિદ્યાસે શદ્ધ મુની સૌધારે હોણ. ટક.
 કુંભારાણા દીલ્લીનો સંઘ જ્યારે દુવારકાં ચાલ્યો હેણ,
 રૂકો આપ્યો રોહીદાસ ગેમાર—
 સોનાની ચુડીએ સતીએ હાથ ગરાયો.
 ચુંદડી મોડીએ આંખ્યા આપો આપ. સત વિદ્યાસે ૨
 અને કુંભારાણા સંગરે જોસંગ નવાણુ ગળાવીઆં,

પાણી નાળ્યાં ટાંક લગાર

મેઘ માયરે જ્યારે કાયા હોમાવીહેલ

ત્યારે પાણી ભરે ભોધ પાણીઆર. સત વિધાસે૦ ૩

અને કુંભારાણા રૂપી માતમ ધરે જામો રચાળ્યો,

ત્યારે પાટે પધાર્યાં રૂમાદે નાર,

કનક થાળનો કાંધો વહાલો કરડીઓ

હેરણા હેરે માલદેરાય.

સત વિધાસે૦ ૪

અને કુંભારાણા પોતા રંગમાં પર રામદે સીધારેલ

સાધે સીધ્યાં તોલળદે નાર;

દેવળ ચણાવી ધરમની ધજા બંધાવીલ,

અને ધન્ય ધન્ય અજમલ ધર અવતાર. સત વિધાસે. ૫

અને કુંભારાણા દેલડી નગરમાં ત્રણ સુની મીલાળ,

રાવતો રણસી ને ખીમડો કોટવાળ,

કાશીએ જઈને કરવત મેલાવીઆં,

ખાણ છોડાવ્યાં ચૌદ હજાર.

સત વિધાસે૦ ૬

અને કુંભારાણા આપણે ધણી બે,

જ્યારે જગત રચાવીઓલ;

ત્યારે પાટે પધાર્યાં નકળંગી રાજ,

મેઘ માકરો શબ્દ દાખવે,

સોઈ સંતને અમરાપરમાં વાસ.

સત વિધાસે૦ ૭

—
લજન ૮૪

જીતે સંતો આજ મંડપમાં આનંદ વરતોછરે,

તમે જતીરે સાત મળી જાગજોરે;

હે સંતો પ્રેમે ગુરૂના ચરણ પખાળોજી,
 તમે મનરે વસ્તાં ફળ માગેરે હે સંતો આજ મંડપમાં, ટેક.
 જરે સંતો પ્રથમ પારવતીએ શંકર પુજ્યાજી,
 ઇતો નીપજ્યા ચરમને માટેરે,
 જરે સંતો ધન ધન માતમ બીજે ધરમના
 ઇતો સાઠવીયું ચીરને શાટેરે,
 જરે સંતો બ્રહ્માએ બ્રહ્માણી આજ્યાજી,
 ઇતો પરમારથે પરવરીયારે,
 હે સંતો હંસલો ગીતાનો હારદ લખનેજી,
 ઇતો ધરમ લાખેણાને વરીયારે;
 હે સંતો ઇંદ્રને ઇંદ્રાણી પોતેજી.
 ઇતો ઓળખીયા આદ સ્વામીરે,
 હે સંતો અલેદાન ઇંદ્રને આજ્યાજી.
 ત્યારે વીશેની વેદના વામીરે,
 હે સંતો વૈલોચન બ્રહ્માની પાસેજી,
 રૂડો ધરમ રૂઢમાં ધારેરે.
 હે સંતો પાછો વળીને ન જોયુંજી,
 ઇતો હાથે કરીને ભવ હાથારે;
 હે સંતો ભક્તિ ભોલાપણુ ભેળુ ન ચાલેજી,
 તમે ખોળી રાકો તો ખાજેરે,
 હે સંતો શીરઢાસંકે આ છેલો જનમ છે;
 એતો જોગ મળે તો જોજેરે.

તૈયાર થાઓ ! હુંટાહુંટ ! મોટી ધમાલ !

છ માસમાં ન આવડે તો રૂ. ૧૦૦ ઇનામ.

આજ લગી બહાર પડેલી તમામ શુક્રમાં મ્હોટામાં મ્હોટી, નવામાં નવી, સારામાં સારી અને સ્થલામાં સ્થલી, સોંધામાં સોંધી, ચોપડી આજ છે.

સેલ્ફ ઇંદ્વીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર.

[રાજભાષા.]

ધેર બેઠા બે તમારે વગર માસ્તરે રીતશર ઇંગ્લેજ શીખવું હોય તો સેલ્ફ ઇંદ્વીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર જરૂર ખરીદજો. લોબીયા પુસ્તક અગટ કરનારાઓની માફક આ પુસ્તકના વધુ ભાગો છપાવ્યા નથી. પણ તે બાર ભાગમાં પુરું કરી એકજ પુસ્તક બહાર પાડ્યું છે.

અક્ષર જ્ઞાન, વાંચતાં, લખતાં, બોલતાં, કાગળ લખતાં, તાર લખતાં વગેરે શીખવા માટે આ પુસ્તક એક ઉત્તમ સાધન છે, અને એના જેવી સમજ બીજા કોઇ પુસ્તકમાં નથી. સુપર રોયલ ૧૬ પેજ (પૃષ્ઠ ૩૬૪) કિંમત ૧—૪—૦ પોસ્ટેજ માફ.

ભજન મહાસાગર.

યાને હિન્દુસ્તાનીપદોનો સંગ્રહ મ્હોટો—સંતમહાત્માઓની પ્રસાદીમાંનો આ એક અપુર્વ ગ્રંથ છે, નવરાસ વખતે સંસારસાગર તરવાને આ ઉત્તમોત્તમ સાધન છે એજે ઉંચાકાગળ પાકું સોનેરી પુંડુ છતાં. કિ. ૧૨ આના. મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે, ત્રણદરવાજા—અમદાવાદ.

ભજન ૮૫

સંતો જીવન મુક્ત હમારાજ, ના કશું સંસારના કશું ધોખા
કમ ભમ તે ન્યારા સંતો-
પાંચ તત્વ તો હમહીં ચીન્હા, હમહી કાઠી કાયા,
જલ થલમેં હયે પસારા, સખ હે મેરી માયા. સંતો-
ઓમ સોંધુન રણકારા, સોહી સમર કીનાં;
ગુપ્ત પ્રગટ સખમેં રહેવે સો ગતકો વીરહે ચીન્હા. સંતો-
રહેત પુરસકી ખખર ન પાવે,
સાધુડા ઘરો ઘર બોધ પ્રસારા;
જ્યોતી સ્વરૂપી નીરંજન, ભજન કર રહ્યા હમારા. સંતો-
ખુદ વાણીમાં કહી સમજાવું, સત્ય શબ્દ હકીમ ભાખ્યા;
સાધુ હોયસો સમજી રહેવે, સોધ હમારી સાખા. સંતો-
અખુજ લોક ખુજે નહિ ને ખુજે તે હયે સંતો;
કહેતે કબીર મેં કહેતી ભાખ્યું અગમ પાર અનંતા. સંતો-

ભજન ૮૬

સંતો ભાધરે ઉન ઘરકી મોહે સત સમજાયે;
જ્યાં ઘરમેં બ્રહ્મા આયાજ (ટેક.)
સંતો ભાધર કાયા છોડ ચલે જખ હંસા,
તખ જીવડા કહા જાઈ સધાયાજ, સંતો-
સંતો ભાધરે કોઈ પુજે શીવ શક્તીકું,
કોઇ ખીર મનાવરેજ;

સંતો ભાઈરે અલખ પુરૂષકી આનંદ ન જાણે,
શોકટ ફેરા ખાવેજી;

સંતો.

સંતો ભાઈરે બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહાદેવ સ્વામી,
પથરા નામ ધરાયાજી;

સંતો ભાઈરે હિન પથરેકું કાલ ન વ્યાપે,
સુના મર મર જાવેજી,

સંતો.

સંતો ભાઈરે ઘરી આ દેવલકું સખ કાઈ માને,
અણધાર ન માને કાઈજી;

સંતો ભાઈરે તુરત સુરતસે જો કાઈ મારે,
નીરભેકા ફળ સોચેજી.

સંતો.

સંતો ભાઈ રે ઘાટ વધરાટ કછુ બીન હોતાં,
પુરણ હુતી માયાજી;

સંતો ભાઈરે અજળ રજળ દોઢ તેના બીન હોતા,
તખ જવડા કહાંસે આયાજી.

સંતો.

સંતો ભાઈરે મેં મેરી મમતાકું માર હટાયા,
તખ જઘ સુક્ષમ પાયાજી;

સંતો ભાઈરે સુરતા સોહાગણ ચરણ જોમ લોટી,
તખ નય પ્રીતમ પાયાજી.

સંતો.

સંતો ભાઈરે સાધન સમજ મન મેરા,
ગુર ગમસે ભેદ પાયાજી;

સંતો ભાઈરે કહેત કળીર અલખ અવીનાશી,
ચમકે સંકટસે છોડાયાજી.

ભજન ૮૭

રામ ભક્તિ તેં કયું નહીં સાધી, ટેક.
 તે કેમ ન મુવા છવ અપરાધી,
 ધરી મનખા દહ જગમે વીગાઈ;
 ચીતર પેલે વાકીમા તન મુમે.
 ગર્ભ ભજન કયું ન હોઈ તેરી માઈ,
 જેણે ત શેવ્યા રધુ રાપે.
 ગુનકાકો બેટો બાપ કીનહીક કહેવે,
 ગુર વિના જ્ઞાન ચેલા કીનહીશે લેવે.
 કહેત કબીર મુનો મુંદર રૂપા,
 રામ ભજન બીન પડો જમ કુપો.

રામ૦

રામ૦

રામ૦

રામ૦

ભજન ૮૮

બંગલા ખુબ બન્યા માહારાજ, જ્યાં મેં નારાયણ ભોલે. ટેક.
 ઇશ બંગલેમે દશ દરવાજા, બીચ પવનના થંભા;
 આવત જાવત કોઈ નવ દખે, એહી બડા અચંખા. બંગલા૦
 ઇશ બંગલેમે રાજ બાજે, બાજે સાંજ સવેરી;
 તાલ પખાજ ઓર મરદંગ બાજે, રાગ છત્રીશે ગાવે. બંગલા૦
 હાડ ચામકી દહ બનાઈ, તામે નાહીના કોટ;
 બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ ચમક્યા. બંગલા૦
 પાંચ પચીશક પાતર નાચે, મનુવા તાલ સજાવે;
 મુરત નુરતકી મરદંગ બાજે, રાગ છત્રીશે ગાવે. બંગલા૦

સૈમ રોમકી છાત્ર મછાઈ, ત્રણ ગુણકા ગાલા;
કહેત કબીર સુનો લાધ સાધુ, ચેતન સુનવા વાલા. બંગલા૦

સજન ૮૯

રામ સજનસે લાગીર વીરા કબીરા,
કબકા ભયા વેરાકી છ હો હો હોછ—દાઢ
ચંદાબી નહોતા ને સુરજબી નહોતા રે હો હો હોછ
નહોતા નવ લાખ તારારે. વીરા૦
મહાદેવજીકા જનમ બી નહોતા રે હો હો છ.
તે કનકા ભેખ હમારારે. વીરા૦
ધરણી નોતી ક્યાં જનમ ધરં ગારેહેછ,
નીર નહોતાં કહાં નાવુરે. વીરા૦
પૃથ્વી નહોતી ત્યાં પાવ ધરં ગારેહેછ;
અખંડ હોય ત્યાં જાવુરે. વીરા૦
અધોર અધકારમાં કાંઈ નવ સુઝેરેછ,
નોતા ગુર નોતા ચેલારે; વીરા૦
તે દીનકા મુંડ મુંડાવા રે હે છ,
તે દુના ફરં એકીલારે. વીરા૦
પેલા જુગમાં પવન પાવડી લીધારે હે છ,
દુજા જુગમાં ઝોળી ઝંડારે. વીરા૦
ત્રેતા જુગમાં આડખંધ બાંધ્યારે હે છ;
કળજુગમાં ઝોળી ઝંડારે. વીરા૦

સહેજ સહેજ ગુરૂ ચેલા મળીઆરે હો ૭,

ગુરૂ મળ્યા સમા નંદારે.

વીરા૦

કહેત કબીરા સુણો સાધુરે હે ૭,

આજ લયા આનંદારે.

વીરા૦

ભજન ૯૦

અથ તુમ કબ સમરોગે રામ

ગર્ભ કુલીમે જપ તપ કીતો નીકલ હુવા બધમાન. અ૦

બાલપનો હંસ ખેલ ગુમાયો, તરૂન પનમે કામ. અ૦

હાથ પાંચ જબ કાંપન લાગે, નિકલ ગયે અવસાન. અ૦

જુઠી કાયા જુઠી માયા, આખર મોત નીદાન. અ૦

કહેત કબીરા સુનોભાધ સાધુ, જીવડા દોદીનકા મીજમાન. અ૦

ભજન ૯૧

ખલક સખ રેનકા સપના, સમજ મન કો નહી અપના, ટેક.

કઠણ હે લાઉકી થાર, બહે સખ જાત સંસાર. ખલક.

કરા જયું નીરકા કુટ્યા, પતા જયું ડારસુ તુટા. ખલક.

એસી નર જાન જાંદગાની, સમજ મન ચેત અલીમાની. અ.

જુલ્યો મન સખ તન ગોરા, જગતમે જીવના થોરા. અ.

તબે મદ લોભ ચતુરાઈ, રહો નીશાંક જગમાંધ. અ.

કુટુંબ પરીવાર સુતદારા, ઉસ દીન હોયગા ન્યારા. અ.

નિશક જબ પ્રાન જવેગા, કો નહી કામ આવેગા. અ.

સદા મત બાળ એ દેહા, લગવો કામસે નેહા
કારેલી જન્મકી ફાંસી, કહે કબીર અવીનાશી.

અ.

અ.

બાપુના ભજન ૬૨

પાણીના ખેલ બનાવ્યો, અની છો કહી અકકલ ઘણી;
સહુથી રમનારે, શોભા તો નામ તણિ. ટેક.
ખડું એ પાણીને ખોટું એ પાણીને, પાણી અશીષુને ખાંડ;
એ પાણીથી થયાં નર નારી; એ પાણીથી બ્રહ્માંડ. પાણી.
પાણીનું બન્યું મોતીરે, પાણીની બની હીરાકણી;
પાણીની અમુદ્ય કાયા બનાવી, હાડ ચામ લોહી માંસ;
પાણીનાંરે પસુ પક્ષી બનાવ્યાં, પહાડ પથર ને માંસ;
પાણીના હાથી થોડારે, પાણી સાલ પામ બની. પાણી.
પાણીનારે પચરંગ બનાયા, અદાર ભાતના અન્ન;
હુંથી ન્યારો મારો નાથ બીરાજે, તેને દખીને થયોહું દંગ;
સંગ કીધો તેનારે, સત્તા તો આત્મની ગણી. પાણી.
અક્ષરથી અક્ષર બ્રહ્મ નિપાવ્યા તે અક્ષરથી નરને નાર;
ઓંકારથી ત્રણ ગુણ નીપાવ્યા, એ અઠાવીર નીરધાર;
ઓંગણત્રીસમાં મહા વિદ્યુરે, ત્રીસમા બાપુ ગાય ભણી. પાણી.

ભજન ૬૩

નામ જેનું બણ્યુંરે તે તો વેડ ચારે ભણે,
લોહ જેણે હણ્યોરે, તે તો ખસે તરત બણ્યો. ટેક,

અત્રીસ આબ્રહુ અંધે ધરી નારી નાક વીના શો શણગાર;
 કવીએ જો આપતું આપત બહુ તે કેમ કરી ઉતરે પાર
 સાર ક્યાંથી મળશેરે, લખ્યો ખરો પણ ન ગણ્યો નામ. ૧
 વાંઝણી નારીને સ્વપ્ન આપ્યું છે પુત્ર નથીરે એની પાસ;
 એમ ભજન દેખા દેખી કરે છે, તેની કેમ પુરી થાયે આસ;
 કોને બાપ કહેશેરે, વેશ્યાએ જે પુત્ર જણ્યો. નામ. ૨
 નામ ગુણને રૂપનો નારા, વળી ચોથા પદ અવીનારા;
 એ ચોથા પદનો ભેદ જાણુ તેને, કહીએ હરી તણા કાસ;
 નોકરી કર્મનોરે શંશે એક પળમાં ટણ્યો. નામ. ૩
 ગરીબી રાખી તમે ગુરૂને ચાહો, કરો શબ્દનો તોલ;
 આપણુ થકી જો અદકો મળે તો, તેનો ધારણુ કરજો બોલ;
 ગુરૂને સંગ બાપુરે, અનામી નામ પોતાનો બન્યો. નામ. ૪

ભજન ૯૪.

કામ કરોધ ઓર લાભ ઓહકો જન દુર ભભાવે.
 ધસમે કુચ્છ સંદેહ નહી હે, માતકી પદવી પાવે; કામ૦
 ભવસાગરમાં કદી નહી તરના, હર કોઇ ગોથે ખાવે;
 જ્ઞાનકી બેડી સંતકી બલા નિશ્ચય પાર લગાવે. કામ૦
 જબ ઇન્દ્ર કૃપા હોવે જ્ઞાન નેત્ર ખુલ જાય;
 કપટ દંભકા કુલે મલ સબ શુદ્ધી મનમે આવે. કામ૦
 રાત અંધારી આધી ચલતી, ડગર હાથ નહી આવે;
 અગવા અપના કરો જ્ઞાનકા, છતે મે રાહુ બતાવે. કામ૦
 ઇન્દ્ર ઉધર કયોં ફીરે ભટકતા, કયો મનકો ભટકાવે;

જમત પીતા પર નીચે હોતું, મન સ્થીર હોજાવે. કામ૦
 ઈશ્વર ભક્તિ કર રાત દિન, ઉસીમેં ધ્યાન લગાવે;
 ઉશીસે નીશાદીન કરે ચાચના, મન મંગળકૃળ પાવે. કામ૦
 વૈદક ધર્મ અહણુ કરે ઝોર, વધઠક ચલન બનાવે;
 એહ ઈશ્વરકી રહે ઉપાસક, તખ પર મુક્તી પાવે. કામ૦
 સત્યકા સેવન જે કોઇ રખે, શુદ્ધ થીજ હો જીવે;
 ઈસકે બીજના નહીં ચિત્ત શુદ્ધ હો;
 કીત નારી ગંગા પાવે. કામ૦
 અજર અમર જે અવીનાશી હે, ઉસીસે પ્રીત લગાવે;
 ઉસીકા કેવળ રહે ઉપાસક, અક્ષય સુખકો પાવે. કામ૦

ભજન ૯૫.

વાણિ વાણીરે મારા સતગુરની વાણી,
 જીતવા પરજાવી બાપે મુઆ ઘેર આણી—ટેક.
 ખીલો દુજે મારે ભેંસ વલોણે,
 સસરો પારણીએ વહુજી હીંચોળે. વા૦
 ખેતર પાકયુરે રખવાળને બાધો,
 ઉલટો મદગલે પારધીને બાંધ્યો. વા૦
 હેડે હાંડી ઉપર હેલો ચડીઓ,
 જળ કેરી માછલીએ બગલાને ગળીઓ. વા૦
 આમ વરસેરે જમીન પસરે,
 નેવાંના નીર તે ભોમેજ ચડશે.

બાવો બોલ્યારે મછંદર કો પુત,
મેલી મમતાને ભયો અખડુત.

વા૦

રાગ કાફી]

ભજન ૯૬

દીરાડો કહેતીલ અરે, ભુમી ઉપર ભારજ થશે.
અદાર ક્ષોણી દળ અઠવામજને. ભોમી તણ જઈ વ્યોતીવસીએ
પણ ભવિષ્ય ન ભુલે, કૃણે કયું તે કોઈથી ન મટે;
શું ડહાપણમાંડલે હજુર હુકમથીરે. હોનારૂં તે સહેજે હશે. દીરાડો
રાંમ પ્રગટીને રાવણ રોળયો, જળમાં બાંધી પાળ;
સોનાનો લંકા ક્ષણમાં ભુટાવી વીલીક્ષણ કર્યો ભુપાળ,
વિશે ભુજ વાઢયોરે છેદ્યાં મસ્તક હશે. દીરાડો.

મેલાદળની પ્રતિજ્ઞા પાળી ને હરણાકંસકુ હર્યો;
નરસીંહ રૂપ ધર્યું મારે નાથે, અહાના વરને જાણ્યો;
હાથેક્ષ સર્વે હેકુંરે, ઉગરે નહીં ઉપાય કરશે. દીરાડો.

ગજા ઘંટ નાખીને ઈંડાં ઉગાયાં, પક્ષીની કરી પ્રતીપાળ,
નરસીંહ નર સર્વથી સમર્થ, રાજે કીધો રખવાળ;
ભાળ મને લાધીરે. હરી જનમાં વસે. દીરાડો.

ભજન ૯૭

કર મન ભજનનો વેપાર ભજનનો વેપાર,
ધણી તારા નામનો આધાર.

કર૦

પ્રથમ સમરૂ શારદા, ગણપત લાગુ પાય;
 દેવના ગુરૂ દેવ સમરૂ, મને જ્ઞાન જ્ઞાન બતાવ. કર૦
 જેની દીશાએ મારો છવ નહી, મન મરતું જાય;
 અમૃત ખાલા સભર ભરીયા, દેખતાં વીખી ખાય. કર૦
 દેખતાં વીખ ખાય, કાગ વાણી છોડ માયલા,
 હંસની ચાલે ચાલ, પાંજરામાં પંખી બોલે,
 તેમ રામ મુલે લાવ, માયલાના ભાવ રાખો. કર૦
 હું રાખો ધાર તુગરાનર શું દુર રહેત,
 જોધ એનો તાર, પાંચ સાત નવ બાર કરોડ.
 તેત્રીસ તું અવતાર, દાવત રણશી બોલીઆ,
 મારા ગુરૂ ખેડલો તાર. કર૦

ભજન ૯૮

માશમ તુને વેહનીરે, નીશા તુને કયાથી મળીરે.
 આતો રંગ શેનોરે, બીએ બીજી લાત પડી. ટક.
 આત્મવિના વીના આત્મા તે જુઠાં બ્રહ્મ જ્ઞાન;
 ભકિત તણા જેણે ભેઠ ન લીધો,
 તેતો મેલ કુંશો કરી પ્રાણરે. વાલમ.
 વા એકા વઢતારે ફાટે આઠી હુડ હઠી,
 નરવર હોકર નાટક ખેલે, ઇતો જઈ ઉભો દાર ચઢી;
 આ ધણ ચુક્યો તારો આત્મા તો અધળ્ય રહેસો અડી
 જગ તમે સાધારે ખેલ આંચો ખરા ખરા; વાલમ.
 સાધુને શુરવીર સનમુખ રેજો, સાચી રામ શું સગાધ;

પુર વીના નર પ્રગટ હોશે, તે ધન્ય ધન્ય અહક સમાઈ. વાલ્મ.
 રણવટ ચડજોરે, સાથે લેજો જ્ઞાન ચુડો,
 નીરવશ હોકર નામ સમરલે, તરવેણી ટંકશાર. વાલ્મ.
 દાસ હાથીને ગુરૂ મોરાર મળીયા;
 તે સખળ લીધી મારી સાથ.
 ત્યાંથી રંગ લાગ્યોરે, કાઢી માંહીથી કપ્પુદ્ધો પરી. વાલ્મ.

ભજન ૯૯.

પતી તમારી રામ ચરણમાં લાગીરે,
 સુરતા મારિ સત ચરણમાં જાગીરે;
 તેણે મારી લે લાગીરે, ગુરૂ લે લાલીરે. (ટક.)
 સંત શબ્દ જ્યારે શરવણે સુણાવ્યો ને રણકાર ઉર તો લાગી,
 તરવેણના તીરથ ઉપર મોરણી મધુરી વાગીરે. તેણે
 ઘણારે દીવસ મન કરૂ દીવાનુરે હવડાંમાં નવ જોયું જાણિ;
 અક્ષીરાત્રી તમને પુરૂષ મળીયા, ત્યારે ભયે પકડી લે લાગીરે. તેણે
 દયા કરી મન ડોલવું રાખ્યું, તૃણાને મેલી ત્યાગી;
 સ્વામીજી આગળ જ્યારે શીશ નમાવ્યું ત્યારે,
 સુરતા સુરમાં લાગીરે. તેણે
 સતગુરૂએ શબ્દ જ્યારે શરવણે સુણાવ્યો,
 અંદર અંતર પ્રેમ પ્રકાશી,
 દાસ હાથીને ગુરૂ મોરાર મળીયા,
 ત્યારે મટી ગઈ જમડાની ફાંસીરે. તેણે

લખમો ૧૦૦

એણે અમર પુરૂષ પધાર્યાં મેરેદાતા, જેણે અવર પુરૂષ પધરાયા;
 મેરે દાતા ખલકા ખુબ બનાયાજી,
 બીજ વરખમાં લરખ બીજમાં. થાણાં ઠીક લગાયા;
 અંડન વાલે ખેડ નીપાયા, તો કુલ્યુધિ કપાશીયાની પાયા. મેરે.
 સુખમણા નારી સુતર કાંતે, સુરતા તાર મીલાયા,
 તીન ગુણીકા નળા લરાયા; પાંચ તત્વ કે તાણા. મેરે.
 બડા કબીરસાખ વણુવા ખેડા; હુરમ તાર મીલાયા;
 વણુતાં વણુતાં નવ માસ લાગ્યા, તો પચરંગી રેળ નીપાયા મેરે.
 સત સુધ શબ્દકા ધાગા; શીવણુ વાળા કીરતારા;
 હકડે હકડા ભેગા કીધા તો, સાકું ખુબ લગાયા. મેરે.
 ગુર હમારા સતકા જ્ઞાની, જુના પીર જગાયા;
 દાય કરજોડી લખમો બોલ્યો, તો અંતે રહેજો ભેળા. મેરે.

ભજન ૧૦૧

જેને દીઠડે નેણા ઠરે, બાચુ અમને એડા સાધુ મળે,
 એ દરમાંથી એક બીંદુ પ્રગટયું, ને ભગત નામ ધરે,
 નરક છાડાવી કરો નીયાળો, એ અમર લોકને વરે. બાચુ
 ચાલતા નર ધરતી ન દુવે ને પાપ દાપથી ડરે,
 વચને વિવેકીને ચાલે સા લખાણા,
 તે તો પુછીને પગલાં ભરે. બાચુ
 ત્રગુણ પુતળી સાવ સોનામાં ને હકડા ધાટ ધરે,

શુરના શબ્દ અઘાટ છે તે તો કાને તો ખબર પડે. બાણ૦
કાયા તે વાઢીનો ભમરલોને, સદાય ઓથ ધરે,
આરે સંસારીઆમાં સંત સુહાગી;

તે તો બેઠા ભજન કરે. બાણ૦
વરખા રજતો હેમજ પોપટો, તે નીરમાં નીર ભરે;

દાય કર જોડી લખમો બોલ્યો,
તે તો શાંતિના ખોંદુ ઠરે. બાણ૦

છોટમ ૧૦૨

મારા સાચના સંગાથીરે, વખતે વેલા આવજોરેજ;
મનુષ્યા જન્મ મળ્યો તુને મોટો,
તોય હરી રમરણ નવ કીધું હેજ;
તારવા ભાઈ નાવ હાથ લીધું; મારા૦

પાપ કરમની કાઠી નાંખી, લોભ કપટજ ભરીયાહેજ;
સાય કમાણી કોરે મુકી, પાપે પેટજ ભરીયા હેજ. મારા૦
પુન્યતણું તે નામ ન જાણું, ધર્મ મુક્યો તે જાણી હેજ;
અંત સમે સૌ આવી વગગશે,
કરણી કરમ પ્રમાણી હેજ. મારા૦

પ્રભુની પ્રભુતાઈ ન જાણી, વિષયમાં રહ્યો તું માણી હેજ;
વિષય વાસના દુર તણને, પ્રભુને દયો તમે જાણીહેજ. મારા૦
પુર્વ જોગે ભોગા થયા છો, માત તમે જાણીહેજ;
પુત્ર કળવ તેવુંજ ભાઈ, જગમા સઉ પ્રમાણીહેજ. મારા૦
અંતકાળે જાણું જીવને એકલું, છોટમ લીધું જાણી હેજ;
એવું સમજ પાપ કરે નહી, ઇશ્વરને દયો જાણીહેજ, મારા૦

કબીર કાવ્ય.

આમાં મહાત્મા કબીરનાં દોહરા અને તેમાં રહેલો ગુઢાર્થ ધણીજ સહેલી ભાષામાં એવો વિસ્તારપૂર્વક સમજાવ્યો છે કે તે વાંચવાથી સૃષ્ટી, ઇશ્વરી લીલા, મૃત્યુ વિગેરે સંબંધીનો ધણોજ ઉત્કૃષ્ટ ખ્યાલ આપે છે ગમે તેવા પાપાણુ હૃદયવાળા માણસને પણ આ પુસ્તક સારૂ જ્ઞાન આપી નુતન જીંદગીમાં પ્રવેશ કરાવે છે. પુસ્તક ફક્ત એકજવાર વાંચવાથીજ તે વારે વારે વાંચવાની પ્રેરણા કરે એવો એમાં અદ્ભૂત રસ છે. આમાં કુલ ૨૦ અંગ છે અને તે એટલા બધા આકર્ષક છે કે તેનો વાંચવાથીજ સારો ખ્યાલ થશે મહાત્મા કબીરનો ફાટો પણ અંદર દાખલ કરેલો છે. પુસ્તકનું કદ ૭૫x૫૫ ઈંચ લાંબું પહોળું કાગળ ગ્લેજ ઉંચાં ૫૪ સંખ્યા ૩૨૦, પાકું રૂપેરી વર્ખવાળું પુકું છતાં કિંમત રૂ. ૧-૧૨-૦ પોસ્ટાજ માફ.

સ્પર્શકાન્ત— આ પુસ્તક સંસાર સાગરમાંથી તરવા એક નૌકા રૂપ છે આ પુસ્તકમાં સં-

સાર વ્યવહારમાંજ રહી દૈવલ્ય પદનો માર્ગ દેખાડેલો છે. વીશેષમાં ધાર્મિક બાબતો દ્રષ્ટાન્તસિદ્ધાન્તરૂપે આપેલી હોવાથી ગમે તેવા અજ્ઞાન સ્ત્રીપુરુષોને પણ ગમત, ગોષ્ઠી સાથે જ્ઞાન થાય છે, જેથી વાંચતાં મુઠલ કંટાળો આવતો નથી વિશેષખાત્રી પુસ્તક વાંચવાથીજ થશે છતાં કિંમત માત્ર રૂ. ૧૧૧ પોષ્ટેજ ૪ આના.

મળવાનું ઠેકાણું:—

મહાદેવ રામચંદ્રજીગુપ્ટે, પ્રુકસેલર ત્રણરવાળા-અમદાવાદ.

ભજન ૧૦૩

આવું હરી ભજવાતું યાજ્ઞે, વારે વારે તુંને નહીં ગળેડું.
 મનુષ્ય જન્મ આપ્યો, મોટા મોઢા મુલનોહેલ;
 તોય હરી ગુણ ન ગાયારે,
 ગુણ તું જુલ્યો ભગવાનના હેલ. આવું
 સમજીને તમે ચાલોરે, જીતો જન્મ દુવારને હેલ;
 હરી ભજનમાં તમે ચાલોરે, સેજે મળશે પુરૂષ હરી. આવું
 ખોજ કરીનેરે, જીએ તમે નાથ હરી હેલ;
 ગાતો છો નહીં જડેરે, એવો સારંગ પ્રાણ. આવું
 સહેજે ગુરૂ મને મળીયારે, ભજન ભાવે હરીતુંલ;
 એવું છોટમ કહેછેરે, મારા ઉરમાં આવો ફરી. આવું

પ્રેમદાસ ભજન ૧૦૪

સાકુનો મારગ સાંકડો, ત્યાં કોઈ મળે શૂનરે,
 કાયર કહે નહીં ચડે, એ છે દલના-અધુરારે.
 કાયર નર તે વેગળા રહ્યા, નરસે નીરવાણુ તે નવ જાયેલ;
 શૂળીએ ચઢવું તે તો સહેલ છે, સહેલ છે ખાંડાની ધારે;
 અગ્નીમાં આપ અર્પવું, ગરવું જમીન મોજારે;
 તેથી કઠણ અવરદાન છે, સંતો ખરાં ખરીનો ખેતછેલ.
 દુગજના ઝાઘ લાગે નહીં, એછે લના દરીયારે;
 હળાહળ પીકું શીવજી સાકુએ અજરા જરીયારે

પાત્ર પારખ્યું તો મળે હોમ અગ્નીમાં જઈ ભરે હોળ.
 ધુના ધરમને ધાર કરી ચાલ સંસારની ચાલેરે;
 જે ઘાટે જગ ઠાવાઈ રહ્યું તે ઘાટ સંતો ઓરડેરે,
 નીજ્યા પંથ એવા નીરમણા રેણી કેણી ન સંતો ઉજળીરે.
 સંત સેવાના ફળ શું કહીએ મુખ વરણ્યા ન આવેરે
 નવધા ભક્તીને ભેટતાં ભેડ ભક્તોને ફાવેરે
 ચારે સંશે યજ્ઞા અને કારણે ભાંમણાં લઉં અને વારણેજી.
 કલંક નહિરે ધરમને એ છે જીની ગાદીરે,
 મોટા અનુભવી એમ ઓચરે એછે આઘ અનાદીરે;
 મેમદાસ વાત પ્રસીદ્ધ છે, સંતો વેડ પુરાણે સીધ્યાછે હોળ.

ભજન ૧૦૫

આવોને સંતો સ્વાતુ વોરીએ માલ મીસ્ટ ગુરૂ મળીયારે
 શીરને સારે લઈ સાટવા ગુરૂજી અઢળક ઢળીયારે
 શીર મળે પણ સમો નહી મળે,
 સમાના ચુક્યાં ભેળા નહીં ભળે હેજી.
 અજર પીઆલા જે જન જીરવે આપે અલખ આરાધેરે;
 રૂપે રંગે તો રાચે નહી તે નર નવધા સાધેરે;
 વણજી કરેરે વેપારી ભક્તિના ભોગી નર ભરીયા હોજી;
 નીમ કઠણ તો નીજરના સુરા લઈને ચાલેરે.
 કાયરતું ત્યાં કામ નહી મરજવા માલેરે,
 સાચાને મન રહેલ છે ધરમ હીણા દેખી ધુજેરે હેજી.

સાયબાની ઓળગે ભેડીયા બધારે જમ જાગ્યોરે,
 આપ આડે ધણી ઓળગે ફળ ચારે ગમેરે;
 અહોનીશ નાર અમૃત વહે, સંતને સાહેબ કરી લેખ હોળ.
 એ ધરમ આદ્ય આનંદનો જીગ પેસો ધુનેરે,
 સનાતન એને સંત કહે ધરણી પેસોરે ધુનેરે;
 અહોનીશ દુરીજન એમ ઓચરે,
 સલુણા નરતો સેજે તરે હોળ.
 મારું તારું મેલજો આ કાયાનું કાચુરે,
 અમર તન કેનું નહી રમરણ ગુરૂનું સાચુરે;
 પ્રેમદાસ પામ્યા પરીબ્રજને અહોનીશ ધાયાધનું ધરમને હોળ.

લાલહાસ ૧૦૬

સોય રામ સમરો મારા આતમના આધાર,
 ભરમણા ભાગો તો દરશન કરો કેદ કરે અહંકાર;
 નુગરો સંત ન માને ધણી વીના ખાશે માર,
 લેખા લેશે ખુની ખરે. સોય રામ
 સંત ધરમમાં સમજ્યો નહીને બાંધે કરમ પરીવાર;
 ભક્તિ ન ભાવે સંત ન સેવે તો કેમ મળશે કીરતાર;
 કુડજ કાઢો તમે સાચુ નામ સંભાર. સોય રામ
 રવી ગુરૂ બોલ્યા પડ્યા બોલ્યા પ્રગટ કરે પોકાર,
 ગુરૂગમ હોય ગાતી લેજો તરવેણી ટંકશાળ;
 ગગન ગુફામાં સુણી જીણો ઝગકાર. સોય રામ

સાહુ શુભે તો સનમુખ લડશે કાચર લજે ગોપાળ,
 શીરને માટે સાહેબ શેનો દે। સફળ જનમ નરનાર;
 મરજીવાને મોજ મળે દરબાર. સોય રામ૦
 દયા દાન અસરાપર મળશે કારજ સફળ સધાર,
 હુંડી પામ્યો હજીરમાં તો કપ્પડ કરે કીરતાર;
 ચરણમાં રાખો જન આપણો કરી ધાર. સોય રામ૦
 શીળ સંતોડી નિર્મળ છણા સોહી પાયા પરીધામ,
 અધર સીંહાસન આપ બીરાજે આધેય પુરૂષ નીરધાર;
 સોય મુરતને લાલદાસ બચ બતીહાર. સોય રામ૦

ભજન ૧૦૭

હંસો હાલવાને લાગ્યો કાયાનો ગઢ ભાંગો
 તમે પોરે પ્રમાણે બગેરે હાલવાને લાગ્યો—કાયાનો ટેક.
 આપો અશાલોને રસીયા રસ વાધે
 તમે કુડ કાયાનાં વીરા કાઢોરે. હંસો ૦ ૧
 નીત નીત નીદ્રા વીરા નયણે ન રાખો,
 સુતાસેં શાહેમો આશ્વરે. હંસો ૦ ૨
 એકે મને હુધ અલખ આરાધો,
 આંધળો આરાધવાને લાગ્યોરે. હંસો ૦ ૩
 અવસર હુધ રહ્યો જમડા પણ આળ્યા.
 લણે લુનાણો ભાણોરે. હંસો ૦ ૪

ભજન ૧૦૮

હરી જનને વહાલો સંત સમાગમ જીવને વહાલી માયા જોને,
 માયામાં વીંટાણો પ્રાણી જવમાં ગાથાં ખાય જોને.
 બ્રહ્માનંદને માયા સુખ મેલી વીસીયાનંદને ધાય જોને,
 સુધાનંદ તો સીધુ ત્યાગી મૃગતરણામાં નાદાર જોને.
 અસાડના મોતીય થાયને સોને મન લોભાવ્યા જોને,
 સતાં જળ કે રૂડાં રવી ઉગે રેલાયા જોને.
 સુત વીતદારા અદ્ય સૌ છે મધ્યાન કાળની છાંયા જોને,
 મુકતી ન ઇચ્છે આપ ન પ્રીછે શીખ્યાં કીરતન ન ગાય જોને.
 નખ શીખ સુધી અવીધા વાતમાં બંધાયા જોને,
 જીવન મુક્તા મૃત્યુ સીધું તેના વિશ્વાસ જોને.
 કર્તવ્યો મોટી સીધી આપે તેના થાએ દાસ જોને,
 થોડી સેવા કરી ઘણું માગે વચનની રાખે આશ જોને,
 એવા જનને સાધુની સંગે જ્ઞાન ન થાય રામદાસ જોને.

ભજન ૧૦૯

હોલી હોલી કહે છે રે પ્રભુ મારી વાર, ચડો,
 અચ્ચાં મારાં મારે રે તણે આવી ભીલ ખડો. ટેક.
 બાંણ તાણીને ઉભો પારધી ઉપર આવ્યો બાજ,
 દરમાંથી સર્પ જો નીકળે તો વણુશે અમારા કાજ;
 ગરૂડના ગામીરે આંટ રાખી રખે રહો. હોલો ૦
 કહેતામાં પ્રભુ પરહરીઆ તે સર્પ નીરવાણ,

પાર્શ્વને પગે ડસીને તતક્ષણ લીધા પ્રાણ;
 ત્યાંથી બાણ છુટ્યાંરે બાજ આવી હેઠે પડ્યો. હોલો
 કંઠણ વેળામાં કામજ આવે ભજન કરે ભય બય;
 એવા સમરથ સ્વામી મુકીને કાના પુણુ પાય;
 જુનહેગાર તારો રે તુળસીદાસ ખરો. હોલો

પટોળી ભજન ૧૧૦

પટોળી આ પ્રેમની એના વણનારા વિશ્વાધાર. પટોળી.
 સતજુગમાં વણ વાવીયા ત્રેતા જુગમાં ઉગ્યો કપાસ,
 દ્વાપરમાં આની કેરીયુરે કલજુગમાં વીણાણા કપાસ. ૫૦
 સંતને ચરખે લોઢાવીએને પ્રેમની પીંજણે પીળય,
 શરખી સાહેલી વણે પુણીયુરે એને ગગને ફરકેછે તાર. ૫૦
 બ્રહ્માએ તાણ્યો તાણાને હંસ જેવા ભરથાર,
 તેત્રીસ કોડે બ્રહ્મો તાગડેરે એના તાગ ગયોરે અસમાન. ૫૦
 પ્રહુલાદ એઢી અભેપદ પામીયાંને એઢી મીરાંઆઠ દાસ,
 જુનાગઢમાં એઢી નાગર નરસૈયેરે પછે આવી દાને હાથ. ૫૦

રવીદાસ ૧૧૧

તાના પદ પરસરે ચારે જુગમાં ન આર્જુ કેરી,
 ભક્તને આધીનરે ભક્ત પ્રતીપાળ હરી.

તારા રૂપની શોભા સી વણુ વુ' નીગમ થયારે સ્વરૂપ;
ત્રીવીધી તાપ ત્યાં જને ન માને નિરખળ આશ ભરશે,
સોયણુ ભુલ્યારે બળ અહંકાર કરિ. તારા૦

કોરીટ કુંડળ સુંદર ઠળ લોચન અમરતની આગાર,
રામ કંઠ રામાસંગ સોહે ધનુષ બાણ હથીઆર;
ભકતના પાતનરે દૈત્ય સંહારણ હરી. તારા૦

રાજા સઘળા મળીને બેઠા ધનુષ ભાગો ક્રોધ,
રાવણ સરખા કંઈક રોળાણા જેની બુધીએ ભઠી ન હોય;
રામ રામ કેળેરે સીતા મન ચીંતા ધણી. તારા૦

રામ લક્ષ્મણ ગુરૂ સંગ આઠયા રાસ રચ્યો છે ત્યંહો,
શીતાએ રઘુનાથને નીરખ્યા અંગે ઉત્તર ન માય;
વાચ્યા એહી પળજેરે સુંદરવેર સરસ ધણી. તારા૦

બાળક રૂપ સકોમળ કાયા હાથ લીધું કુસમાંડ,
દેવ દેવતા દેખતાં ભાગ્યું ન રહ્યું બ્રહ્માંડ;
જાન તેડાવોરે જનક કુંવારી ભરી. તારા૦

પરશુરામ ખોંખારીને ઉઠ્યો મનમાં આણિ રોશ,
રામ લક્ષ્મણ સનમુખ બેઠ્યા બાણે કાંધું બળ સોય;
હું હું તારો બ્રાહ્મણરે પ્રભુ તમે ચરાચરી. તારા૦

આગે સંત અનેક આધારીયાં ત્રાતા ત્રણ રામ,
અનેક જીગના ભુપ પ્રભુજી કરે રવીદાસ પ્રણામ;
તારા પદ પરસારે ચારે જીગમાં ન આવું ફરી. તારા૦

ભજન ૧૧૨

હલરે દરીયામાં હમેશ નાતાં કાઢવ કપડાં કયું ધોતારે,
 પતીવૃતા ઘેર નાર પદમણીને ગુણ કાસે મન કયું મોતા;
 ખાવે પીવેને મારે થીંગડે સાચા માલ મુરખ કયું ખોટા,
 ઉગે ત્યાં નથાવે અભાગીઓને ઈંગારે બીજ કયું સોના
 આમ્ર વૃક્ષકી છાયા છોડકર આકડે આસ કર કયું સોતા
 હંસની સલામાં કયું ન બેસતો ને બગલા સાથે મન

ખાવે ગાથા;

શીઘ્ર સરાવતાં કંઈક જીવ વીત્યા મુવા પછી મુખ કયું ધોતા
 આવ્યા પુરૂષને આદર ન દેતા ને મુવા બાપને કયું શેતા
 કરી લેની બંદગી સાચા સાહેબની ઓર અરોંસા સર્વે ખોટા,
 કહે રવી સાહેબ સંતો બાણ પ્રતાપેને અમર નહિ રવે
 તેરા ચાથા,

હલરે દરીયામાં હમેશ નાતા કાઢવ કપડાં ધોતા.

ભજન ૧૧૩

જગોને મન તમે આતમ રામ દેખો નજર પાછળ ફેરીરે;
 પડી ઘડના ઘડીયાળાં વાગેને,
 કાયાનો ગઢ તારો લેશે ઘેરીરે.

જાગો

માત તાત તારા કુટુંબ કબીલા બેની બંધવ સુનતી ઘેરી;
 તેમાંથી કોઇ તારે સંગ ન આવે,
 ન આવે ધરના મેરીરે.

જાગો

એક દીન જમરાં શહેરમાં દિલગ્સે,
 ધર્મ સાથ ચડશે એની સ્વારીરે;
 આરે કાયામાં ધંધુકાર લાગી રેશે,
 જેમ અપાડી ધનધોરીરે.

જગો૦

દશ દરવાજા તારા બંધ કરી લેશે,
 ચોપદાર ઉભા રહેશે ચોક ઘેરીરે;
 પુન્ય વીના તારા પાછળ ન આવે તે,
 કોણ કરે વસ્તી તારીરે.

જગો૦

તનમાં તપાસો તમે જીઓ વીચારી,
 મનુષ્ય જન્મ નાવે વારંવારરે;
 કહે રવીદાસ સતો ભાણુ પ્રતાપે,
 એક અલખ આશા તમારીરે.

જગો૦

ભજન ૧૧૪

સત વચનકા કરી લે નીવેડા મેં રામ સતગુરૂ મંદ બોલોરે,
 માયલા સહેરમાં રતગ અડલખ,
 વસ્તુ છે માંહી અણુ તોલીરે;
 દલરે દરીયામાં અખંડ દીવોરે.

સત૦

દખ્યા વીના મારું દલે ડોલોરે,
 આતુનાં ભરીહાં આલા ભવોભવ ભુલ્યારે;
 સતગુરૂ વીના તાળાં કોણ બોલોરે,
 ગગન મંડળમાં ગુપ્ત ગેળીએ આવન અક્ષર આર બોલોરે,

સત૦

તુરી તખ્તપર નામ નીરંતર,
નુરતે ને સુરતે જેમ નાંખેઝે.

સત૦

આગળની જેને હુશે આગળખાણુંરે,
અહુયો વચન ધંતો નહિ મેલેરે;
આવ્યો અવસરને એતો મારા બેલીડા,
ફળ લાગ્યું છે આ વેળારે.

સત૦

પદા લખાવ્યા જેણે ધણી હજુરમાં,
કોને દરવાણી એને કેમ રોકેરે;
કે રવીદાસ સંતો બાણ પ્રતાપે,
પ્રેમના પ્યાસા કાઈ સંત પીવેઝે.

સત૦

રૂપાંદે અને માલાનું ભજન ૧૧૭

વાચક આવ્યાં ગુરવા દેશનાંરેણ, રૂપાંરાણી જમલે પધારેણ, ૧
કેમ આવું ગુરુ મારા એકલીજીરે, સુતો માલદે જાનેરેણ. ૨
નીદ્રા મંગાવું સારા શહેરનં જીરે, ઉપર અમર આચારી રેહોણ, ૩
સોડમાંસુવાડું વાસંગી નાગનેરે, ખુણે ખાટ ઢળાવુંરે હોણ. ૪
વાળે વાળે માતી પરોવીઆંજીરે, ઘીલડી ચોટી લલાટરે હોણ, ૫
આળ ભયાં સગ ગોતીડેજીરે, રમઝમ કરનાં ચાટ્યાં હોણ. ૬
ત્યાંથીરૂપાંદે રાણી ચાલીયાંજીરે. આવ્યાં દાડીને દરવાજે હોણ. ૭
બાધ પોળીઆ વીરા વીનવુંજીરે, તુતો સુતોછે કે જાગે હોણ, ૮
કાંક સુતો કાંક જાગીઓજીરે, રાણી તમે કઠડે પધારોણ. ૯
વૃત રહ્યો એકાદશીનાંજીરે, ધંધર પુજવાને જાવું હોણ. ૧૦

તાળાં જડાવી જેસળ શેરનાજીરે, કુંચી માલા દરબાર હોજી. ૧૧
 ઉભા રહી અલખ આરાધીઓરે, ખડગ બારીને ખેડતી હોજી, ૧૨
 ત્યાંથી રૂપાદેરાણી ચાલીયાંજીરે, આંબ્યાં ધણિને દરબાર હોજી, ૧૩
 અલખ વધાવ્યો સાચેમોતીડેજીરે. સોની એપતીપધરાવ્યો હોજી.
 સઉગતને હરો હરી મારેજીરે, ગુરૂને પ્રણામ હોજી. ૧૫
 આંબ્યાં રૂપાદે રાણીજીરે, જળહળ જોતું દરશાણી હોજી. ૧૬
 ચંદ્રાવળ ચંદ્યાં ગામમાંજીરે, સુતો માલાને જગાડ્યો હોજી. ૧૭
 ઉઠો રાજા ઉઠો રાજઆજીરે, રાણીએ રાજ અલડાવ્યાં હોજી ૧૮
 ઝડપ લઈ માલાદે જાગીઆજીરે. સોડમાં વાસંગી ધુંધવ્યોહોજી. ૧૯
 કરડયા હતા પણ ઉગારીજી, ચંદ્રાવળી ભાગ હોજી. ૨૦
 ખડગ ખાંડુ લીધું હાથમાંજીરે, માલાદે કરોધજ કર્યોહોજી, ૨૧
 જોયાં મંદિર જોયાં માળીયાજીરે, ઘોડાની ઘોડાર હોજી. ૨૨
 ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીઆજીરે, આંબ્યા દોડીને દરવાજેહોજી. ૨૩
 ભાઈ પોળીયા તન વીનવુંજીરે. રાણીને ખતાં તે જાણીરેહોજીરે. ૨૪
 કાંક સુતો કાંક જાગીઓજીરે, મુજને ખમર નથીરે હોજી. ૨૫
 કોપ કરી ખાંડ ફેરવ્યુંરે પોળીએ, પોણુ ઉઘાડીરે હોજી. ૨૬
 ત્યાંથી રાવળ માલા ચાલીયાજીરે, આંબ્યા રૂખીને દ્વારરેજી. ૨૭
 પાછલી પછીતે ચડીઓજીરે. નજરે લાળી હોજી. ૨૮
 ગુરૂ મારા દેવચીજીદે જોત્યું ઝાંખી વરતાણીરે હોજી. ૨૯
 આપણા શહેરમાં કોઇ નહી નુગરોજીરે, માલદે પધાયારેજી ૩૦
 ખરસીફલ મોજડીઉ ઉપાડીજીરે, માલદે ત્યાંથી ચાલ્યારેજી. ૩૧
 સઉગતો ને હશે હરી જીરે, મારા ગુરૂને પ્રણામ હોજી. ૩૨

શુર મારા દેવચાંજરે, પલની મોજડી ઠરાણીરે હોજ. ૩૩
 સઉગતો અલખ આરાધીઆજરે, સ્વર્ગથી મોજડી ઉતારીરેજ ૩૪
 લો રૂપાદે પેરો મોજડીજરે, કંઈ કેણે કેવરાવ્યાજ. ૩૫
 ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીઆજરે, એતો પોળીઆને માર્યાજ. ૩૬
 શીખુ માગી રૂપાદે ચાલ્યાંજરે, આંખ્યાં દોડીને દરવાજેહોજ. ૩૭
 ઉભારંહીઅલખ બોલીયાંજરે, પોળીઆને સજત્રન કીધો હોજ. ૩૮
 સાંકડીસેરીમાં સામો મળ્યોરે, સતીનો છડલો ઝાટ્યો હોજ. ૩૯
 રાત અંધારી આંખો લુખે કુખે, રાણી તમે કંઠકે પધાર્યાં હોજ ૪૦
 મત જોકાદશીનાંજરે, ઇશ્વરે પુજવા ગયાં હનું હોજ. ૪૧
 આપણા શહેરમાં નહીં કુલવાડીયુંજરે, ડોલને ડમકે પાણીજ. ૪૨
 પેલી વાડી આખુ મહેરમાંજરે, બીજ ગદ ગીરનાર હોજ. ૪૩
 ત્રીજ ધણીના ચોકમાંજરે, ચોથી થાળીમાં ઠરાણી હોજ. ૪૪
 ઝડપ લેઇને છડલો તાણીઆજરે, કલડે છાખુ ભરાણી હોજ. ૪૫
 જે મારગડે ગયાં હતાંજરે, તે પંથ અમને બતાવો હોજ. ૪૬
 એ પંથ માપવા દોઢલાજરે, ખેલુ ખાંડની ધાર હોજ. ૪૭
 પેલો માર મોલી દીકરોજરે. બીજો હંમલો ઘોડો હોજ. ૪૮
 ત્રીજો માર ડવલાંનો વાછડોજરે. ચોથી ચંદ્રાવળી રાણીહોજ. ૪૯
 ચાર મરતક લઇ આવજોજરે. રાજ પંથ મતાનું હોજ. ૫૦
 ત્યાંથી રાવળ માલો ચાલીયાજરે, આંખ્યા પોતાને મહેલ હોજ. ૫૧
 ચારનાં મસ્તક વાઢવા માટેજરે, આંખ્યા રૂપાંદની પાસ હોજ. ૫૨
 ત્યાંથી રૂપાદે માલો ચાલીયાંજરે, આંખ્યા ધણીને દવારહોજ. ૫૩
 શુરે શુર મારા દેવચાંજરે, મોટો ભૂપ નગાંચો હોજ. ૫૪

સર્વ ગતને હરો હરીજરે, માલાનાં કંકણ લયાં કંકણેહોજ. ૫૫
 પેલો જવાડયો મોખી દીકરોજરે, બીજો હંસલો ઘોડોહોજ. ૫૬
 ત્રીજો જવાડયો કવલીનોવાછડોજરે, એની માતાને ધાવે હોજ. ૫૭
 ચોથીજવાડી ચંદ્રાવળીજરે, એતો હરીની આરતી ઉતારેહોજ. ૫૮
 ભલે મળ્યો મેઘ ધારવોજરે. મુચા સજવન કીધા હોજ. ૫૯
 ગાયે શીખે સુણે સાંભળેજરે. સંતનો વૈકુંઠ વાસહોજ. ૬૦
 સેવ ધારૂં એમ બોલીયાજરે, સંતનો વૈકુંઠ વાસ હોજ. ૬૧

ભજન રામદેવ પીરની શાવળ ૧૧૬.

જરે બાપજી ભજન વીના મારી ભુખ ન માગેરેજ
 દેમરણ વિના મારી તલપ ન જાય,
 અવર દેવને હું નહિ જાનું રહેજ,
 કૃપા કરોને રામદે દયાળા.
 અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યોહોજ.

૨૬૦

જરે બાપજી આજ જુગમાં અમરકૃપા આશ હોજ
 ભવતારણ રામો દીન દયાળ;
 દુઃખ દારીદ્ર યાત્રી સુખ દેએ હોજ,
 શેવક તણા રામો સદા રખવાળ,
 અજગલ ઘેર અવતાર ધર્યો હોજ;
 જરે બાપજી મેં કુડાને મારા સતચર સાચા હોજ,

જનમેજનમનાં કંપે જળ, બણીઠણી ગુરવાટે ને સારે હેજ;
 નેડા રાખોને ધણી એક લગાર,
 અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યો હેજ. ૨

છરે આપજી પાંખ વીના પંખી કેમ ઊડશે હેજ,
 જળ વીના મછીઆના ફાણ હેવાલ,
 રાજ વીનાની ફાણ ગતી મેરી હોજ
 લખપતી રામો શદા રખવાળ;
 અજગળ ઘેર અવતાર ધર્યો હેજ. ૩

છરે બાપ મેં ખોરા ને મારાજ મળીઆ હેજ,
 મળીઆરે માલા ન.જરી. હરી ચરણે ભાડી હરજ ખોટ્યાહેજ
 રામદે ગીર મને પડછો દખાડ,
 અજમલ ઘેર અવતાર ધર્યો હેજ.

ભજન રૂપડ ૧૧૭

ધન ગુરુ દાતા ને ધન ગુરુ દેવા,
 મારે સત ગુરુએ નામ સુજાયાંજ;
 ગુરુનો મેમા પલે પુલે વખાણું,
 તો પ્રાચીત સઘળાં જાયજ,
 દશ દખાડયો ગુરુએ સુતો જગાડી,
 મુને અલખ પુરુષ ઓળખાયોજ

(૧૬૦)

શ્રુડતાં મારા ગુરૂએ તાર્યાં;
 અમને જમડને હાથેથી છાડયાજી. ધન૦ ૧
 ખાલ પડવું મારા શરીર તણીને,
 હિપર સોનેરી રંગ ચડાવુંજ;
 જોડા શીવડાવી વીરા ગુરૂને પેરાવું;
 તોય ગણુ ઓશીગણુ કેમ થાવુંજ. ધન૦ ૨
 ગૌદાન દ્યે મર ભોમીદાન દીએ,
 કાયા કંચનના મોલ લુટાવેરેજ;
 કાશી ખેતરમાં કંચાદાન દીએ,
 પછુ નાવે મારા ગુરૂજને તોલેરેજ. ધન૦ ૩
 સતગુરૂ મળીઆ મારે ફેરા ટળીઆ,
 તો લખ ચોનારી છાડયાજી;
 વાઘનાથ ચરણે બોટ્યા રૂખડીઓ,
 વેલો તો મુકતીનો મારગ બતાયોજી. ધન૦ ૪

ભજન ૧૧૮ શ્રવણ.

જાગી શકો તો નર જગજોડોજી એકાંત ધરો આરાધ,
 ગરવો આલાંગને બેસણેરે હોજી. દાદ.
 ખેજવીરા ગીરનારમાંથી બેખી, જગશે ગઢ દેલડીએ મેલાણુ
 હનુવો જતી વાચક ફેરવે,
 અંજનીનો પુત્ર આગેચાન. જાગી૦
 એજ વીરા પાંચ કરોડે પ્રહલાદ આવશે હોજી,

અને સાત કરોડે હરસન રાય;
 નવ કરોડે જેસલ જનૈયો ખાર કરોડે બળસય. જાગી૦
 એજ લીલુડે ઘોડે સાયબો આવશે ઉપર સોનેરી પલાણ;
 માતા કુંતા ને સતી દ્રૌપતી, બેઠા દેવને દ્વાર. જાગી૦
 એજ બત્રીશ હથા નર તો જાગશે હોજ ખાડુ હાથ અઠાર;
 ખારમણની કમાન ચડાવશે, તેર મણનાં તીર. જાગી૦
 એજ હાથણી રથડાં વલોવશે, બેડાં ભરાવશે ખાર,
 શેરડીએ કણ લાગશે, તેની ખીર રંધાય. જાગી૦
 એજ જીનારે જાંગીડા વાગશે, વાગે ત્રાંખાળુ નીરાન,
 સાઈબ પરણે સુંદરી, પરણે રવી ઉગમતે ભાણ. જાગી૦
 એજ વીવા વીતશે મોડ થાંભલે, વરતાશે જયજયકાર;
 એણી રીતે શ્રવણ બોલીઆ, બોલ્યા આગમના એધાણ. જા.

ઊગમશી ભજન ૧૧૯

ચાલો સતના બેલી આપણે વાયકે જઈએ રેહાં,
 હરે અવસઠ તીરથ ગુરૂને ચરણે થાય. દોહ.
 પહેલો પહેલો જગન રચીઆ મેહલાદજીએ રેહાં,
 એ હસ્તી દારીને ચાટ્યા ધણીને દ્વાર;
 સોના કેરાં કળસ થાપ્યા સોના દેશ પાટ રેહાં;
 સોનાને સિંહાસને બેઠા નકલક રાય. ચાલો. ૧
 વેદી વેદી હસ્તી દેવને દ્વાર રેહાં,
 પાંચ કરોડ કેળી પ.હોળ થાય;

શીખ સમેધી મળી કયો આરાધ,
હસ્તી ઉઠી સીંગલ દીપમાં જાય.

ચાલો. ૨

બીજો બીજો જગન રચ્યો હરસન રાએ રેહાં;
ચવલી દારીને ચાટ્યાં ધણીને દ્વાર
રૂપા કેશ પાટ માંડ્યા રૂપા કેશ કળશ રેહાં;
રૂપાને સિંહાસને બેઠા નકલંકરાય.
વેદો વેદો ચવતી દેવને દ્વાર રેહાં;

સાત કોડ કાળી પાહોળ થાય,
શીખ સમે ચવલી ઉઠી વનમાં જાય.

ચાલો. ૩

ત્રીજો ત્રીજો જગન રચ્યો જસળરાયે રેહાં.
રેવંત દારી ચાટ્યાં ધણીને દ્વાર;
ત્રાંબા કેશ કળશ અને ત્રાંબા કેશ પાટ રેહાં.
ત્રાંબાને સિંહાસને બેઠા નકલંકરાય,
વેદો વેદો રેવંત દેવને દ્વાર રેહાં,

નવ ડોડ કાળી પાહોળ થાય,

શીખ સમેધી મળી કયો આરાધ,
અજબા ઉઠી આવ્યા કળજુગનાં એધાણ.

ચાલો. ૪

ચાર ચાર જુગના નર ચડ્યાં નરવાણુરે હાં,
બોલીઆ ઉગમશી અગમના એધાણ

ચાલો. ૫

ભજન ૧૨૦

હાજ બલા શીરના ફક્ત ફકીર, દેશપ્રદેશમાં સોષ શીરનાટક,
એક ગુરુકા આશરા એક ગુરુકા આશ,
તીનસેં શબ રહીએ આરનસે ઉત્તર.

દેશ૦

નીચ પ્રહી નાંધ કામી નીલોબી નીસ્વાહ,
 નીમાની નીત્ય રહે ભજન સહીત ગરબા,
 રાજ રહીયે રામસેં વાં વાંમસે દુર,
 પીઆ પીઆલા પ્રેમકા, મતવાલા મગર.
 સોઈ ફકત ફકીર હે. રાજ મુખોંસે સુર,
 શ્રીરંગ એક સાનસે, શ્રી સત ગુર હજુર;

દશદ

દશ૭

દશ૧૦

હરિશ્ચંદ્રનું ભજન ૧૨૧

હરસન છે સાંભળો સતી તારા રાણી,
 સાંભળો સુંદર વાત,
 કેસો તારા ધર્મના વિચાર.
 દુશી માતંગને ધર જામૈયો રચીએને,
 ખીજ દીન થાહોર વાર;
 પાટ મંડાવી ઉપર કળશ થપાવોને,
 મળીઆં છે વરણ અઢાર,
 રૂઠો હોતો રાજા મને મારજે,
 અમે છીએ અમળા નાર;
 પાટ ન જાણું રાજા ઠઠ ન જાણું,
 તે ન જાણું વરણ અઢાર.
 અમારે અડવાને રાણી રેવંત હંસલોને,
 વેદલો તારા દેવને દવાર;

દાદ૭

દ૨૦

દ૨૨

હાડ માંસ કરતાં મીઠો મેં ભાળા,
રૂપી માતંગના ધર માંય.

હર૦

વેલા રાજ તમે વેલા શું બોલો,
મુવા જીવે નહિ કોય,
તમારે ચડવાને રેવંત હંસલા,
જય ચરંતોં જોય.

હર૦

અમારે જમવાને રાણી કનક કટોરો,
મેં રાઈના શાકને દાળ,
કાળો પાવળ મેં કરતાં દીઠા,
રૂપી માતંગના ધર માંય.

હર૦

નથીરે થાળ રાજ એછે કંડીઓ.
માંહી જાયરે જાવંત્રીનાં ફુલ;
અનેક જાતનાં બીજ બીજેરાં;
માળી માએ છે તેના મુલ.

હર૦

ઘરે આવીને તમે પેરો પટોળાં,
સજો સોળ શણગાર,
પારકા મંદીરમાં મેં કરતાં દીઠાં,
રાણી શીખવંતી તે કેમ કહેવાય.

હર૦

માળીડાને વેશે મારા નાથ પધાર્યા,
આઠ્યા તારાદેની પાસ;
ફુલડાનાં મુલ અમને આપો મારી બેનડી,
આલોને નૌતમ હાર.

હર૦

ન માને તો રાજ પાળીઆને પુછા,

મનહાની ભરાં તુજ બેલ;

પ્રેમીએ સપુવન હેરસને દીઠા,

રાણીએ દખાડયો નૌનમ ખેત.

૬૨૦

વયન વળના રાજ તમે કહેવાયા;

છા નીત્ય રનાને નાવ;

દિવસમાં ત્રણવાર દેવતાને પુજે,

તમે એકલડા કેમ આય.

૬૨૦

માને મેલીને રાય પાઠ પધરાયા,

રૂપી માતંગના ધર માંય.

જ્યારે નવરાવી ગરૂએ કાંકણ લયા,

શુર દાન આટયાં તેને ત્યાંય.

૬૨૦

મોર શતી તારા રાણી વાંસે,

હરસન કેડે કુંવર રોહીદાસ;

સાત કાડના એ મુખી કેવાણા,

એમ વિનવે છે પ્રાગોદાસ.

૬૨૦

ભજન ૧૨૨

સંતો ઉમાને આશ્રમે નારદજી પધાર્યા,

ત્યારે સતીએ દીધાં સનમાન,

રૂઢ માળના પરસન પુછ્યારેજ;

એવા, ઉમાને પરદેસ દીધાં રે,

હે સંતો સતી ઉમીચાણ શીવજીને પુછે,

અમને ભક્તી ભેદ બતાવો;

હે શીવજી અખંડાનંદ તમે કેવાઓ છો,

મારે જનમ મરણ અવતારરે,

હે સીવજી ભક્તી તથા અમને ભેદ બતાવોરે,

મારે રૂઢીયે આવે ઇતખારરે,

સંતો૦

હે શીવજી જાનકી ગંગા તમે જ્યામાં રાખોછોછ.

અને બાર કેવાઓછો બ્રહ્મચારી;

હે શીવજી નીજારી નારીને તમે વશ થયાછોછ,

તેનો પ્રેમ રસ જોયો ચાખી.

સંતો૦

હે દેવી તમે સ્ત્રી અંક અજ્ઞાનનુંજ,

તમને અજર પ્યાલો કેમ જડશે;

હે દેવી કહોંતો કુબેરભાંડારી કરી થાપુંજ,

તમને મહા મંત્ર કંઈ પેરે આપું.

સંતો૦

હે દેવી તમારા પીતાનું મસ્તક છેઘુંજ,

પ્રજા પતી બેઠા કીધારે;

હે દેવી સતીરે સીતાનું રૂપ ધરિને,

તમે રામ રાજ કરી જાણ્યાછ.

સંતો૦

હે દેવી ચૌદ લોકના કરતા હરતાછ,

તેને પરી બ્રહ્મ ને નવ જાણ્યા.

સંતો૦

મુક્તી આપો નીકર પૃથ્વી ઉથાપું,

હુંતો જીગમાં કરું ધુંધુંકારરે,

હે શીવજી ચૌદ લોકને પરલે કરે,
મરને જાણે સરજનહારે.

સંતો૦

હે સતી બ્રહ્મને વિસ્તુ મહેશ મળીનેજ,
સતીનાં વચન સુણીને વીચાર્યારે;
હે શીવજી મહામંત્ર લઈ ઉમાને આપ્યોજ,
અમને વણ મોતે શીદ ચારે.

સંતો૦

સંતો હરીહર દાનુ હાથ જોડીનેજ,
સતી ઉમાને આશ્રમે આપ્યારે,
હે સંતો મહામંત્ર લઈ ઉમાને આપ્યોજ,
તેના જશ રાજ ધરમે ગાયા.

સંતો૦

ભજન ૧૨૩

પ્રથમ ગુરૂ મારા દેવ છોરેજ,
બીજો મારો અલખનોરે આધાર હાં;
સંગતુ કરીએ અંગરવા ક્ષાધની હોજ,
સાધુ મળે પરમ જ્ઞાન હાં.

પ્રથમ૦

ઉજળા દેખીને નવ રાચીએ હોજ,
અને ઉજળો હોય વણસ હાં;
થેલા સારા પીછે બુરારેજ.
તજ મન તેનો સંઘાત હાં.
પોત જોધને રંગ પ્રાસીએ હોજ.
લાવે રૂડી લાચે સભાતહાં;

પ્રથમ૦

રંગજીહારો વીરો શું કરે હોજી,
હોય કોળી ઉનને કપાત્રહાં.

પ્રથમ૦

ખુંદી ચમ માતા પૃથવી હોજી,
એને વાહી ખમે વનરાજ હાં;

કઠણ વચન એલા સંત સહેજી,
અને નીર સાચરે સમાય હાં.

પ્રથમ૦

કેળે કાંડાનો સંઘ કરીયો હોજી,
અને કાંડા કેળને ખાચરે હાં.

એમ નગણાં માણસને પરમોદતાં હોજી.

પોગળ પેતાનો જાય હાં.

પ્રથમ૦

વજર કછોટા એલા સંત સહે હોજી,

તેને સોંપીએ ગરથ બંડાર હાં;

આંખો છોડા એમ એલીઓ રેજી,

દેળે દેળે સત ગુરના ચરણમાં વાસ.

પ્રથમ૦

ભજન ૧૨૪

કાટવાલ ઉભો છે મોલું માંચરે,
માનેતી રાણી વાચ ઝાલો હોજી.

દાઢ.

સોના રૂપાનાં તોળલ બાનેક ઠરાવોજી,
મોતીડાના ચોક પુરાવો;

માનેતી રાણી વેલા પધારો હોજી.

કાટ૦ ૧.

લાત લાતના તોળલ ભોજન નીપાવોજી,

ભાત-ભાતના પાટલા ઢળાવો;	
મારા ગુરૂના ભાવે જમાડો હોજી.	કોટ ૨
ગંગા જમનાનાં તોળલ નીર મંગાવો હોજી,	
નુરત સુરત પાણીઆરી;	
એ સાધુડાને નીર તો પીવરાવો હોજી.	કોટ ૩
સોના રૂપાના તોળલ કોટ ચલાવેજી,	
ફરતી મંદિરીઆની ખાધ;	
વીરા મારા રણવી ઝાલો હોજી.	કોટ ૪
આવે ઓરડીએ સંતને તોળલ પોઢડોજી,	
આજ મારે મંદિરીએ અજવાળાં છે;	
આશો શ્રાવણ ભાદરવો ગાજે હોજી.	કોટ ૫
ગુરૂને પ્રતાપે સતી તોરલ બોધ્યાજી,	
મારા સંતને અમરાપર માલો;	
ધરે સાધુડા ફરી તેડાવે હોજી.	કોટ ૬

ભજન ૧૨૫

ભલા તે ભક્તિ કેમ છોડે, જેણે શીર ક્યાં કુરખાનજી;
 આઠ્યા અલીયાગતને ઓળખો તો પોતસો નીરવાણુ-દાદ.
 ભાધરે વિદ્યામિત્ર જ્યારે કાપીઆને, માગ્યા મધ્ય દાનરે;
 સંતને કારણ ત્રણ વેચાણા તો રાજ સમીને રાહીદાસરે. ભ.
 હરજીકંસ જ્યારે કોપીઆનેરે, ઉલટીઆરે ખુશાણુરે;
 મેહલાદ કારણ થંભ ધખાવ્યો, નરસીંગરૂપે મારો નાથરે. ભ.

જ્યારે કૌરવ સઘળા કોપીઆને, અંધના મયાં અંધરે;
 પાંડવ વનમાં સંવચાનિરે, સતને પરમાણુરે. લ.

ભાઈરે વામન રૂપે હરી આવીઆ, બળને દ્વારરે;
 બળને પાતાળે આંપીઆનેરે, સોંધ્યા પાતાળનાં રાજરે. લ.

ભાઈને અતીતરૂપે હરી આવીઆનેરે, સાંગલશાના દ્વારરે;
 સતને કારણે ચેલયો ખાંડ્યોને, નેણમાં આવ્યાં નીરરે. બ.

ભાઈરે મરણે ઘેસા આગમનેરે, નરને વળી નારરે;
 શ્રમ સોનાના રસોઘ નીપાવીનેરે, એમ કહે અરણ્યુનરે,
 સંતને કારણે ચોરી કીધી તો શુળીએ જાય સમથ રે. લ.

કાઠ ખડગ શીર કાટલેરે, મમ ડગાવે મનરે;
 સંતને કારણે સંત જમે તો, સોંધ્યા જાણુ સમરથરે. લ.

બરોંસો મારી નણંદિને, ધવળ મંગળ ગાવોરે;
 શીરને માટે સંત મળશેરે, ભલો મંગશે ભાસનેરે. લ.

ગાજતે વાજતે હરી આવીઆનેરે. હડી ગયાં મરીઆનેરે;
 શુરને પ્રતાપે બોદ્યા લખીસમ, તે આગળતણી ઓળખાણુનેરે;
 બહા તે ભક્તિ કેમ છોડે, જેણે શીર કયાં કુરખાન. લ.

નરસીમેતો ૧૨૬

મોહન તારી માળારે આઠે પાર મુકું નહિ,
 કાળી અંગે કાળારે ચિતડેથી હું ચુકું નહિ. રેક.
 જેમ પપીયા પીયુ મીયુ રટતો રાખી રેક;
 સરસરીતા જળ થકી પીયે ન દીપું એક,

તેમ જપું તુજ નામને બહાલ ધરી વીશેક;
 બીજા બધા આગારે તેને કનં કુંકુ નહિ.
 જેમ લઈ શીર બેડું પનીઆરી પથ જાય,
 બોલે ચાલે કર તાળી લે સુરતા બેડા માંય;
 તેમજ મારી સુરતા લાગી ત્રીકમ ફેર પાથ,
 વગએ વીધયવાળાને તેને માથે થુંકુ નહિ.

સરીબાઇનું ભજન ૧૨૭

સરીબાઇએ સત આદરીઆને, જાતના છે કુંભારરે,
 લોમાં ગળાવ્યાં જેણે બોયડાંને લેવાને રામનું નામરે. (૮૬)
 સરસ્વતી સારદાને વીનવુને ગણપત લાગું પાયરે;
 બાલાને નામે વાવરો તો તરીને ઉતરશે ભવપારરે. સરી૦ ૧
 રામ કહે તેપર કંશજ કોપેને પ્રેલાદ કાઢે તેના પ્રાણુ રે;
 ચોકી ફેરે એના શહેરમાંને જોતાં ફેરે કોઇ જાણુ રે. સ૦ ૨
 સરીબાઇ કહે રામની ભકતીને નીશદીન લેતી નામરે,
 અછનું ભજન કરે એકાંતે ને ગમન જાણુ કોઇ ગામરે. સ૦ ૩
 કાચા ઠામ તો કુંભારે ઘડીઆને બેશી મીની બાધરે;
 મધ્યે ભર્યાં આંખ્યાં મણુઝારી ફેરાંને,
 માથે મેલ્યો છે ઈંગાર સરીબાઇ. સ. ૪
 જ્યારે ખડક્યાં ત્યારે મણુઝારી નેતીને, પાપલી ભરવાને ગઈતી
 પેટરે;
 ઓદર ભરીને પાછી આવી ત્યાં નજડે બચડાની નેઠરે. સ. ૫
 વાચા વિનાની ફેરે વિલખતી ન ઠરી નવ બેસે ઠામરે;

હાકાને બાંકાં હઠીઉ કાઢેને ધડીક ધરમાં ને ધડીક બારે, સ. ૬
 સરીઆઈ કહેછે તુને શું થયું બાધને ઘેલી કરે છે ગમનરે,
 ખેસતી નથીને બારણે જાયછે કયા સાંભળને કાનરે. સ. ૭
 સરીઆઈને મથુઝારી સમજાવે છેને હીલમાં વાલો છે ક્યાલરે;
 અંતર વેદના ઉપની મારા બળે છે નીલાડામાં બાલરે. સ. ૮
 પછવાડે પ્રહલાદ આવીઆને સાંભળ્યું રામનું નામરે,
 હું આવ્યે નીલાડો તું ફેળજેનેરે હરણાકસની આણરે. સ. ૯
 સાંભળી પ્રહલાદ આવીઆ ચાલીને, શરીઆઈ કુરે ઘેર રે;
 આમાંથી બચ્યાં ઉગરે તો સાચું રામનું નામરે. સ. ૧૦
 સરીઆઈએ પછી શીખજ દિધીયે પ્રહલાદ ગયા એને ઘેર રે,
 ચાલીને મોલ આવ્યું ત્રણેજણાવું, શીઘ્રનેચીતા કરછેરે સ. ૧૧
 ચઢતા પહોર ચાર વીત્યાને, ભલે ઉગ્યો સે ભાણરે,
 સાર લેજો મારી સામળાને, હું તો વાલો કરું છું વખણરે. સ. ૧૨
 પાક્યો નીલાડો પણ પ્રહલાદ ન આવ્યો, સરાવાઈ કહેછે સોયરે;
 પરજાપત તો જેને પોકારે ને જાગેને રાજ મહાજોવઢ. સ. ૧૩
 પ્રહલાદ આવ્યાને પલંગ ખેસાડ્યાને મળીને દિધાં બહુ માનરે;
 જીવાને મેદની જોવા મળીછે તે નોતું સાંભળ્યું કાનરે. સ. ૧૪
 પરજાપત તો પાતર વગાડેને, હાંડતો લઈને હાથરે,
 હસતાં રમતાં બચ્યાં બારણે નાંકળ્યાં.
 ને સાંભળે એમ સારરે. સરીઆઈ ૧૫
 બીલાડીને પછી બચ્યાં ધાવેને સૌ ભાળે એમ સાથરે;
 બળતામાં વાલે એને ઉગારી લીધાને, હરીને હજાર હાથરે. સ. ૧૬
 પ્રહલાદ કહેછે આતો પ્રભુજી સાચાને, ખોટા હરણા કંશનાખેતરે
 મનખાજનમ મને મારો જે આપ્યો તે, મેલો મનડાનો મેલરે. સ. ૧૭

તરત હાથાકંસે પડિત તેડાંચાને બચુતો જુવે આ નામરે;
 પત્રો અક્ષર એવો મારાજ માંડોને રહેશે હરી નામરે, સ. ૧૮
 કંશ કહે છે બેઠા તેં કુકં કચું ને કચું બહુ કામરે;
 સોનલાપર તુને સાબદું આપુને તું મેલી દને રામતું નામરે. સ. ૧૯
 મેહલાદ કહેછે બાપુંહું નહી પુત્ર તારોને, તું નહીમારો તાતરે.
 રામના નામ વીનાં જાને શું કરંને,
 એમ બોલ્યા જા રામચો દાસરે; સ. ૨૦

ભજન ૧૨૮

પ્રજાપતિ કહેછેરે ગાવિંદ મારી કોણ ગતી,
 માંજરી બચ્ચારે ઉગારો મારી વતી (દાઢ)
 છાનાં રમરણ કરતી હતી મેહલાદ આઘ્યા પાસ,
 અરધી રાતની આજી કીધી, રામ તારો લીધો વિદ્યાસ;
 અંતસમે આઘ્યારે, જુગના તમે જતી. પ્રજાપતી.
 પ્રભાતે મેહલાદ આવશે, નીંભાડો ખોલશે નાથ,
 સ્વચા ખોટાથી સાખુ પુરાશે, અમે કરશું આત્મધાત;
 પ્રતીત તારી જશેરે, જુગમાં હાંસી થાશે. પ્રજાપતી.
 કુંભકરણ કુંભમાં પ્રગટ્યા. રાખવા સતીની લાજ;
 દાસીનાં દુખ દાયલાં જાણી, આવો ગરીબનાંવાજ;
 દાસ ધીરો કહેછેરે. જુગમાં રહેશે સેવા સતી. પ્રજાપતી.

ભજન ૧૨૯

ગારી શેડી રે ગાળી ફેડી,
 જુઓ જસોદા ગાળી શેડી.

છાના માના મારું માખણ ખાધું,
છાસ તો પીધી થોડી થોડી.

જુઓ. ૧

ગાયત્રી ગમાણમાં ગોત્રીંદ પેઠો,
વાછડીને છાનો છોડી.

જુઓ. ૨

ગેડી ઉંચા શીકામાં ભેરવી,
તાણીને નાંખ્યું તોડી.

જુઓ. ૩

નીશાની બંધ બંધાવું તમને,
આવ્યા કાળી કામળો ઓઢી,

જુઓ. ૪

ત્રીકમ તમારો તોફાન કરે છે;
બ્યાસ વલ્લભ કહે કર જોડી.

જુઓ. ૫

ભજન ૧૩૦

મારગે મળ્યારે મારગે મળ્યા
આજ હરજી અમને મારગડે મળ્યા.

(ટક)

ટુંકારો કરીને અમને બોલાવ્યા,
સુણી શામળીઓ કંગકળ્યા.

આજ. ૧

બડબડતા મુખ ચડાવી ચાલ્યા,
ખાળવા માંડ્યા તો નવ ખળ્યા

આજ. ૨

અમે કહ્યું કે આમ શું કરો છો,
નંદ કુંવર આવડા શું અડ્યા.

આજ. ૩

લાલ અમ ઉપર કરો શો લાગો,
શું સમજી ઓગાળા છળ્યા.

આજ. ૪

એમ કહીને કરગરીને કરી વીનંતી,
ત્યારે દેખના દીન રસ્યા.

આજ. ૫

એ પુરુષોનો સંગ છે બહાસો,	
બીજા પુરુષને સંગ બન્યો.	આજ. ૬
પહેલા અતડાને અતડા રહેતા,	
હવે અમારા સંગમાં ભલ્યા.	આજ. ૭
વંદાવનની કુંજ ગલનમાં,	
રંગ ભોગ રમવા વિઠલ ભરાયા.	આજ. ૮
આજનો દન આણુંદનો ઉગ્યો,	
ફાસલાવતામાં તરત ફર્યા.	આજ. ૯
વ્યાસ વટલબનો નાથ પ્રસન થયા,	
ગોકુળમાં પછી પ્રીતે પધાર્યા.	આજ. ૧૦

ભજન ૧૩૧

મરું છું માધવને મળવા, ધરમાં લાગે છે કળકળવા મં ૧
 બાતુ કાઢીને બહિં દળવા, સગાંને મેં માંડ્યાં છળવા. મં ૨
 હરખી હું હરજીને હળવા, મેરાં માત તાત લાગ્યાં બળવા. ૩
 વ્યાસના નાથનું લાગી ડળવા, મારી જખરી બનલાગી ગળવા. ૪

પદ ૧૩૨

અવસર તેરો પલ પલ જાવે, સુતે તુજ નાંદ કયું આવે
 તેરે શીર જમસા બેરી, ભજન બીન કોન ગતી તેરી-ટેક.
 બડે બડે રાવણસેં રાજે, જ્યાં કે આગે નોખતાં બાજે;
 જીત્યા સખ લોક દે ડંકા, સોહી ખાલી કર ગયા લંકા-અં ૧
 પુષ્પકી સેજ પર સોલા, સલામી દ્રવ્ય સો ભોતાં;

કંચનકી દહકી કાન્તી, જંરી તન અગની સે છાતી-અવ૦ ૨
 કે તે ચક્રવતી જે ભુપા, મીલ ગયે ચેહમેં રૂપા;
 અંતરમેં જંગલકા બાસા, જુઠીહય જગતકી આશા-અવ૦ ૩
 અષ્ટાંગહી યોગકું સાધે, નહી તે આયું બલ વાધે,
 અમર કરે આપકે અંગા, શોહી કાલે કરે દયા ભંગા-અવ૦ ૪
 અમૃતકા પાન તું કરતા, વિમાને ખેડકે શીરતા;
 સુરપ કાલ લે ધાયા, તાંડી તે જુઠી હે માયા — અવ૦ ૫
 જેસા હે પાંણી પરપોટા, ભરંસા દહકા ખોટા;
 તાંહિ તે વિલંબ ના કીજે, સાધુસંગ રામરસ પીજે-અવ૦ ૬
 મેરે તો રામસેં મીલના, જહાં નહીં કાલકી કલના;
 એસે મેં નિશ્ચે કરે જાની; મીલે દેવા આપ ગુર જાની-અવ૦ ૭

ભજન ૧૩૩

મન વણુઝારારે, અરથે તું આંબ્યારે જી.

આવીને સ્યારે, કીધો વેપાર;

ભજન તું ભુલ્યારે, પ્રાણી ભગવંતનુરેજી.

તે તારો એળે ગયો અવતાર.

મન૦ દેક.

મન સરીખોરે પદાર્થ પામ્યોજી,

પામ્યો કાંઈ સુંદર દેહડી સાર;

સુરીનર મુનીરે, જેને ઇચ્છે સદારેજી,

તે તું પામ્યો આ અવતાર.

મન૦ ૧

આરે શંસારમાં સ્યો સોદો કરક્ષીકીરેજી;

વણુઝીને ભયારી વિવના વહાણ,

ખેલણ વારારે, પ્રાણી તે ખોટા ક્યારેજી.

તે નાવ ઉતરશે પાર.

મન૦ ૨

સતચુર સંતરે; પ્રાણી તે સેંઘા નડીરે.

ઘાડ્યો ઘાડ્યો અસુર કુરી ચાલ,

માણેક મેલીરે, પ્રાણી પથરે પડ્યોરે,

તે તારો મુળ ગયો મુડી આર.

મન૦ ૩

કરના હોય સોરે, આ પલ કર લીછમેરે,

તેમાં કાંઈ વીલખ ન કરજો લગાર,

કહે રવીંદાસરે દાવ મત ભુલજો રે,

નહી કાં આથડશો વારવા.

મન૦ ૪

ભજન ૧૩૪

તનભરે સુખીઆ મેં કોઈ નવ દેખ્યા,

એવા જરે દેખતાં નર દુઃખીઆ મેરે લાલ (દાહ.)

પૃથ્વીખી દુઃખી અમર પણ દુઃખીઆ હે,

પવન પાણીને ઘણેરા દુઃખ હોય,

તન૦

રાજાખી દુખી પ્રજા પણ દુખીઆં હે,

નર નારીને ઘણેરાં દુખ હોય.

તન૦

અંદાખી દુખીઆ સુરજ પણ દુખીઆ હે;

નવ લાખ તારાને ઘણેરાં દુખ હોય.

તન૦

જોગીખી દુખીઆ જંગમ પણ દુખીઆ હે,

સન્યાસીને ઘણેરાં દુખ હોય.

તન૦

બ્રહ્માખી દુખીઆ વીસ્તુ પણ દુખીઆ હે;

શીવ શક્તીને ઘણેરાં દુઃખ હોય,

તન૦

મંછંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ ખોલીઆ હે,

એમ પરીબ્રહ્મને બજે તે નર સુખીઆ.

તન૦

ભજન ૧૩૫

એવા સતગુર નોધારાનો આધાર,
એકલાનો ખેલી ભાગ્યાના ભેરૂં,
હરે શ્રી કૃષ્ણ જ્યારે હડે રમવા ચાલ્યા ત્યારે,
શુપતસંધ એના ભેરૂં,

એ ૧૮

દડાને ઢાટવી હરીએ જમનામાં નાંખ્યો ત્યારે,
કાળી નાથીરે લાવ્યાજીરે.

એવા-

હરે હરણાકંસને હાથે હણીઓ ત્યારે,

સંન પ્રહલાદ એનો છોડે,

પ્રહલાદ કાણુ થંભ ધમાવ્યો ત્યારે,

થંભ ધારીને થયા ભેરૂં.

એવા-

કોલવા ભક્તને જ્યારે સંકટ પડ્યુ ત્યારે,

ધ્યાન એકાંતે જઈ ધર્મુ રે;

ભાઇ કોલવા ભક્ત ઉપર કરૂણા કરી ત્યારે,

દરશન દઇને દેવલ કેર રે,

એવા-

આમુના નર નમે અનેક ઉધાર્યા તારે.

મુજ રંકપર કરો તેને મહેરરે,

કહે રવીદાસ સંતો ભાણુ પ્રતાપે ભાઇ,

ભગવાન થાજે એના ભેરૂં.

એવા-

ભજન ૧૩૬

ગં જોયું તખતપર જાગીરે, ઝાલરી ઝણુણુ વાગીરે,
રદીઆ કમલસે ઉપનો નેહ, રદા કમલમાં સનેશ રમેશ;
મુરતા કમલમાં સનેસ કરે, તેતો તરવેણીમાં આવી ખોલેરે. આ.

સતના ઘોડા શણગારીઆ, કરી લોહાની લગામ,
 મેમના પોશાક માંડીયા એનો ચડનારો ચતુર સુજાણ. ઝા.
 સતના ગુરુએ ઉરમાં લીધાં બહુ નામીએ માયાં બાણ,
 વીસર કરતોમાતરે વેદના ઘણિ મારા અંગડામાં પ્રગટચારવીલાણ
 મેમના પગ લાખારીઆ શુરતા કરો મારા સ્થામ,
 દાસ જીવણ એ મ બોલીયા ગુરુ હવે ઠીક બતાવ્યો ઠામ. ઝા.

ગીરધરનો ચાખખો ૧૩૭

હાલતાં હરી ને ચાલતાં હરી ઉઠતાં હરી
 સુતા લાગી તું સમારી લે (૨) તો તેની બોલાશે જે;
 જ્યાં લગી આત્મા અંગમાં છે,
 ત્યાં લગી હરી હરી તું કે, ટક.
 ક્રૂર પદાર્થ સરવે ખોટાં ને આત્મા તો અખંડ છે;
 કડી પતંગને બ્રહ્મા લગણ (૨) એને ચયરનો મે. જ્યાં.
 લાધા સરખું નામ હરીનું લધ શકે તો લે,
 દિધાં સરખું દાન છે અનનું દઈ શકે તો દે. જ્યાં.
 જીવાનીપણું તમે જાણતા નથી, ને સાચા તે વીના બે;
 એક છે અન બીજું હરીનું લજન,
 તારી સાનમાં સમજ લે. જ્યાં.
 એક દહાડો એવો આવશે દીવા વીવા નગારાં વાગશે,
 એક દિન પ્રાણી એવો પણ આવશે
 તારી સમસાન ધમશે ચેહ, જ્યાં,
 સાસરીયાના પ્રપંચ મેલીને સત ગુરુને ચરણેરે,
 ગિરધરદાસ કહે હરિ પ્રતાપે એક સતગુરુ સાચા છે. જ્યાં.

અખધયો ૧૩૮

સાધુ મેર ભાષરે પ્રેમને ભક્તકે લડિયે હોજી હોજી-ટેક
 મનને મારીને મરદન કરીયે કાંધ કજરણા ધરીયે;
 શીલ સંતોષ ધારણ ધરી સંતોના ચરણોમાં વસીએ—સા.
 આયુધ બાંધી ન થઈએ આકરા સધીર સધીર ચક્ષીએ;
 દીલસામાંરે લગલાં ભરી ભુપત શુરે મલિરે— સા.
 કુળક્ષેત્રમાંરે લડવા કેસરીયા કરીએ,
 શીર સાટે સદગુરુ મળે તેના ઘોખ ન ધરીએ. સા.
 મનની કમાન ચડાવીને, સીંગા મેલાજ કરીયે,
 વાંભો ભરીને તીર ચોડીયે માહેલાને મારીને મરીયે— સા.
 ધીના ધડ અગની પર ધરીયે, પ્રજાળવા ન દહીએ,
 પાંચ કળાને વશ કરી છુટે છુટે કરીયે, સા.
 સ્વર્ગમાં સામેયાં આવીયાં ત્યાંતો અવસાન કરીયે,
 ભુતનાથ ચરણે ભણે અખધયો, તેજમાં તેજ મેલવાયે—સા.

કબીર ૧૩૯

નગુણીકાયા તેરા કયા ગુણ ગાવું મહેલ રચ્યો તેમાં રહે ન પાંડે ટેક
 ફહીં દુધે શું પંડજ પાળ્યો તેને જઈને જંગલમાં જાણ્યો,
 એ સીરે સુંદર મળ્યા હે તેરી જલ જલ હો ગમ ભરમકો ઠરી, ૧
 બાંધ ન બાપ સમારત વાધા તાસીર ચન ખેઇ મારે કાગા;
 તેલ ફુલેલ લગાયત આમા સોતન જાણ્યા કાષ્ટકી શાંગા, ૨
 જ્યાં મુખ ચાવત પાનકી બીડી તે મુખમાં તોરે સંગે કોડી;
 કહેત કબીરા સમજ મન મેરા એહી હવાલ હોયગા તેરા. ૩

ગોરખ ૧૪૦

અખ મેં કયા કરેં મેરા ભાઈ મરઘલા ગયા ખેતર સખખાઈ,
 ફેસર કરેતુરીકેખાતર મીલાયા જળ જીમનાકા પાણી;
 રામ લછમન ભરી ભરી લાવે સીંચે સીતાખાઈ— અખ૦
 પાંચ મરઘલા ઓર પચીસ મરઘતી રહતહે સો વનમાંધ,
 ઈવન હે ખેન અમારાં મરઘા ચક્ષુ ચરી ખાઈ. અખ૦
 ખેતરકા ધણી જળ આયા ખેતરમેં અંચવચ ઉભા આ-;
 જાગુ તખ તો ભાગી જાવે સુવું તખ ચરી ખાઈ. અખ૦
 તલખ તરવારાં સમરજી ઢાલા ગ્યાન કમો ન ચડાઈ;
 નુરત સુરતકા કરલે ભલયા મરથેકું મીર હઠાઈ. અખ૦
 આઠ કોટ ઓર દશ દરવાજા ઘેરી ગઢડી ખાઈ;
 પાંચમે વાચ વસ ગઢ ભીંતર ઉસને લડાઈ લગાઈ. અખ૦
 સતગુરૂ સાહેબ સન્મુખ રેવેદયાં ખેતર ખીજમેજ ભાઈ;
 ગુરૂ અખધુત ગોરખ બોલયા માં ફેર વાઢ કરાઈ. અખ૦

ભજન ૧૪૨.

વરસે ગરની ભીંજએ અસમાના સઘળી વાણીના ગુરૂજી
 (પુરા પરવાના ટેર.)
 રાધના કરપ મેરૂ ઠેરાના અધર આશન પણ રીવજ થપાણા,
 રામ નાગનાં સાચા કરીયાણાં વોરી દયો વસ્ત્ર પરખી દયો નાણાં;
 નવા વંપારાંછે જીનાછેરે નાણાં, કીઠી આખમેં હરતી સમાણા.
 સોહ સોહ ગુરૂએ ખજાર ખનાઈ સાહેરવાં એક બુદ્ધમેંસમાસ;
 અચ્છંદર પ્રતાપે જતીગોરખ બોલયા સુનો ગુરૂજી સીધ જોગ પ્રણામ

ભજન ૧૪૨

રમતા ભોગી આયા નગરમેં રમતા ભોગી આયા હોજી ટેક.
છંડામાં છોંડા વીના ચૈતન કેસે આયા. રમ ૧૧૦

કાચી મટીકા કુંલજ બનીયા ને અમીરસે ભરીએલ અંકા,
નવદરવાજા જે પુરૂષે વશકીયા તેના દશમે દરવાજે વાગ્યાં ડકા. ર
ગગનમંડલમાં ગોધેન વીચાણી તેના ગોરસ વણ દુધજ પીચાણી
સુરગેશોધીને માખણ વીરલે આપુ તેની છામે જગત ભરમીયા,
આંચ વીના તે પંખી ચારો યુગત હે શીયળ ઉનકી ઝાયા હોજી,
મચ્છંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ બોલ્યા બોલ્યા સોનર પાયા ર૦

છોટમ ૧૪૩.

જુઠડી માયાની મોહની મીઠી સ્વાદમાં એવી કોમ નથી દીઠી ટેક.
પર જોતામાં મીઠી લાગેને જેવા ભાંતર માંહે અજીઠી,
પલકી જતા એને વાર ન લાગેને જેવો છે રંગ મજીઠી. જુ૦
જ્ઞાનીને ધ્યાની શુભાની કરાવે છે પોતાના પાસમાં અજીઠી,
હેતે હુલાવે હુલાવે લગાવે છે લગન ચંડાવીને વીઠી. જુ૦
ચારેને પાસે પ્રેક્ષાર્થ રહી મધ્યમાંસી લધુ જગ વોંટી;
મોહનીરૂપની વાડી ખીલી, પગ માંહીછે આંખનો અજીઠી. જુ૦
શ્રી હરો આપજી દસ તમારો, હું છોટમ માયા ના ફીટી;
દશેદીશાએ નીહાળુંતો ભાસેછે દુનિયાની આજી જુઠી. જુ૦

જેઠીદાસ ભજન ૧૪૪

કાયા ડાક લીચો ગઢ ધેરી બંકો કાયા કાટ લીચો (ટક)
જ્ઞાન વેરાગકી ફોજ ચઢીયાં જબ સતગુરુ સખ સુનાયા.

નેજા ફોપ્યા નીજ નામદા ત્યારે ચોરસ ડેરા કીયા — ગઠ.
 જુરત સુરતકી નાળાં નોંધી પ્રેમ પવિતા દીયા,
 પાંચ ઉમરાય પચોશ પટરાણી ઉનકુ કપટ મંગાયા.
 પકડો શહેર હુદા રાજ્યા તેને પણ માંહે ન ખાયા — ગઠ.
 ખણ ઉમરાવોને મારીયા જખ સારા શહેર કુખયા,
 જેઠીઠાસે જમકા ત્રાસ મીટાયા સમશેર સાયાકુ દીયા — ગઠ.

ડુંગરીપરી ભજન ૧૪૫.

કાચે ઘડે નીર ક્યું રહે ક્યું રેવે કાગદમાં પારારે ટક.૧).
 બગલા મોતીઠાકું કયા કરે મોતી હંસ કેરા ચારારે,
 વરુ જોઈ જોઈ વોરીએ એધી અવગુણ ન હોયજી. કાચે
 દીપક વીનાના મંદીર કેસા કેસા ત્રાટીકું તાળારે,
 ફીયા વીનાના જોગી ફસા જેસા સમુદર ખારારે. કાચે,
 અંધા આરસીકું કયા કરે કયા કરે સુરખ માળારે,
 કાફર તસખીરકું કયા કરે તીનસે પુત્ર વીના કીસકી માવડીરે;
 દસ ડુંગરપરી બોલીયા બોલ્યા સખ જુગ સારારે. કાચે.

ભજન ૧૪૬

આનમરામ ઘટઘટ રમે છે આતમરામ (ટેક).
 સુર તખ્ત પર આપ નીરંજન તકીએ દરસે તેજ.
 અખંડ અભંગી આવે ને જાવે અવીનાશી પ્રગટે સેજ.
 ભમરગુફામાં ભેરજ વાગે તે સમજા ગુરૂ ગમ સાને,
 મેહિરમ મોતી માડું આપેજ શબ્દ હે પવને પ્રગટે બાણી,
 જેમાં રાત દીવસ ન ભામે નહિ પૃથ્વી અસમાન,

પવન પાણિ નીગમ નહિ જેમાં તેતો દીસે ઉનતુની ક્યાન,
 રાજા રણકાર સાને સમજાયે અનહદ તેજ અપાર;
 જળથળ જળમળ જોયું પ્રગટાડે નીરખો પુરૂષ દ્વાર,
 જે નર સતગુર ચરણે પોઆ તેની મીઠગઈ ચારે ખાણ.
 દાસ કુંગર કહે છે તે તો પ્રલય પામે નહી,
 તેની અલખની ફરે આણ.

નથુરામ શિમા ભજન ૧૪૭

જુઠી કાયા રાણી જુઠું ન બોલો વઢશે તારો ઘડનારો (ટઃ)
 જુઠી કાયા જુઠી માયા જુઠા જુગ ભરમાયારે,
 અંતકાળે જાવું એકલું રે મરમ કોને ન પાચારે. જુઠી.
 આરે જગતમાં વહેલા વળશે આવી ભાવડમાં ભરામાં,
 સગા કુટુંબની લાલચ લાગી તરીયાને બોલે અંધાણા જુઠી.
 અહીં પદારથ મોટું પામ્યા ભજન કરી લે ગુરૂ દેવાના,
 દુધપુત્ર ધર અંધધન લક્ષ્મી, ઇ ફળછે તારે સેવાનાં. જુઠી.
 આરે જુગમાં કંઈક નર થયા હાથી ઘોડાના ચંડનારા,
 ઘટબીતર ગુણે ગાવે નથુરામ અહીં નથી કોઈ રહેનારા. જુ.

પીઠો ભજન ૧૪૮.

હંસલા રાજા કાજ કાયા પડે તેને વાર નહી,
 હંસલા તો વાટું જોતી તારા વઢાડની. હંસલા.
 આરે કાયામાં ઉંડણ ઉંડેરહાં વાતો ફરે વેપારની,
 ચેતવણી તો ફેની ન ચાલે કારી ચાલે કીરતારની. હંસલા.
 ભવસાગરમાં રમવાને નીસર્યા, હાં રમત રમો નીરધારની;

સારી રમતો સાહેબ નીગજે, જીતીયાજ રખેહારની. હસલા.
 કુતી કુતી ધન લેગુ કીધુરે હાં, માયાનો કુધ પાર નહી;
 સગુ કુદ્ય તાર વીંટીને બેઠું,
 આકુરે ફરે કોઇનો ભાર નહીં. હંસલા.
 સુવા તેડાવી જોશ જોવરાવોરેહાં ઓસા તો કુધ પાય ની,
 પીઠો ભગત કહે સરવેપર પાંપળી હરી વીના ઓધાર નહી.

ભજન ૧૪૯

દયતો લાગેત કુંગરમાં, કહોતો ઓધાજ હવે કેમ કરીએ	
કહોતે કરીએ અમે કેમ કરીએ	દયતો લાગેલ.
ત્યાં જઇએ તો વાલા હાલી ન શકીએ,	
એસી રહીએ તો અમે બળી મરીએ.	દયતો લાગેલ.
આરે વરતીએ નથી ઠેકાણું વાલા	એરી
પરધરતીની ધાંખે અમે ફરીએ.	દયતો લાગેલ.
સંસારે સાગર મહાજળ ભરીઓ વાલા,	એરી
બાંહો ઝાલો નીકર બુડી મરીએ.	દયતો લાગેત.
બાધ મીરાં કહે છે પ્રભુ ગીરીધર નાગર,	એરી
બુરજ તારે તો અમે તરીએ.	દયતો લાગેલ.

ભજન ૧૫૦

તારી અકળ કળા નવ જાણીયેરે દાતા.
 અકળ કળા ન ઓળખાણીરેજ. ટેક.
 પરથમ તો પેદા કરીયાં પવન જળરે પ્રાણી હોજ,
 બહુનામી તાર બીયું બીજે, અનમે રમતો આણી મેરે. ૧

એક બાંડા બીજે બોબડા, એક દેવ દુજે દાણિ હોજ,
 એકને માથે ચમર બીરાજે, દુજે ભરે ધરપાણી. મેરે. ૨
 રાજછોડ રાવણકું દિજે, જરા મરણ નવ હોજ,
 ઘડી પળમાં લકા પરબાળી, કહેવા ન રાખી કહાણી. મેરે. ૩
 સુરતા રાખું તો એક શબ્દ સુનાવું વેઃ સુનાવું વાણીરેજ,
 દાય કરજોડી લખમણ બોલ્યો, અનુભવે રમતો આણી. મેરે. ૪

ભજન ૧૫૧

માયા મસ્તાનીરે માઘા જન મોટા મોટા,
 હુડાયો એક પળમાંરે, વેરાળી જોગીઆ જોટા--ટક.
 જટા વધારીને થયારે જોગી, રાખ ચોળાને ફરે રાન,
 ભગવા વસ્ત્ર ને વાળે લંગોટા, પછી આરોગે સુરાપાન,
 ગાંજો ભાંગ પીનેરે કાઢે કુણીયોના ગોટા. માયા.
 નાઘ વાઘને આવો શરીરને ની.એ, ફરે મગન મસ્તાન;
 આરતીવેળા જ્યારે માણસ અ.વે, તેની પહેલા થાય ગુલતાન;
 તાન તો લાવાંતેરે જોગીજ નાથે થનનન. માયા.
 રંગ બેરંગી વસ્ત્ર પહેરે અને આડમંધ બાંધે કશ;
 દાંતો વીકારીને જુએ દરપણમાં એ કેવા વેરાળીના વેરા,
 ધરોધર ભટકેરે લાજ હીજા લંગોટા, માયા.
 આવો તો એકને બે ત્રણ બધરાં બે ચાર પાંચક બાબ;
 પ્રામદાને સાડ આવો ધુણી ધકાવે, પછી કુટી કાઢે કપાળ,
 ધરાયા માલ બાઘનેરે, વધારે ડબરીના પોટા. માયા.
 આટો વેચીને આવો બ્યાજેરે આપે બતાવે મેડીને મઠ;
 જ્ઞાન પુછતા ગાળોરે ભાંડે, રંડી કરિને ઉઠાવત લઠ,
 દુગધાના પોટાણારે, દુનીઆમાં કાઢે ડાટ. માયા.

અડસઠ તીરથ કરીને આવ્યા તોયે ન ગયો મનતો મેલ
મંદિર બાંધીને માયારે રાખી, બધરાં છાકરાં ઢારા ને વળી બેલ
ખેતીવાડી કરનારારે, હવાલ એના થયા ખોટા. માયા,
જોગ લીધો પણ જીકતી ન જાણી, કર્યા અધર્મનાં કામ;
સ્મરણ વીના અંતે થયો સાધુ, એને શાથી મળે સાતારામ,
હજીરદાસ કહેછરે, ત્યાગી નરના પડ્યા તોટા. માયા.

રામદેવીરનો વીવાહ ૧૫૩

વીરા તમારે વીવાએ આવ્ય જી, મને વડી મુરતે તેડાઇ અજમદાર
પરઉપકારી પરજના પાળમ જી દવારકા નગરથી ધણીપધાયા
પોઢયા પોઢણમાંહીરે બાવા, અજમલ ધરડે હુધ વધાઇજી
તો પીંગલગઢ પરણાઈરે બાવા, વીરા. ૧
રાત સુતી મેં સ્વપ્નું લીધું જી, અને લાધુંને સમરથનાપરે બાવા.
વીરાજનો વીવા રચીયોજી, વીર નુરત તેડાઈરે બાવા. વી. ૨
હું ઉઠી અને આણું આવ્યાંજી, અને આવ્યા તે સમરથસાધરે બાવા
ઉછરંજમાં મને ઉમંગધણેરોજીતો હરખી રાતસુણાઈરે બાવા. વી. ૩
સાધુ વારે સસરો વારેજી, વારે લોક લોકાઈરે બાવા
કહે સસરો તમે સાંભળ વહુવર રાણીજી,
તુમ એવે શુકન મત જાઓરે બાવા. વીરા. ૪
દાદો રણસી હ પીતા અજેસી હજી, એ પી પીયું છે ગીરાઈરે બાવા
કુળમાં જનમ્યા રામદે ધરણી ધરજી.
તો સીધ રામદે સરખા બાઈરે બાવા. વીરા. ૫
પાંચમાં પઢીઆર વસેલાજી, ને ઠાકર ઠીકર દાંધરે બાવા
અર્થા જીવો ઠાલા આવોજી, ભેર ઠાર નહી પાઈરે બાવા. વી. ૬

ડાબા જમણા તીતર બોલેજી, અને બોલે બીજા બીજાઈ રે બાવા
હરીથી માગમાં કોયલ બોલેજી,
તોયરે શુકન થયાં સવાઈ રે બાવા. વીરા. ૭

પાટણથી પરવરી ચાલીયાંજી, અને દીધાં તે રથ ખેડાઈ રે બાવા.
એક પલકમાં પોઢણ પોતાજી.

તો દીધો મારે વીરને વધાઈ રે બાવા. વીરા. ૮

કુલ મળુસનાં કાઢ્યા વાઘાજી અને આરતીયું ઉતારેરે બાવા,

પીઠ પાયક પીર રામદે બોલ્યાજી,
તો મારી સુગણા બેન ભલે અઈ રે બાવા, વીરા. ૯

પોકણથી પરવરી ચાલીયાંજી, અને દીધાં તે રથ ખેડાઈરે બાવા

એક પલકમાં પીંગલ પાતાજી,

તો મીલીયાં વીર વધાઈરે બાવા. વીરા. ૧૦

ગાંગલડો મેં જાણ્યો નાતોજી તો મો. કડેથી આઈરે બાવા,

તુટયું સાંધે ગુરૂજી વારેજી, તે સમરે નહીં ધર ભાઈરે બાવા વારા ૧૧

ચોથોઆંટો ચોરીએફરતાંજી, અને બેનીએરાગ સંભળાઈરે બાવા,

પીઠ પાયક પીર રામદે બોલ્યાજી,

તો મારે ઘોડલે જીન ઠરાઈરે બાવા. વીરા. ૧૨

સોઢા ઉભા અરજ દાખવેજી, પીર મુનો અમારા કાંઈરે બાવા,

પીઠ પાયક પીર રામદે બોલ્યાજી,

તો મારે ઘરે છોક સુરાઈરે બાવા. વીરા. ૧૩

પીંગલથી પરવરી ચાલીયાંજી, અને દીધો તે રથ ખેડાઈરે બાવા

એક પલકમાં પોઢણ પોતાજી,

અને દીધો મારી બેનને વધાઈરે બાવા, વીરા. ૧૪

દિયરજી વોરતીયાઆળાજી, અને આળ્યા તે સમરથ સાઈરે બાવા

કંક કેશરના તીલક ખીરાજેજી,
અને ઝોલખીમા ચોપાઈરે બાવા.

વીરા ૧૫

લાજુ આવે લક્ષ્મી આવેજી,
અને આવે લોક લોકાઈરે બાવા,
પીંઠ પાએક પીર રામદે બોલ્યાજી,

તો મારા સુગણા બેનકે મન આઈ રે બાવા. વીરા ૧૬
છનછન નોખત બાજેજી,

અને સાહેલીઓ મંગલ ગાઈ રે બાવા;

પીંઠ પાએક પીર રામદે બોલ્યાજી,

તો મારી સુગણા બેન બલે આઈ રે બાવા. વીરા. ૧૭

સ્વપ્નામાં મેં હારલો લીધોજી,

અને માણેક મેલું થાયરે બાવા;

ખોટો હીરો મને ખરો કરી દ્યોજી,

તો મારા રામરે સરખા આઈરે બાવા.

વીરા. ૧૮

અને તેના બાધ સ્થાપગ સાચાજી,

એ સ્વપ્ને સર્વ ગત જાયરે બાવા,

એ સ્વપ્નાં તે જીઠાં લાધ્યાંજી,

એ કેમ સાચો હોઈ જાયરે બાવા.

વીરા. ૧૯

મોરે રામદે કેદે ભામજી,

અને આચા મંદારે માઈ રે બાવા;

મામા મામા કરી મળ્યાં ભાણેજીજી,

તો મામા કંઠે ગઈ મોરિ માઈરે બાવા.

વીરા. ૨૦

અમર પામડી વિરાત મારાજી,

અને અવચળ રાજ કરાઈરે બાવા;

રાએ આંગણે રમે ખાલકોજ,
તો ખેત ખારે ખોલવારે ખાવા.

વીરા. ૨૨

પિગલ ઉછરંગ પોકલ ઉછરંગજ,
અને ઉછરંગ પાટણમાંહીરે ખાવા;
હરી ચરણે દાસ હરજ ખોલ્યાજ,
તો દીઆ આશીષ મીરાંખાઈરે ખાવા.

વીરા. ૨૨

દશાવતારની આરતી.

ધાધને ધનવંતો કીધો, વેગ કરી ચક્રો લીધો;
જળમાં મારી તોરીંગ પરણ્યા જેજેકાર ખોલાવ્યારે.

ઉતારો આરતી શ્રીકૃષ્ણ ઘેર આવ્યા,
હરખને હુલામણે સામળીઓ ઘેર આવ્યા;
ઝીણે ઝીણે ચોખલીએને, માતીડે વધાવ્યારે,

ઉતારો આરતી શ્રીકૃષ્ણ ઘેર આવ્યા. ટેકો

કાલાને કોખરડા કીધા, વાદીના મનવંતા લીધા,

વામનજીનું રૂપ ધરીને બળરાજ ખોલાવ્યારે. ઉતારો. ૨

નરસંગ રૂપે નોર વધાર્યાં આપે તો હરણાકંસ માર્યાં,

પ્રહ્લાદ પોતાનો જાણી અગ્નીમાં ઉગાર્યાં. ઉતારો. ૩

દાદુરૂપે દેવ સંહાર્યાં, ભક્તજનના ફેરા ઘડ્યા,

હુમનદાસી ચરમાં રાખી, નામે વૈકુંઠ પામ્યારે. ઉતારો. ૪

પરશુરામે ફરસી ફેરી, સહસ્રજીન હાથે માર્યાં,

કામધેનની વાહર કીધી, જળદેવને ઉગાર્યાં. ઉતારો. ૫

કૌરવરૂપે કરણી કાથી સઘળી પૃથ્વી જીતી લીધી,

નાગ નેતરે મથન કરીને ચારે રતન લાવ્યારે. ઉતારો. ૬

સાતમે તો સાન કીધી, સમુદ્ર ઉપર પાજ બાંધી,
 ગઢલંકાનો કોઠો કોચો, મહાદેવ હરદેવરે વાયાં. ઉતારો. ૭
 સાત સોનાની લંકા બાળી, દશ માયાળો રાવણ માચો,
 વીલીક્ષણને રાજ સોંપ્યું, સીતા વાળી લાવ્યારે. ઉતારો. ૮
 આઠમે તો આળ કીધી, સોનાગેડી કાંધ લીધી.
 પાતાળ જઈને નાથ નાથ્યો, નાગશ્રીઓને દરશન દીધાં,
 નાગને તો દમન કરીને, કમળ બારો લાવ્યારે. ઉતારો. ૯
 નવમે તો બુધા ધ્યાન ધરીને, અજપાના જાપ જપીને,
 રણકામાં રસીયા દર્શને, સોય ભક્તને તાચારે. ઉતારો. ૧૦
 દશમે તો ત્યા કીધી, નામ નકલકી રૂપ ધરીને,
 જગત જીતી આવ્યારે, એમ નરસીમેહિતે ગાવારે. ઉતારો. ૧૧
 હરખને હુલામણે સામગીઓ ઘેર આવ્યા,
 ઝીણું ઝીણું ચોખલીએ ને મોતીડે વધાવ્યારે. ઉતારો. ૧૨

કબીર કાવ્ય.

આમાં મહાત્મા કબીરના દોહરા અને તેમાં રહેલો ગુહ્ય અર્થ ધણીજ સહેલી ભાષામાં એવો વિસ્તાર પુર્વક સમજાવ્યો છે કે તે વાંચવાથી સુષ્ટી, ઇશ્વરી લીલા, મૃત્યુ વિગેરે સંબંધીનો ધણીજ ઉત્કૃષ્ટ ખ્યાલ આપે છે ગમે તેવા પાપાણુ દુહયવાળા માણસને પણ આ પુસ્તક સાડ જ્ઞાન આપી નુતન જીંદગીનાં પ્રવેશ કરાવે છે. પુસ્તક ફક્ત એકજવાર વાંચવાથીજ તે વારે વારે વાંચવાની પ્રેરણા કરે એવો તેમાં અદ્ભૂત રસ છે. આમાં કુલ ૨૦ અંગ છે અને તે એટલા બધા આદર્શક છે કે તેનો વાંચવાથીજ સારો ખ્યાલ થશે આમાં મહાત્મા કબીરનો ફોટો પણ અંદર દાખલ કરેલો છે, પુસ્તકનું કદ ૭૫ X ૫૫ ઇંચ લાંબું પહોળું કાગળ ગ્લેજ ઉંચાં પૃષ્ઠ સંખ્યા ૩૨૦, પાકું રૂપેરી વર્ણવાળું પુઠું છતાં કિંમત રૂ. ૧-૧૨-૦ પોસ્ટેજ માફ.

મળવાનું ઠેકાણું.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુપટે.

ત્રણ દરવાજા-અમદાવાદ.

